

EGYETÉRTÉS

Elfizetési árak: Egész évre 60 korona. Félévre 34 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési munkatárs
ÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 38.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Pártunk a delegációban

Budapest, december 16.

Telivér paripa, amelyiknek czápauszonyai vannak, logikai abszurdum, mert más a telivér paripa eleme és más a czethalé. És ehez hasonlóan önmagának ellentmondó képtelenségnek látszik az is, hogy közösügyes delegáció és negyvennyolczas többség összeférjenek egymással.

A delegáció, az Ausztriával közös szükségletek elintézésének hivatott szerve, szemmel látható megtestesítője a közösügyes rendszernek, természetes viszonyok között ebben az intézményben semmi esetre sem találhatna helyet az a negyvennyolczas párt, amelyik a perszonál unió alapján állva, halálos ellensége minden dualizmusnak.

Magyarország mai természetellenes államjogi állapota azonban megszülte ezt a képtelen chimerát is. Természetellenes frigyből természetellenes szörnyüeségek származnak. A hivatalos lap vasárnapi száma már a harmadik delegációt harangozza össze, amelyikben tényleges és aktív szerepe jut a negyvennyolczas pártnak.

Azon már túl vagyunk, hogy vitakozunk fölötté, vajjon helyesen cselekedte-e a függetlenségi párt, hogy elvi daczára belement a delegációba? Tiszta elvi alaptól nézve, akár helyesen, akár nem helyesen tette, az adott helyzetben nem cselekedhetett másképp. Annak idején

az ország helyeselte azt, hogy a kormányzásban részt vállalva, lehetővé tette a békés kibontakozást. Ennek az első lépésnek csak természetes konzekvenciái voltak az ezután következők s ha helyes volt az első lépés — minthogy az volt — nem kifogásolhatók a többiek sem. Ha a függetlenségi párt részt vállalt a kormányzásban, köteles részt vállalni a normális állami szükségletek ellátásában is és pedig beleilleszkedve a meglévő államjogi keretekbe, mert hiszen ezek az államjogi keretek máról holnapra meg nem változtathatók. Kellemetlen kötelesek periódusszerűleg ismétlődnek meg így a párt életében, de ez alól nincs fölmentés. A keserű orvosságot le kell nyelni, mert ez az egészség ára s a függetlenségi párt áldozatkészségét csak dicséri az, hogy bár éppen most nagyobb hatalmasabb és egészségesebb, mint valaha, mégis készséggel lenyeli a keserű orvosságot azért, hogy a nagyon beteg ország gyógyuljon általa.

A függetlenségi párt azonban vigyázzon magára s az áldozatban ne menjen túl az okvetlenül szükséges határokon. Ám vegyen részt a közös ügyek intézésében, de ne felejtse el, hogy a nemzeti uralom rendszerváltozást hozott s hogy ennek a rendszerváltozásnak meg kell látszania az egész vonalon. Az ősi bagolyvárnak ma már más lakói vannak, ne hagyják hát kinn a régi kalózlöbögőt s ne folytassák ott, ahol elődeik elhagyták.

Addig, amíg az Ausztriával való közösség fennáll, természetesen meg kell adni a közös kormányzat eszközeit is, de azért kifejezésre kell jutatni a különbséget, hogy most nem hatvanhetes, hanem negyvennyolczas többség szavazza meg a költségvetést.

A letűnt rendszer hatvanhetesei végcélnak ismerték a közösséget, beilleszkedtek hát a dualizmus államjogi kereteibe, úgy, hogy lehetőleg kevés gond és nehézség zavarhassa meg uri kényelmüket. Gyakorolták a hatalmat magáért a hatalomért s mindamaz előnyökért, amik a hatalommal járnak. A függetlenségi párt kezében azonban a hatalom csak eszköz, a függetlenségi párt előtt más, magasabb célok is lebegnek. A függetlenségi párt csak átmenetnek tekinti a hatvanhetes állapotot, áthidaló utnak a perszonál unió s a negyvennyolczas eszmék végleges diadala felé.

Kell, hogy a delegáció tárgyalásában ez kifejezésre jusson, mert a közvélemény, ha bele is nyugodott máj abba, hogy a negyvennyolczasok résztvegyenek a delegációban, nem mondott le arról, hogy megkritizálja azt, amit ott végeztek. A voks, az „igen“ szavazat egyforma szintelen, akár negyvennyolczas, akár hatvanhetes ajakról hangzik el; de a közvélemény számon fogja tőlük kérni azt, hogy a voksolás előtt milyen eredményeket sikerült elérniük? Adták-e valamiben jelét annak, hogy a

Az első kihallgatás.

Írta: Fabula János.

(Utánnoválás filus.)

Az írásai között, íróasztala mellett ült Sajó Miklós, az új államtitkár és az üdvözlő irásokat nézte most, hogy a hivatalban átesett a rendes ceremóniákon, meg az újságokat forgatta, amelyek a sok dicsérettel kapcsolatban még azt is megírták róla, hogy egészen fiatal ember, még csak — negyvenhat éves. Az új államtitkár fáult volt a dicséretet iránt. Tudta, hogy az ilyen nagyhivatalu emberekről könnyen írnak jót az újságok. Látott ő már minisztert, államtitkárt, akik nagyon kis vagy nagyon középszerű emberek valának és a mondásaik mégis szálló igékké lettek, bárgyu kijelentéseiket elmésségekné tették meg és nem igen akad elszánt ember, aki az igazságot megírja róluk, aki megmondja, hogy a tudásuk felszínes, hogy hamis tanításokat visznek bele a közvéleménybe, a nagyurakkal szemben kevés a bátor és szókimondó férfiu. Az új államtitkár, mint minden erős ember, érezte a maga erejét, de a dicséretet mégis hidegen hagyták, mert tudta, hogy dicsérték volna akkor is, hanem érdemli meg. Ami azonban megragadta figyelmét és furcsa érzésekkel töltötte el: fiatalságának dicsérete volt. Még csak negyvenhat éves, — és ezt hangsúlyosan mondták fiatalnak, ezt a kort, pedig az ifjuság színes esztendei tovaszállottak és az ifjuság földjéről az idő mindjobban eltávolította. A kedve most is meg volt a munkára Sajónak, nagy álmok hevitették, nagy alkotások gondolatai szárnyaltak a lelké-

ben, mégis mélabusan gondolt reá, hogy képességeinél fogva már régebben ide kellett volna jutnia, mások, akik szerencsésebb származásnak, könnyebben jutnak el az ilyen fényes polczra. Milyen furcsa is a társadalom berendezése. Néhány kiváltságos szerencsésit kivéve, nagy állást csak az élet derekán túl érnek el az emberek. Amikor már lohadni kezd az erejük, amikor már fantáziájuk is csügged, amikor a szervezetet a kor a szabadabb és bátrabb mozgásban akadályozza, akkor köszönt be a nagy állás, nem az ifjuság aranyidején.

Amikor a maga ifjuságának dicsőítését olvasta, az a rege járt Sajó fejében, amelyet valaha olvasott az emberről, aki aggastyánnak születik és az idő haladásával fiatalodik, amíg azután csecsemőként hal meg. Ha nem is lehet valóság ebből a regéből, ha nem is lehet a természet rendjét megfordítani, mégis úgy érezte a „fiatal“ méltóságos ur, hogy rossz ez a mostani berendezése a társadalomnak és igazuk van a nagy prófétáknak, Morus Tamásnak meg Bellamy Edvárdnak, hogy az ő társadalmi rendjükből negyvenöt éven túl már nem dolgozik az ember. Ha ez a rend meg volna, ha társadalmunk nem élne elavult életet, ha nem követne lehetetlen elveket, akkor — ő negyvenhat éves korában már nem lehetne államtitkár. Akkor a hivatali állások, kicsik, avagy nagyok, már mögötte volnának és ő járna szabadon és boldogan abban a Hesperidák-kertjében, amelyet a mindennapi kötelességektől meg nem zavart fantázia teremt, avagy járna nyáridőn magányos hegyormokon és télen a Cote d'azur, a kék part vagy más tengerpartok virágos szélein. Akkor, negyvenhat éves fővel keresné — és talán meg

is találna — a már-már elfakuló emléket, az ifjuság ékessége, drága földjét...

Mindezekről elmélkedett az új államtitkár, akiről az újságok azt írták, hogy még csak negyvenhat éves és elmékedéseit a titkária zavarta meg, aki látogatót jelentett neki, az első látogatót, amióta ezt a hivatalt elfoglalta, az elsőt a nagyközönség köréből. Asszony volt: Kenderesné Márta. Amikor a titkár ezt a nevet kimondotta, a méltóságos urat emlékek rohanták meg. Az asszonyt jól ismerte, régen ismerte, ott szerepelt az életében, már a messzi múltban és amikor most a nevet hallotta, úgy érezte, hogy az ifjuság földje megmozdult és jön, közeledik, mosolyog feléje.

Márta asszony belépett az államtitkár szobájába, jött egyszerű, fekete ruhában, az arca kedves volt és érdekes, mint egykor az elmúlt időkben, barna fürtjei között itt-ott ezüstszál csillogott, de a kalapiján rózsa volt, amely kaczerul tiltakozott ellene, mintha Márta asszony, az ifjusággal szakítani akarna.

— Hozta Isten a nagyságos asszonyt, üljön ide mellém, mint ahogy valamikor egymás mellett ültünk a kisvárosban, néhanap, társasvasorákon, zsurokon.

— Méltóságos uram, azaz Miklós ur, ugy-e nem haragszik, ha így szólítom, amikor a kinevezését olvastuk, mindiárt megmondtam az uramnak, hogy eljövök magához, van valami kérésem és tudom, hogy maga, kedves államtitkár ur, nem fogja megtagadni. Az uram szívesen beleegyezett abba, hogy feljöjjenek. Nem féltékeny többé...

— Tehát nem féltékeny többé. Mert egykor az volt, mint a kisvárosi férfiek legtöbbje. Olyan

megváltozott időben a milliók megszá-
vadásának a föltételei is megváltoztak?

Nagyon sok itt a látszólag jelenték-
telen, de államjogi hatásában kiszámít-
hatatlan fontosságú föladat. Bécsi terv-
szerűség a törvény eredeti intencziójának
ellenére valóságos cenzurális parlamentté
fejlesztette a delegációkat. A letűnt
hatvanhetesekből hiányzott az erkölcsi
bátorság ennek a megakadályozására,
de most itt van az alkalom, hogy a
negyvennyolczas többség eredeti jelen-
lőségére szállítsa le ezt a szerencsétlen
formájú parlamenti bizottságot. A letűnt
hatvanhetesek kényelmes közönyükben
azt is elnézték, hogy a közös miniszte-
rek Ausztria javára még a hatvanhetes
törvényekhez viszonyítva is rendszeresen
elhomályosították Magyarország jogait. A
negyvennyolczas többségű delegációtól
azonban már elvárja az ország az eré-
lyesebb kritikát s a megsértett paritás
megvédelmezését. Hogy mást ne említ-
sünk, itt van a külügyi képviselőnk,
amelyik rendszeresen elsikkasztja Ma-
gyarországot a külföld elől. Tessék szá-
mon kérni a külügyi kormánytól ho-
gyan gazdálkodik s vele együtt tessék
elövenni a közös ügy egyéb közegeit is,
nogy kiki beszámoljon vele, részolgált-e
a közös költségvetés milliőiből arra az
összegre, ami, ha adóba kell majd ki-
vetni, Magyarország vállát nyomja?

Budapest, december 16.

A képviselőház holnap, kedden délelőtt 10
órákor ülést tart, melyen folytatják a kvótajavas-
lat tárgyalását.

Pártértekezletek. Az országos függetlenségi
és 48-as párt holnap, e hónap 17-én délután hat
órákor értekezletet tart Erzsébet-köruti helyisé-
gében.

Az alkotmánypárt holnap, kedden este 8 óra-
kor értekezletet tart, amelyen a delegációba ki-
küldendő tagokat választják meg.

Az országgyűlési néppárt holnap, kedden,
e hó 17-én, délelőtt tizenegy órákor, a képviselő-

kicsinyes ezeknek az embereknek a gondolko-
dása, akik haragsznak, ha idegen szem néz a
feleségükre. Sokszor, ha visszagondolok kisvá-
rosi életemre, mulatok ezeken a furcsaságokon,
eltűnöködöm egynémely kisvárosi ember szűk lá-
tókörén: mintha megártana az asszonyaik szép-
ségének, ha sokan nézik, ha sokan csodálják az
asszonyi szépséget és mintha egy-egy asszony
lelki kiválósága, értékes egyénisége nem azért
volna, hogy sokan gyönyörködjenek benne. A
kisvárosi férfiek között sok a szultán, akik sze-
retnek, ha manapság, a huszadik században íd-
tyolt hordana minden asszony, akik egynémely
vonatkozásában szívesen föllevenitenék a török
világot Magyarországon... Ami pedig a kér-
sét illeti, Márta asszony, noha még nem ismerem,
teljesíteni fogom, hogyne teljesíteném.

— Ha megtudná az uram, hogy így látatlan-
ban megigéri, akkor talán újra féltékeny lenne.
Féltékeny, holott ilyen érzésre sohasem szolgál-
tattam neki komoly okot, ugy-e bár Miklós bar-
átunk, nemde államtitkár ur?

— Szomorúan teszek tanuságot e kijelentés
nagy igazságáról. Szomorúan, mert látom, hogy
állottunk egymás mellett a multban, nagy és
tisztá barátságban, pedig a kisváros bánatai kö-
zött sokszor gondoltam magára, Márta asszony,
vágyódással, forró érzésekkel telten. A mi váro-
sunk komor volt, mielőtt magát megösmertem
és azután világossá lett, kedvessé, ragyogóvá
lett én nekem. Egyszer május elsején, jól emlék-
szem, elsurrant mellettem, úgy éreztem, hogy
nem is vett észre, de nekem úgy tűnt föl akkor
és ebben az alakban sokszor láttam, mint valami
szépséges tündéresszony, aki hódító utra kél és
amerre jár, az utat telehinti sugárral és az ifju-
ság pompázó rózsaszálaival.

ház ülése alatt, a parlament épületében értekez-
letet tart, amelyen a párt a delegációba való
jelölések ügyében fog határozni.

A horvátok lázadása.

— Tárgyalások a béke érdekében. —

Budapest, december 16.

A horvát képviselők folytatják az obstruk-
ciót a kvótajavaslat ellen, a kormány pedig
teljes erővel dolgozik azon, hogy Horvátország-
ban rendezett viszonyokat teremtsen és a lázadó
rezoluczionistákat végképpen letörje. Rakod-
c z a y Sándor horvát bán holnap Budapestre ér-
kezik, hogy a kormánynak jelentést tegyen a
helyzet újabb alakulásáról. Valószínű, hogy ez
alkalommal az osztályfőnöki kinevezések dol-
gában is döntés fog esni.

A bán-válság híre ismét fölmerült. Báró
Rauch Pált emlegetik Rakodc z a y utódjául
s ennek a hírnök megerősítését látták abban a
tanácskozásban, amelyet báró Rauch folyta-
tott ma délután Wekerle Sándor miniszterel-
nökkel. Azt híresztelték, hogy báró Rauch leg-
közelebb már aktív részt fog venni a horvát po-
litika irányításában és vezetésében s a minisz-
terelnökkel is azért tárgyalt, hogy a rendezett
viszonyok helyreállítását célzó terveit előadja.
Ezt a hírt, illetőleg ennek a bán-válságra vonat-
kozó részét azonban megczáfolják. Beavatott
helyről úgy értesülünk, hogy báró Rauch mai
tárgyalása Wekerle miniszterelnökkel kizá-
rólág informatív jellegű volt. Báró Rauch két
tervet terjesztett a miniszterelnök elé, aki eze-
ket minisztertársainak is tudomására fogja adni.
A bán-válságról szóló híresztelést azonban meg-
czáfolják és határozottan állítják, hogy az új vá-
lasztásokat Rakodc z a y bán fogja vezetni és
azután sem fog lemondani.

A „Budapesti Tudósító“ jelenti: Rauch Pál
bárónak dr. Wekerle Sándor miniszterelnök
által való fogadását a horvát bán méltóságban
állítólag várható személyváltozással hozzák kap-
csolatba. A „Bud. Tud.“ illetékes helyről arról
értesül, hogy ez a hírlélés merő kombináció.
Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök tudvale-
vőleg a legutóbbi időben számos előkelő horvát
politikus véleményét hallgatta meg és ilyen in-
formatív volt a jellege a báró Rauch Pállal
folytatott beszélgetésének is.

A képviselőház mai ülésnek megnyitása
előtt Justh Gyula házelnök érdekes beszélge-
tést folytatott ez ügyben Lorkovics Iván
horvát képviselővel. Justh a kvótajavaslat
vitájának időtartama iránt érdeklődött, mire

— Megkésétt vallomás. Tehát szerelmes
volt belém és ezért fogja most a fiamat besze-
rezni a bécsi keleti akadémiába, ahol a konzulo-
kat képezik ki. A fiam nagyon értelmes és csinos
fiú, szeretném, ha érdekes pályát futna meg.

— Persze, hogy beszerzem. Azt akarom,
hogy a fia nekem köszönhesse a pályafutását,
mint ahogy én a magamét az édesanyjának, ke-
gyednek köszönöm, drága asszonyom.

— Nekem?

— Igen, csakis magának. Ez lássa, az igazi
megkésétt vallomás. Ön tudja, Márta asszony,
hogy az írónak csakugy, mint a festőknek, min-
den alakra megvan a modeljük. Csak akkor él
az író alakja eleven életet, ha igazi ember lebe-
geit a szeme előtt, amikor alakját megalkotta.
Ön, Márta asszony, ilyen modellem volt énnekem,
ha nem is az irodalmi területen. Amikor politikai
pályafutásom megkezdődött és amikor nagy em-
bersokaság előtt mondtam első, nagy beszéde-
met, Önt kitértem a sokaságból és ha nem is
volt ott az emberek között, lelkesített, sarkalt,
szárnyat adott a beszédemnek. És azután is,
amikor odakerültem a parlamentbe és felvilágo-
sítottam a közvéleményt elődöm igazi értékéről,
amikor kimutattam, hogy a nagynak vélt ember
voltaképpen kisszerű férfiú, aki Macchiavelli is-
kolájában nőtt fel és macchiavellizmus sok van
benne, de annál kevesebb zseniáltság: ne vegye
kérdésnek, de mindenki átérezte beszédem
igazságának az erejét, pedig ennek az igazság-
nak a tüzforrása Ön volt, Márta asszony, akit
akkor is magam előtt láttam, noha jó messzire
volt tőlem, a kisvárosban, a mi kisvárosunkban,
ahonnan a maga lelke mindenfelé elkísért, sugalló,
biztató, serkentő erővel. Ezért vagyok én az Ön
hálás szolgája, drága Márta asszony.

Lorkovics kijelentette, hogy folytatják az
obstrukciót. A házelnök ekkor a bánválság hírét
hozta szóba és megkérdezte, hogy a rezoluczi-
onisták milyen állást foglalnának, ha báró Rauch
Pált esetleg banná neveznék ki. Lorkovics
azt válaszolta, hogy ez csak az erős kéz politi-
káját jelentené, amelylyel ők változatlanul szem-
ben állnának. A beszélgetés után híre járt, hogy
a kvóta-vita még ezen a héten befejezést
nyer. A horvát-szerb koalíció különben holnap
értekezletet tart, melyen a delegációba eszközli
a kijelölést, azután pedig a kvótatárgyalás to-
vábbi folyamán követendő eljárásra nézve fog
határozni.

Zágrábból jelentik: Az unionista-párt
megalakítására nézve a helyzet súlypontja most
Budapest van. Azok a tanácskozások, melye-
ket a miniszterelnök és a horvát miniszter egyes
horvát politikusokkal, köztük báró Rauch Pál-
lal is folytat, az unionista párt programját ille-
tik, melylyel a sikerre való kilátással a választás-
ba mehetne. Azért nagy érdeklődéssel várják
e tanácskozások eredményét, mert a nemzeti
párt tagjai közvetlenül karácsony után tervezik
az alakuló pártgyűlés megtartását, előzőleg
azonban a legutóbb kiküldött hét tagu végre-
hajtó bizottságnak teljesen elő kell készítenie az
anyagot. Báró Rauch Pál budapesti tartózkodá-
sát és a miniszterelnökkel való ismételt tanács-
kozását a nemzeti párt körében sokféleképpen
kommentálják. Ha tényleg úgy alakulnának a
viszonyok, hogy ő lenne hivatva a választásokat
vezetni, akkor a nemzeti párt egy része hozzá
fog ugyan csatlakozni, nagy része a pártnak
azonban továbbra is meg fog maradni a szabad
kéz politikája mellett.

Eszékéről jelentik: Az „Oszeicki Tjednik“,
amely jó viszonyt tart fenn a nemzeti párttal,
mai számában közli ama deklaráció szövegerint
szövegét, amelyet Sumanovics képviselő-
nek, a volt nemzeti párt képviselői nevében a
képviselőházban fel kellett volna olvasnia, az
esetben, ha az indemnitás kérdése napirendre
került volna. A deklaráció a következő:

Támaszkodva Horvátország-Szlavonia kí-
rályságok s a Szent István korona összes orszá-
gainak alkotmányára, egyben hiven a nemzeti
párt programjához, nem járulhatunk hozzá
ahhoz, hogy az 1868. évi első törvényezik, en-
nek 70. §-ában foglalt rendelkezések ellenére,
bármely részről egyoldalulag megváltoztatás-
sék. Ennek következményeképp a horvát-szla-
von királyság területére érvényes, a vasutasok
szolgálati pragmatikájáról szóló 1907. évi. XLIX.
t.-cikkét a magyar képviselőháznak nem tart-
juk jogosnak, miután e törvényezik illetékes

Az államtitkár kezét csókolt Kenderesné asz-
szonyának, aki kaczagott hosszan, édesen Miklós
vallomásán:

— Mégis csak élesenlátók az újságírók, akik
azt irták magáról, hogy egészen fiatal ember,
még csak — negyvenhat éves. Ez a kommentár,
a negyvenhat év kissé súlyos ugyan, de a fiatal-
ság igazság, nagy igazság, Miklós barátom. És
mondja csak, az államtitkár épp olyan szerény
marad Márta asszonyal szemben, mint aminő
maga volt a modeljével szemben?

— Ez hivatalos titok. Márta asszony. Mégis
ugy képzelem, az államtitkárok sem szigoruak
tulságosan és a multtal szívesen szakítanak, kül-
önösen, ha ilyen asszony, ilyen szépséges asz-
szony kívánja...

— Jól van, Miklós barátom, erről most már
komolyan gondolkodom, amíg eljövök magához
— újabb kihallgatásra.

Ezt mondotta bucsuképpen Márta asszony
és kezét nyújtotta Miklósnak és kibebent kedve-
sen és kaczerán a hivatalszobából. A rózsát, az
élő rózsát, ami kalapián volt, talán véletlenül, ta-
lán szándékosan leejtette és otthagya Miklós
szobájában. A virág is, az asszony beszéde is
megzavarták Sajót. Ugy érezte, hogy Márta nem
a multból hozott vissza valamit, hanem sokat el-
vitt belőle. A model eltűnt és új alakban támadt
föl. De ki tudja, nem volt-e különb az ő régi mu-
zsája, mint az új Márta asszony. Mosolygott ma-
gán és tételődésén és amikor Márta asszony ott-
felejtett rózsájára nézett, úgy képzelte, mégis
csak szebb az éden kertje, amikor az ember ifju
álmaiban messziről látja, de nem érheti el pom-
pázó virágait, mint amikor ezek a virágok köny-
nyen, de megkéséttén az ölébe hullanak.

helyen történt kijelentések szerint az 57. §. szövegével és szellemével ellentétben van és a kiegyezési törvény 46. §-a törvényes végrehajtásának útjában áll. Programmunkhoz hiven feloldhatatlan állami közösségünk érdekeit és alkotmányos hatáskörét épp úgy szem előtt tartjuk, mint saját érdekeinket. Nem kevésbé elvagyunk azonban határozva, hogy az alkotmány szerint rendelkezésünkre álló összes eszközökkel küzdünk minden ellen, Horvátország, Szlavónia és Dalmácia királyságok alkotmány szerint biztosított állami viszonyaiba való illetéktelen és a törvény szerinti határon túlmenő beavatkozás ellen. Ebből a szempontból a kormányval szemben épp úgy, mint az országgyűlés összes pártjaival szemben fenntartjuk magunknak a szabad eljárást és kijelentjük, hogy magatartásunkat és működésünket az országgyűlésen, főleg az indemnitás kérdésében fentiek értelmében fogjuk függővé tenni.

A delegációk összehívása.

Budapest, december 16.

A delegációkat december 20-ára hívták össze Bécsbe. A hivatalos lap vasárnapi száma közli azt a három kéziratot, amelyet a király a delegációk összehívása dolgában kibocsátott.

Az első kézirat a közös külügyminiszterhez szól s így hangzik:

Kedves báró Aehrenthal! A közös ügyek tárgyalására a magyar országgyűlés részéről az 1907. évi XII. törvénycikk értelmében az 1907. évre kiküldendő, és a birodalmi tanács által az 1867. évi december 21-én kelt törvény alapján az 1907. évre választandó bizottságokat, másolatban idezárta kézirataimmal, folyó évi december 20-ára Bécsbe egybehívtam s megbízom önt, hogy az illető előterjesztések megtétele iránt intézkedik. Kelt Bécsben, 1907. évi december 13-án. Ferencz József s. k. Aehrenthal s. k.

A második kézirat, amelyet Wekerle miniszterelnökhöz intézett a király, így szól:

Kedves dr. Wekerle! A közös ügyek tárgyalására a magyar országgyűlés részéről az 1867. évi XII. törvénycikk értelmében az 1907. évre kiküldendő bizottságot, valamint a birodalmi tanács által az 1867. évi december 21-én kelt törvény alapján az 1907. évre megválasztandó bizottságot, a részükre törvényileg meghatározott teendők elintézése végett, folyó évi december 20-ára Bécsbe ezennel egybehívom. Midőn ehhez képest egyúttal közös miniszteriumaimat alkotmányos előterjesztéseik megtételére utasítom, megbízom önt, hogy a magyar országgyűlés bizottságának kiküldése s e bizottság tagjainak egybehívása iránt intézkedik. Kelt Bécsben, 1907. évi december 13-án. Ferencz József, s. k., Wekerle Sándor, s. k.

A harmadik kézirat, a Wekerlehez intézett kézirat azonos szöveggel, báró Beck osztrák miniszterelnököt szólítja föl intézkedésre az osztrák delegátusok egybehívása dolgában.

A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnök jelentést tett a miniszterelnök átiratáról, amely szerint a király december 20-ára hívta össze a delegációt Bécsbe.

Az országgyűlés mindkét háza szerdán választja meg a delegáció tagjait, akiket a koalíció pártjai holnap este jelölnek ki, mely czélból a pártok értekezletet tartanak. A delegáció tagjainak listája csak csekély változást fog szenvedni, új delegátus alig négy-öt lesz.

A magyar delegáció elnöksége körül nagy az élénkség. Jelölik már Hoitsy Pált, Barabás Bélát, gróf Batthyány Tivadart, Holló Lajost és lesz talán még egy pár jelölt.

Gróf Esterházy Pál külügyi osztályfő ma a képviselőházban fölkereste Wekerle Sándor miniszterelnököt s átadta neki a külügyminiszter üzenetét a delegáció dolgáról. A delegáció ülése e hó 20-án kezdődik és 21., 22. és 23-án folytatódik. A mostani ülések eszerint nem három — mint tervezték — hanem négy napig fognak tartani. A delegáció érdemleges tárgyalása január második felében fog kezdődni.

A pénzügyi tárca.

— A pénzügyi bizottság ülése. —

Budapest, december 16.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután folytatta a költségvetés tárgyalását Széll Kálmán elnöke alatt. A bizottság tagjain kívül jelen voltak Wekerle Sándor miniszterelnök, Popovits Sándor, Deésy Zoltán államtitkárok és Teleszky János min. tanácsos. Napirenden a pénzügyminisztérium költségvetése volt.

Hoitsy Pál előadó behatóan ismertette a budget változásait a bevételi és kiadási tételeknél.

Holló Lajos kifogásolja, hogy a magyar kormány éveken keresztül csak egy irányban állott összekötetésben a hitelfelkeresés tekintetében. Ezt követte az ország is és maga a legutóbbi pénzügyi krízis alatt láttuk ennek a nagy kárát. A másik kifogása az, hogy az állam a pénztári készletet csak egypár fővárosi intézetben helyezte el, ami az utolsó időkben szintén kellemetlen eredményre vezetett. A központi intézetek nem oda iparkodtak, hogy az egész ország hitelét ellássák, hanem az állami készleteket a saját zálogleveleik megtartására, az árfolyam fentartására fordították. Kéri a pénzügyminisztert, hogy minél rövidebb idő alatt foglalkozzék a városok felsegítésével, a hus- és borfogyasztási adók átengedésével, mert nagy igazságtalanság az, hogy egyik városban 80—100 százalék a közköltség, a másikban pedig 10—20 százalék. Ez nem vezet az egyenlő köztelherviselésre.

Rátkay László a függetlenségi párt programja szempontjából bírálja a költségvetést. Óhajtáná, hogy ha komolyan akarunk foglalkozni az önálló gazdasági berendezkedéssel, neveljünk erre szakképes generációt és kezdjük el a tanítást már most, óhajtáná, hogy a közönséget megbarátkoztatnák azzal a gondolattal, hogy magyar papirokat vásároljon. Különösen sérelmesnek találja az ország szempontjából a sóhiányt. Szeretne felvilágosítást nyerni, hogy mennyi és mily összegű adómentességet élveznek az iparvállalatok, mert azt látja, hogy nagyon szaporodnak az adómentesek. Felhívja a pénzügyminiszter figyelmét, nem-e lehetne a hidvámokat a fővárosban eltörölni.

Issekutz Győző aggodalommal látja, hogy az ország évi mérlege nagy fluktuációknak van kitéve, hogy a pénztári kezelés eredménye az előirányzatoktól nagyban eltér. Aggályos, hogy 750,000,000 koronás költségvetésből 16 év alatt 1,400,000,000-ig emelkedtünk anélkül, hogy államháztartásunk forrásai ugyanígy mérvben nyitnak volna meg. De ami a legmértvadóbb az állami költségvetés keretében és annak megítélésénél, t. i. ha a rendes bevételek és kiadások mérlegét megkésztjük, akkor azt látjuk, hogy bárha e részben a költségvetés szerencsés megoldást is nyer, mert 1238 millió korona rendes kiadással szemben 1279 millió korona bevételt és így 39 millió többletet tüntet fel, de mégis az ezen tételekben mutatkozó növekedés méltán aggodalommal kell, hogy eltöltsön. Míg ugyanis a rendes bevételünk csak 99 millió, addig a rendes kiadás 103 millió korona emelkedést mutat. Arányszámokban rendes bevételeink csakis 0.07 százalék, ellenben rendes kiadásaink 0.08 százalék emelkedést mutatnak. Ezen százalékos emelkedés szembeállításával annál nagyobb aggodalommal tölt el, mert az állami tisztviselők fizetéseinek keresztülviendő emelése, a katonai kérdések megoldásával felmerülő újabb költségek, a felemelt kvóta többlete, a beruházásokra felvett és felveendő költségek új kamatterhei költségvetésünk állandó rendes kiadásainak nagymérvű megerősítését jelenti. Ezen a rendes kiadások tetemes növekedéséről kell gondoskodni, hogy államháztartásunk nyugodt rendezése biztosítva legyen. A költségvetést ezen aggodalmainak kifejezése mellett elfogadják, mert hiszi, hogy a pénzügyi kormányt az államháztartás egyensúlyának fentartása iránti törekvés áthatja.

Szabó Kálmán a husfogyasztási adók mérséklését óhajtáná s e helyett a luxuscikkek adóztatását meg: a kártyát, a gyárilag előállított szeszes-italokat, amely adóztatás a népet nem sujtáná.

Buzáth Ferencz: A pénzügyi helyzetet nem tartja olyan szomorúnak, mint Issekutz, mert az állam jövedelme a zárszámadások szerint évről-évre fokozódik.

Széll Kálmán szerint a pénzügyi helyzet — amint a pénzügyminiszter expozéjában jelezte — semmiestre nem ad aggodalomra okot, de óvatosságra int. A jövedelmek leghelyesebb szaporítása kétségkívül a gazdasági erők erősítése útján történhetik és az a reális államháztartás, amely erre van alapítva. A bevételek jelentékeny fokozódását reméli a szesz-adó rendezéséből és azért hangoztatta mindig a szesz-adó monopólium szükségességét. Ez idő szerint ez egy időre ki van kapcsolva, de a szesz-adóétel a jelenlegi kereteken belül is emelhető.

A fogyasztási adók többi részét nem bántáná, de ebből kell kivenni azt a jövedelmet, amely a ki-

adások fedezésére szükséges. Kéri a pénzügyi bizottságot, hogy ne igen buzdítsa a minisztereket újabb kiadásokat igénylő reformokra. Arra a kérdésre is nyilatkozni kíván, hogy volt-e 1901-ben olyan deficit, amit Issekutz állított. Ez előtte novum. Erről ő nem tudott, mert ha deficit lett volna, honnan támadtak volna 1902. és 1903-ban a pénztári feleslegek. Méltóztassanak disztigválni, más a pénztári kezelésben a hiány és más a deficit. Kimutatja, hogy 1901. évben 11 millió volt a plus.

Wekerle Sándor: Az adómentességek külön való feltüntetését teljesíteni fogja. Van minékünk földadó-, házádómentességünk és van adómentessége több iparvállalatnak az iparpártolási törvény alapján. Erről külön kimutatás lesz vezetve, melyet a pénzügyi bizottságnak készsággel rendelkezésére bocsát. Elismeri, hogy a sóhiány tényleg kellemetlen volt. Ennek az oka, hogy a sószállítási vállalat nincs sóraktárak felállítására kötelezve. Amíg vagonhiány nem volt, addig nem volt sóhiány, de a mostani vagonhiánnyal együtt a sóhiány is mutatkozik. A vagonhiány lehetett volna talán ellensúlyozni, ha olyan időben szállították volna a sót, amikor szezonszállítás nem volt, csak hogy a kereskedelmi társaságnak nem voltak raktárai. Most foglalkozik a kormány a megoldással. Az egyik terv az, hogy sóraktárakat állítanak fel, a másik terv szerint ez elkerülhető, ha állandóan 1800 vagon engedték át a sószállításra. A sóhiány szünőfélben van és a kormánynak gondja lesz arra, hogy ez a jövőben elő ne forduljon.

A köztelherviselést, — amelynek enyhítését a bizottságnak csaknem összes tagjai hangoztatták, — az adóreformmal akarja csökkenteni. Ez a reform nem azt célozza, hogy az állami jövedelmet fokozza, hanem a telherviselést arányosítsa. De az állami adón kívül érzékenyebben sujtja a polgárságot sok helyt a községi adó és az egyházi szolgáltatás. Sokszor foglalkoztak azzal, hogy a bor- és husfogyasztási adók egészben, vagy részben átengedik. Tanulmányozás közben azonban rájöttek, hogy ezzel nem igen segítene a bajon. A községi adók százaléka jelenleg 40%, ez előtt öt évvel még csak 25% volt. A kis és nagyközségeken a hus- és boradó átengedése nem segít, hanem azon községeket, ahol a többköltés túlmagas, a belügyi tárca felveendő valami dotációval kellene segíteni. De hogy ez ajándék ne legyen, meg kell állapítani azokat az elveket, amelyeknek betartásával a dotáció megadható. Mindenestre ennek előfeltétele a községi háztartás ellenőrzését szigorítani. A boradó leszállítását sohasem szabad abból a szempontból megítélni, hogy egy bizonyos minimum a házi fogyasztásra mentesíttessék, hanem mint azt Franciaországban is tették, inkább a bor-értékesítés szempontjából. Ebből a szempontból kell nálunk is megbírálni a kérdést. A husfogyasztási adó rendezését a közlelemzés kérdésének rendezésével egy kapcsolatban akarjuk megoldani. Egy bizottság foglalkozik már a proviantirozás tanulmányozásával. El is készült már a tanulmány és az kimutatja, hogy a husfogyasztási adó alig befolyásolja a detail-árakat.

A cukoradó leszállítását nem ajánlhatja, nincs is a cukoriparban nálunk az a jelentősége, mint Ausztriában. Egyébként meggondolandó, hogy az adótelnek egy-egy koronávali leszállítása a bevételnek egy-egy millióval való csökkenését jelenti. A hidak jövedelme le van kötve törvényileg és ennek a jövedelemnek terhére lettek építve a fő- és székvárosi új hidak. A gazdasági és vámtarifális kérdésekkel sajnos, csak a szakkörök foglalkoznak. A nagyközségek csak lapokat olvas, ellenben a mi szakkiadványaink, amelyeket bárki ingyen megkaphat, raktáron hevernek. A tarifális kérdésekkel állandóan foglalkoznak a közvetlen érdekeltek, így a malomgyesültek, a kamarák és a gyárosok szövetsége, stb. Ma állami értékpapiraink 41 % a van Magyarországon és ez a belföldi elhelyezés az utóbbi időben 6%kal emelkedett. Az állami pénzek elhelyezésénél, amely a miniszter személyes felelőssége mellett történik, a bizottságon kívül a likviditásra is ügyelnünk kell. Az állami pénzek 8—14 napi felmondásra vannak elhelyezve. A vidéki intézetek ellen bizottság tekintetében általában nem is lenne kifogás, hanem gyakran a likviditás szempontjából. Ami az adóhivatali sikkasztásokat illeti, amelyek különben figyelemmel az adóhivatalok óriási forgalmára, elenyészőek, — nem a rendszerben van a hiba, hanem lehet, hogy az ellenőrzés felületességében, a rovacsolás szaporítása iránt kell intézkedniünk. A jövedelmek szaporítását gazdasági intézkedésekkel kívánja fokozni, például: az állami munkáslétszám az utóbbi két év alatt 3000-rel emelkedett, a szénakcióval, mely ha beüt, rövid időn belül 10,000 munkásnak ad kenyeret. Ellenben a Szabó Kálmán által felhozott jövedelmi forrásoktól nem sokat remél. A petroleumadóra nem sokat gondol. A petroleumkartel rendkívül emelte az árakat. Időközben új forrásokra akadtak Galicziában, minék folytán a petroleum ára erősen csökkent, sőt a kartel is felbomlott, ami által a petroleum-monopólium kérdése vesztit aktualitásából. A szeszadó módosításával foglalkozik, amely módosítástól nagyobb pénzügyi eredményt vár.

A bizottság a költségvetést általánosságban elfogadta.

A részletes tárgyalás során Holló Lajos a pénzügyörök helyzetének javítását sürgeti.

Wekerle kijelenti, hogy már a jelen költségvetésben gondoskodva van róluk.

Holló Lajos felhossa, hogy a jogilletékek behajtásánál sok szabálytalanság történik a kezelésnél.

Szabó Kálmán az örökösödési illetéket felemelné távolabbi örökösökkel szemben.

Wekerle Sándor kijelenti, hogy az illetékek kezelésénél felhozott jelenségeknek utána néz.

A pénzügyi bizottság **Holló Lajos**, **Rátkay László**, **Szabó Kálmán** felszólalásai után a költségvetés részleteiben is elfogadta.

A bizottság a legközelebbi ülését szerdán délután 5 órakor tartja, amikor a kereskedelemügyi költségvetés kerül sorra.

A kvóta-vita.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, december 16.

A horvátok elvállalták, hogy a kormány valamennyi javaslatát megobstruálják. Ebben a sorsban akarják részesíteni a kvótajavaslatot is; de csak akarják — mert a munkát a magyar képviselők, az ugynevezett ellenzéki képviselők, végzik el. Ők maguk nevetve hallgatják, mint zuhog a magyar szó. Egy-két horvát képviselő kiáll ugyan, de azt lehetne mondani, hogy csak a forma kedvéért. Az ülés derekát a magyar képviselők foglalták el.

A napirend előtt **Supiló Ferencz** a horvát rezolúció születésének körülményeit mondotta el. Ez jó alkalom volt **Polónyi Géza** számára, hogy szelvényben-hosszában bizonyos „titkokat” szellőztessen. Hogy **Kossuth Ferencz** gondolta ki a rezolúció eszméjét, hogy mindenki helyeselte, csak **Andrássy** nem... Ásitva hallgatták, aztán hozzáfogtak a kvótajavaslat tárgyalásához. **Nagy Györgynek** nem kellett a kvóta, se a rendes, se a fölemelt. **Bánffy Dezsőnek** sem, holott, mint ő maga mondotta, szívesen fizet kvótát; de most azért nem szavazza meg, mert a kormány azt mondotta, hogy ez az ára a kiegyezésnek. Nos, a kiegyezés igen rossz (még a **Bánffy-Bádeni** kiegyezésnél is rosszabb) és nem éri meg a fölemelt kvótát. Itt gyöngéd célzást tettek az ischli klauzulára, ami kihozta a sodrából **Bánfiyt**. Pattogott, boszankodott, hogy öneki eszéágában sem volt az ischli klauzulát megcsinálni s mindent **Lukács** volt pénzügyminiszter nyakába varrt. De **Éber Antal** bebizonyította, hogy bizony a **Bánffy-kabinet** foglalkozott az ischli klauzulával és nem rajta mulott, hogy törvény nem lett belőle. **Bánffy** erre csak annyit tudott mondani, hogy igen-igen, de még sem került a Ház elé a klauzula.

Farkasházy Zsigmond higgadt érvelése után két horvát beszéd zárta be a szónokok sorát.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök: **Justh Gyula.**

Jegyzők: **Hammersberg László** és **Hentz Károly.**

Az elnök: Az ülést megnyitja.

Bemutatja a miniszterelnök átiratát a delegációknak e hónap huszadikára való összehívására vonatkozólag és javasolja, hogy a delegátusokat december 18-án, szerdán válaszsza meg a Ház. A javaslatot elfogadták.

A fiúmei rezolúció.

Supiló Ferencz személyes megtámadtatás címén kért szót. Magyarul olvasta fel nyilatkozatát, mely szerint **Olay Lajos** egy közbeszólás alakjában azt mondta, hogy „**Polónyi Supilóval** trafikált”. Kijelenti, hogy az igaz, hogy **Polónyi** tárgyalt vele, amikor a nagy magyar nemzeti küzdelem idején a horvát nemzeti párt hátat fordított a küzdő magyaroknak. **Polónyi** a fiúmei rezolúció után tíz nappal járt is **Fiumében** és kijelentette, hogy Horvátország jogait a magyarok tiszteletben fogják tartani. **Polónyi** nem mint magánember jött hozzá, hanem mint a vezérő-bizottság és **Kossuth Ferencz** megbízottja. De nemcsak **Polónyival**, hanem másokkal, magával **Kossuth Ferenczcel** és a múlt évben elhunyt **gróf**

Esterházy Jánossal is tárgyalt a nagy eszméről, a horvát-magyar barátságról.

Nincs joga a Háznak azokat a szép napokat sajnálni, amikor egyetértettünk — mondotta — és inkább azokat kell szemrehányással illetni, akik e politikát megbuktatták s a magyar nemzetét eltávolították a Cingriákat és **Medakovicsokat** s egy osztrák agent provokatőrrel, **Frank Józseffel** barátkoznak.

Polónyi Géza személyes megtámadtatás címén kér szót, hogy politikai reputációját megvédje. Azzal gyanúsítja, hogy ő a horvát képviselőkkel trafikált. Nekí a fiúmei rezolúció létrejöttében semmi része nem volt, sőt arról, mielőtt ez létrejött, nem is tudott. A fiúmei rezolúció létrejövele abban állt, hogy **Supiló**, akkor még csak szerkesztő és nem képviselő, hosszabb beszélgetést folytatott **Kossuth Ferenczcel**, a vezérő-bizottság elnökével. Azután **Trumbics** beszélt hosszasan **Kossuth Ferencz** s így létrejött a fiúmei rezolúció. Ezt a vezérő-bizottságban, **gróf Andrássy Gyula** kivételével, mindenki helyeselte. Ekkor a vezérő-bizottság őt küldötte ki, hogy szerezzen tájékozódást a horvátok követeléseinek részleteiről s készítsen elő a horvátokkal és a dalmatókkal való találkozást. En el is jártam **Fiumében**. — mondotta **Polónyi** — hogy a találkozás lehetővé tétessék, de ennél többet — és ezt ünnepelesen kijelentem — nem tettem s tényleg a fiúmei rezolúció máig sincs aláírva. Ehhez a magyarok hozzá nem járultak, ezt alá nem írták. En helyeslem **Kossuth Ferencz** eljárását, amint hogy helyeslem ma is, mert amikor a magyar vezényleti nyelvért szent harcot folytattunk a németéggel ellen, lehetetlen volt másnál keresnünk szövetségeseket, mint a németéggel által elnyomott szlávoknál. Ezután folytatták a kvótajavaslat vitáját.

A kvótajavaslat.

Muacsevics Vazul horvátul szót a javaslathoz. **Nagy György** volt a következő szónok. Kijelentette mindenekelőtt, hogy a javaslatot nem fogadja el. A függetlenségi párt szembehelyezkedett a nemzeti akarattal, amikor elfogadta a magasabb kvótát. Maga **Bizony Ákos**, a függetlenségi párt hivatalos szónoka is elismeri, hogy a kvóta és a kiegyezés között elválaszthatatlan kapcsolat áll fenn. De hát miért kellett nekünk a kiegyezésért magasabb kvótát fizetni. Mik a vívmányok?

Hadi sereget fizettünk, ez volt a harc megszüntetésének ára. Ha a függetlenségi párt meg is gátol lennünk az előrehaladásban, — fejezte be szavait — azért mi előre megyünk!

Bánffy Dezső: A kvóta sarcz — s mi sereget fizettünk. Nekünk azonban előre kellene mennünk s tovább fejleszteni azt az alapot, amelyet **Deák Ferencz** teremtett meg. Nekünk csak annyi hozzájárulási arányt szabad fizetnünk, amennyit teherviselési képességünk elbir. Ez a kiegyezés rosszabb, mint a **Bánffy-Bádeni**, rosszabb, mint a **Szell-Körber-féle** kiegyezés. Hiszen maga a pénzügyi bizottság is megállapítja, hogy a kvótaemelés a harc megszüntetésének ára és csak politikai szempontból indokolt. Ezt ő megérteni nem tudja és a tárgyalás alatt levő javaslatot nem fogadja el. Azt hiszik, hogy 1917-ben átmettünk a gazdasági önállóságra. Hát talán ennek volna ára a kvótaemelés. Ó attól tart, hogy ez a kiegyezés még erősebb teszi a kapcsolatokat. Az osztrák miniszterelnök szerint ez a kiegyezés összekötő köteléknek fog bizonyulni.

Tisztelt Ház, — szöjt — a vén ember siet. Nem tagadom, hogy egykor, amikor az ügyek intézésében részem volt, reméltem kiépíteni a magyar nemzeti államot. En a magyar nemzeti küzdelembe reményekkel mentem, s reméltem, hogy a gazdasági önállóságot kivívjuk. Nem vittuk ki s én, az öreg ember, félek, hogy nem fogom meglátni az ország határán azokat a háromszínű sorompókat.

Szatmári Mór: Csinálta volna meg 1898-ban. Ne csinálta volna meg az ischli klauzulát!

Éber Antal: Az ischli klauzula!

Báró Bánffy Dezső: Hát kérem tisztázzuk ezt a kérdést. Ischli klauzula soha nem volt, én ilyet nem kötöttem. Tertétek előterjesztések, készülték tervezetek, de ezek a Ház elé soha nem kerültek. Ischli klauzulát én — ismétlem — nem kötöttem s köszönöm a közbeszóló képviselő urnak, hogy ennek elmondására alkalmat adott. En állom azt a kiegyezést, amelyet kötöttem s amely jobb volt a mainál. Folytatom fejtegetéseimet. Fenn kell tartanunk a dualisztikus alapot s ezt az urak is belátták a függetlenségi padokon.

Felkiáltások a baloldalon: Nem így van. Mi 48-as alapon állunk!

Báró Bánffy Dezső: Bocsánatot kérek, csak látsszanak látni függetlenségieknek, tényleg azonban azon az alapon haladnak, amelyen én állok. En nem akarom ezzel bántani önöket, mert az adott viszonyokat tekintve, nem is lehetnek másképpen. Igenis, vallom, hogy dualisztikus alapon állok s ezen alapon akarom kiépíteni az egységes magyar nemzeti államot.

Az elnök: Kérem a képviselő urat, hogy ne térjen el a tárgytól.

Báró Bánffy Dezső meghajlik az elnöki intelem előtt. A besorozott katonák igen tekintélyes része

Ausztriában van elhelyezve — mondotta — s ez közbiztonsági szükségletét velünk fedeztetni. S most még hozzájön a kvóta felemelése, amikor voltaképpen a kvóta leszállításáról lehetne beszélni. A kormánynak, amely magát szereti átmenetinek nevezni, nem is volt joga az országra hosszú időre terjedő kötelezettségeket róni. Királyi döntést tartana czélszerűnek. Ismételten kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Az ischli klauzula.

Éber Antal személyes kérdésben szólal fel. **Bánffy** ugyanis egy közbeszólására beszéde közben tagadta az ischli klauzula létezését. Felolvassa tehát **gróf Tisza István** 1904. júliusában mondott beszédét, amelyből kitűnik, hogy az ugynevezett ischli klauzula báró **Bánffy Dezső** terjesztette a minisztertanács elé. Az az államférfi, aki ezt a megegyezést megkötötte és a minisztertanács elé terjesztette, ne adjon leczkét a függetlenségi pártnak.

Báró Bánffy Dezső: Ugyancsak személyes kérdésben válaszol és ismételten kijelenti, hogy ő csak azért felelős, amit a Ház asztalára tett. Az ischli klauzulával pedig ő sohasem lépett a Ház elé.

Dr. Bauer Antal horvátul beszél a kvótajavaslatról.

Az elnök az ülést egy órakor tíz perczre felfüggesztette.

Szünet után

A további vita.

Farkasházy Zsigmond azt magyarázza, hogy hatvanhetes szónokok nem vesznek részt a vitában, pedig ők könnyebben megvédhetnék a kiegyezést. A mostani kvótajavaslat, amelynek megvédése annyit árt a függetlenségi pártnak, nem nyugszik törvényes alapon. Az osztrákok is elfogadták a szolgáltatási képességet a kvótakules alapjául, sőt négy hónappal ezelőtt a kormány és a többség is ezen az alapon volt. Számadatok felsorolásába bocsátkozik.

Ezeknek felsorolása után azt kérdezem, — mondotta **Farkasházy** — hogyan lehetett a kormánynak ilyen kvótajavaslat előterjesztésére vállalkozni? A kormány ezzel azért a törvényesség teréről, fajt accompli elé állította pártjait, ahelyett, hogy meghallgatta volna a törvényhozást. Megijesztették a kormányt a vámjövedelmek hovaforításának kérdésével és ez engedett. Sajnálja, hogy a kormány vállalkozott az ország megszarolására, a kvóta felemelésére. Mutasson a kormány csak egy tételt is a kiegyezésben, amely kedvező volna Magyarországra.

Polónyi Géza: Szép kis képviselőház ez! A kvótát tárgyaljuk, három óras üléseket tartunk s tizen vagyunk jelen.

Farkasházy Zsigmond: A királyi szó segítségével ienn lehetett volna tartani a statuskvótát, a kormány ezt nem tette s ezzel nagy hibát követett el. Költségvetésünkben sok szomorú adat van. Utépitésünk rossz, iskoláink nincsenek, árványok pusztítanak...

Polónyi Géza: Sólhiány van! Nincsenek waggonjaink!

Farkasházy: Betegek vagyunk, népünket alkoholizmus és járvány tizedeli és kvótát emelünk. A javaslatot nem fogadja el.

Babics-Gyalszki Lyuba szöjt ezután horvátul, utána **Vinkovics Bozsó** beszélt.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Ezek itt a programbeszédeiket mondják el.

Vinkovics Bozsó: Határozati javaslatot nyújtott be, hogy a javaslat vétsékek le a napirendről, hogy a kvóta megállapítására állandó alapot keressen.

A napirend megállapítása után az ülés három órakor véget ért.

Budapest, december 16.

A képviselőház munkarendje. A képviselőháznak, — mint már jelentettük — nem lesz karácsonyi szünete. A kvóta-javaslat tárgyalását ugyanis a Ház nemcsak a delegáció bécsi üléséze alatt, hanem a karácsony két napja kivételével a karácsony hetében is folytatja. Más oldalról azonban azt jelentik, hogy minden hivatalos dementi daczára a képviselőház megtartja a karácsonyi vakációzt, amely e hét végén kezdődik és január kilencedikéig tartana.

Jekelfalussy lemondása. Egy bécsi lap közleménye révén az a hamis hír került a magyar sajtóba is, hogy **Jekelfalussy Lajos** honvédelmi miniszter egészségi okok miatt megválni szándékozik állásától. A „Magyar Tudósító”-t illetékes helyről felhatalmazták annak kijelentésére, hogy ez a hír teljességgel nem felel meg a valóságnak. A honvédelmi miniszter állapota kitűnő és állásáról lemondani egyáltalán nem szándékozik. A hirt ma a legilletékesebb személy, maga **Jekelfalussy** honvédelmi miniszter czáfolta meg, aki a Ház folyosóján a következőket mondotta a körje sereglett képviselőknek:

— Eszemágában sincs, hogy megváljak az állá-

somtól. Régen voltam oly egészséges, mint most és egyéb okok sem forognak fönn, amelyek a bécsi hírt valószínűvé tennék. Az a hír, amely a bécsi lapban megjelent, tendenciózus és rosszakaratu koholmány. Engem már pénteken este figyelmeztetett valaki, hogy a bécsi lapok egyikében a lemondásom hire fog megjelenni. Tréfának tartottam a dolgot, de a hírlapi kacsza mégis megjelent. Ismétlem, szó sincs arról, hogy elhagynám a helyemet.

A függetlenségi pártkörből. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt Erzsébet-köruti helyiségében az est folyamán nagy élénkség uralkodott. Fentjártak a pártkörben Kossuth Ferencz és Günther Antal miniszterek, kik a pártnak nagy számban megjelent tagjaival és kültagjaival hosszasan elbeszélgettek.

A főrendiház bizottságaiból. A főrendiház napló-bíró bizottsága december 18-án, szerdán délelőtt 10-kor az értekezleti teremben ülést tart, melynek tárgya a folyó évi december és 1908. január havára a főrendi naplók hitelesítésére kiküldendő két bizottsági tagnak kijelölése.

Uj főispán. Mint a Budapesti Tudósító értesül, a király Döry Pált, Tolnavármegye alispánját, Békésvármegye főispánjává nevezte ki.

A geryeszegi mandátum. Marosvásárhelyről táviratozzák: A geryeszegi kerület vezető emberei elhatározták, hogyha igaznak bizonyulna az a kerületben elterjedt hír, hogy Décsy Zoltán államtitkár a kerület képviselőségéről a megyei tisztújítások megtörténte után lemond, az így megüresedő mandátumot Malonyai Dezsőnek ajánlják fel, függetlenségi program alapján. E kérdés megbeszélése végett az esti vonattal tizenkét tagú küldöttség utazott a kerületből Budapestre.

A parlament és a sajtó. A parlamenti hírlaptudósítók kérvénye tárgyában a képviselőház hirdetőtábláján a következő felhívást függesztették ki: A kérvényi bizottság december 18-án szerdán délután öt órakor a delegációk termében megtartandó ülésén Hrabovszky Guidó képviselő ur, a bizottság elnöke, betegsége miatt meg nem jelenhetvén, ez uton kéri a bizottság tagjait, hogy azon okvetlenül megjelenjenek, mert ez az ülés házhatározat értelmében el nem halasztható és így föltétlenül szükség van arra, hogy azon a bizottsági tag urak határozatképes számban megjelenni és illetve érdemleges határozatot hozni sziveskedjenek. Az ülés tárgya: A parlamenti hírlaptudósítók kérvénye.

A konzuli bíraskodás. A képviselőház mai ülésén terjesztette elő Bakonyi Samu előadó a bizottság jelentését a konzuli bíraskodásról szóló törvényjavaslatról, melynek sürgősségénél fogva a javaslatnak soron kívül való tárgyalását kérte. A Ház ennél fogva már a napokban tárgyalja a javaslatot.

Megüresedett mandátum. Csikszeredáról jelentik, hogy Csikvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt megtartott tisztújító közgyűlésén dr. Györgypál Domokost, a csikszeredai kerület országgyűlési képviselőjét vármegyei tisztí főügyészévé választotta. Györgypál főügyészévé történt megválasztása miatt le fog mondani mandátumáról.

Függetlenségi szervezkedés. Nagybecskerekén a torontálmegyei függetlenségi párt vasárnap tartotta közgyűlését Nagy Dezső elnöklésével. Várady Imre, majd Kardos Samu képviselők felszólalása után vezérlő-bizottságot választottak párttagitáció intézésére. A gyűlés végül üdvözlő táviratot intézett Kossuth Ferencz és gróf Apponyi Albert miniszterekhez.

Sziklai Ottó, Pozsony város I. kerületének képviselője vasárnap délelőtt tartotta nagyszámu választóközönség előtt beszámolóját a városháza nagyszobájában.

Béke Nyitramegyében. Az alkotmánypárt és a néppárt vizsgálja Nyitramegyében békés elintézés nyert Gróf Hadik János belügyi államtitkár ma a képviselőházban tanácskozott a néppárt érdekelt tagjaival és ez az értekezés vezetett a békés megoldáshoz. Markhot főispán megmarad és a tisztújítás hó tizenkilencedikén lesz.

A t. Házból.

I. Ki mond le?

A mai napnak az volt a szenzációja, hogy több oldalról megerősítve terjesztették a hírt, hogy Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter megválnék állásától. Akik bécsi lapokat olvasnak, következőleg újságolták a dolgot:

— A király lapjában jelent meg a hír és a király nem czáfolta meg, tehát igaz. Még afelől is okoskodtak, hogy vajon a Fremdenblattba a király írja-e a híreket. Elvégre ha a sajtó nagyhatalom és a király is nagyhatalom, akkor természetes, hogy támogatják egymást.

Már ugy egymás közt a képviselők és a folyosói habitúék bucsuztatták Jekelfalussyt.

— Derék ember volt — szólottak. — Még amikor a Ludovikában parancsnok volt, megjósolta neki egy cigányasszony, hogy a Kossuth Lajos fia meg ő egy sorban fognak ülni miniszteri széken. Az egyik széken fog ülni Kossuth Ferencz, a másikon Jekelfalussy. A tisztjelölt ifjakhoz remek lelkesítő beszédeket intézett s a házról dicsőítő szónoklatokat tudott mondani. Magyar katona volt s az is maradt. Multságai alkalmával frekventálta a magyar dalokat. Nagyon beillett a nemzeti kormányba.

— Olyannyira magyar volt, — folytatta a másik, — hogy amikor miniszter lett, kérni kellett a barátait, hogy ne dicsérjék nagyon hangosan az ő elveit és ne idézessék a beszédeket, amelyeket a Hungáriában mondott.

— Kár, hogy elmegy, — tette hozzá a harmadik. — Szíves ember volt, barátságos, jókedélyű. Senkinek semmi kérését meg nem tagadta és hogy ha egyet-mást még sem teljesítettek, ez amiatt volt, mert az ilyen ügyek nem az ő kezén mentek keresztül. Tulajdonképpen miért is kellett neki lemondania?

Idáig jutottak a beszélgetők, amikor a csoport mögött egy jó arczu, deresedő, de pedreit baszusu ur megszólalt:

— Ki mond le?

Meg se fordultak s úgy válaszoltak:

— Hát Jekelfalussy mondott le.

— Oh, hogyis ne! — felelte a közbeszóló. —

De hogy mondott le. Azt ugyan hiába irkálják, hiába hirdetik, az nem mondott le és nem fog lemondani.

Most körültekintettek, hogy ki az, aki ilyen határozott kijelentéseket tesz s ekkor látták, hogy nem más, mint maga Jekelfalussy Lajos, a honvédelmi miniszter.

— Szó sincs róla, tisztelt uraim, — beszélte folytatódólagosan. — Nem tudom, miért csinálnak ilyen tréfákat, hogy ne mondjam viczezeket. Miért híresztelik rólam, hogy lemondtam, avagy hogy le fogok mondani, holott én sem le nem mondtam, sem nem akarok lemondani. Az ügyek, tisztelt uraim, mennek, mennek. Van, ami változik, hisz elvégre maga az élet sem egyéb, mint a változatosságok sorozata. Am én maradok. Nyilatkoztam a két éves szolgálati időről és a honvédtüzérségről. De arra absolute nem emlékezem, hogy a saját lemondásomról nyilatkoztam volna.

A körülállók élvezettel hallgatták a kijelentéseket.

— Tehát miniszter vagy, kegyelmes uram? — kérdezték nagyobb bizonyosság okából.

— Már mint én? Már hogy én miniszter vagyok-e? Én csak annyit mondhatok, hogy az vagyok. Azaz mondhatom, hogy nem tudom, ki mond le, de én nem mondok le. Az ember sohasem biztos benne, hogy miképpen kell korrektül nyilatkozni ily kérdésekben.

Mindezek után körülhordozták a hírt, hogy tévedhetett a bécsi lap, mert ime Jekelfalussy

hangoztatja, hogy nem mond le.

És mégis, bár egy órányi idő is eltelt azóta, hogy Jekelfalussy tisztázta a helyzetet, amikor most Wekerle Sándor találkozott vele, a miniszterelnök így szólította meg:

— Hallom, hogy lemondasz, drágám.

— Én?

— Nem is én. No, de hallo, azt nem gondoltam, hogy előttem eltitkolod. Miért mondasz is le?

— Én? Hiszen én éppen azt mondom, hogy nem mondok le.

— Te mondod?

— Persze hogy én.

— De hát akkor ki mond le?

— Ki mond le? Ki nem mond le? Talán te mondasz le?

— Én nem...

— Akkor én sem.

... S miután mindez igen bőven elintéztett, hát a folyosón előlről kezdtek a tippeléseket arról, hogy ki lesz a honvédelmi miniszter.

II. Frivol akták.

Megint ötórás ülések vannak, mert már szombaton megszavazták az Ugron indítványát, hogy az üléseket egy órával meghosszabbítsák és délután három óráig tanácskozzanak. A hosszú idő arra való, hogy a kvótaemelési javaslat szónokai részint megpukkadjanak, részint kimerüljenek, avagy esetleg lehuzzák a cipőjüket és megnémuljanak a tett színhelyén. Mert persze, aki beszél, az mind a javaslat ellen beszél. Hisz aki emeli a kvótát, az se szereti. És ha emelik, hát miért szónokoljanak. Hadd szónokoljon az, aki nem emeli.

Azonban egy-egy mellékügy is akad, amivel telik az idő. Supiló védelmezi a napirend előtt Polónyi Gézát. Védelmezi, hogy ő nem trafikált a horvátokkal, mert amikor a fiumei rezolúció dolgában Polónyi Géza velük tárgyalt, akkor már nem kellett trafikálni, mert akkor már el voltak trafikálva. Supiló emlegette még, hogy lenének valamely akták, némely érdekes dolgok, hanem ezeket elhagyja majd máskorra. Polónyi Géza is hozzá szólott e kérdéshez, de a frivol aktákat ő sem adta elő.

A végén az maradt bizonyosságnak, hogy a magyarok és a horvátok közt volt barátság, de most nincs barátság. Ezt pedig minden akta nélkül tudni lehet.

Nagy György már a kvótaemelés ellen szónokolt.

Nehezen indult. A kvótaemelés elvégre is annyira ellenszenves ügy, hogy egy rokonszenves képviselő nem is tudja, hogy honnan támadjon rá. Az öreg Szappanos István, aki állandóan azt hiszi, hogy ő a disszidensek vezére, aggódva szemlélte a bágyadt Nagy Györgyöt. Hisz, ha így megy, nem bírják karácsonyig. Felemelkedett hát Szappanos István és odalépvén Nagy Györgyhez, buzdította:

— Csak előre, édes fiam!

— Piros vér hull a mentére...

— Ne bándd, fiam, csak előre.

Biztatással se bírta sokáig és báró Bánffy-nak kellett fellépnie.

Bánffy a kvóta ellen. Ez aztán az akta. A Ház viharosan csinálta az ugynevezett derültséget, amikor Bánffy, hogy nagyon alaposan lecepülje a jelenlegi állapotokat, így szólott:

— A mostani kiegyezés rosszabb még a Bánffy-Badeni egyezségnél is.

Ettől kedvet kaptak a kormánypárti függetlenségi és incselkedtek Bánffyval:

— Miért nem csinált jobbat?

És amikor az önálló vámterület iránt fejezte ki óhaját, közbeszóltak:

— Önnek kellett volna megcsinálnia.
— Ő akkor az ischli klauzulával volt elfoglalva.

— De kérem, — felelte Bánffy, — közbeszólásokkal nem lehet elintézni bizonyos dolgokat akták nélkül.

— Meg akarta csinálni az ischli klauzulát, vagy nem? — faggatták.

Megint egy frivol aktát szerettek volna kikaparni.

Bánffy végre megmondta, hogy az ischli klauzula nem az ő dolga volt s az az akta csak minisztertanácsban szerepelt, amiért ő nem lehetett felelős. Éber Antal Tisza Istvánt idézte tanúnak Bánffy ellen, de Bánffy lezáfolta.

Ezen aktaüggyel eképpen megint eltelt egy kis idő, úgy, hogy aztán Farkasházy Zsigmond nyugodtan végigbeszélhette az ülést.

Tulajdonképpen arra volt leginkább kíváncsi, hogy hatvanhetes jellegű javaslatokat miért képviselnek folytonosan negyvennyolczas előadók.

Az előadók szomorúan mosolyogtak, mintha mondanák:

— Mi néked fáj, nekünk is fáj.

Verekedés a Reichsrathban.

— Az osztrák népparlament. —

Budapest, december 16.

Az osztrák képviselőház nem tagadja meg önmagát. A mai ülés ugyanis oly jelenetekben bővelkedett, amilyeneket nem sokat produkált a parlamenti botrányoknak ez a fészke sem. Már az ülés kezdete szenzációval szolgált. Weiskirchner elnök, ki a minap szólanul tűrte, hogy a magyar kormányt és különösen gróf Andrássy Gyulát, a sértések egész garmadával illessék, Wekerle miniszterelnök szombati beszédére utalva, elég pökhendi módon leczkézeltetni akarta a magyar miniszterelnököt. Weiskirchner kvalifikálatlan eljárásának híre már az esti órákban eljutott a fővárosba, ahol általános megbotránkozást keltett, annál is inkább, mert Wekerle miniszterelnök szombati nyilatkozatát mindenütt helyesnek és korrektnek minősítették.

Az elnök szavait természetesen nagy taps kísérte, melyben különösen kivették részüket Lueger emberei, a keresztény szociálisták.

Ezután következett a nagy botrány. Az elnök egy megjegyzésére ugyanis a ruthének óriási lármában törtek ki. Kezdetben csak szapultak és a padokat verték, később azonban a párt egyik tagja összetört fiókjának darabjával úgy fejbevert egy keresztényszociálista képviselőt, hogy azt menten elborította a vér. Erre azután iszonyu kavarodás és nagy dulakodás keletkezett, melynek még az ülés felfüggesztése sem vetett véget. Mikor a rend úgy, ahogy helyre állt, az elnök ismét megnyitotta az ülést azzal a megjegyzéssel: „Most pedig folytassuk méltóságteljesen az ülést“ (?)

Részletes tudósításunk a következő:

Bécs, december 16.

(Saját tudósítónktól.) A ma délutáni ülésen olyan botrányos jelenetek zajlottak le, aminőkre az utolsó napokban alig volt példa, sőt vér is folyt.

A mozgalmas ülés délután 3 órakor kezdődött. Napirend előtt báró Beck miniszterelnök bemutatta a delegációk egybehívásáról szóló legfelsőbb kéziratot, aztán az elnök felolvastatta Romanczuk képviselő sürgős indítványát, amely a lengyeli egyetemen a múlt szombaton történt események következtében sürgősen követeli a ruthén külön egyetem föllállítását s addig is, a ruthén nyelv jogának elismerését a lengyeli egyetemen. A sürgős indítvány, fölolvását a

ruthének zajos helyesléssel és tapssal kísérték, aztán nagy lármát csaptak.

Hasztalan csöngetett az elnök, a zaj csak nem csillapodott s mikor az elnök esendre intette a ruthéneket, Strauch átkiáltotta hozzá:

— Hogy lehetünk nyugodtak, mikor gyermekeinket a magunk szülőföldjén agyonverik!

A láрма perczekig tartott. Mikor aztán valamennyire csend lett, Weiskirchner elnök ezt a nyilatkozatot tette:

— A lapok közlései szerint e hó 14-én a magyar miniszterelnök az osztrák képviselőházi olyan szavakat használt, amelyek e helyről nem maradhatnak visszautasítás nélkül. (Élénk tetszés és taps.) Az osztrák képviselőház kötelessége tartózkodni a magyar belügyekbe való mindennemű beavatkozástól, viszont joggal követelhetünk Ausztria irányában hasonló eljárást magyar részről. (Hosszantartó élénk helyeslés.) Ami Wekerle miniszterelnök bíráló megjegyzéseit illeti, (Halljuk! Halljuk!) utalok azokra a szavakra, amelyeket a magyar képviselőház alelnöke mondott: „Az elnök eljárása nem kritizálható, annál kevésbé egy idegen parlament elnökének magatartása“. Ez is mutatja, mennyire jogosulatlan volt Wekerle miniszterelnök kritikája. A leghatározottabban tiltakozunk az osztrák parlament illetén bírálata ellen, abból az elvből indulva ki, hogy parlamentek jogainak kölcsönös elismerése a jó egyetértés biztos záloga. (Élénk tetszés és taps.)

E nyilatkozat után jelentette az elnök, hogy miután a beérkezett iratok között több olyan sürgős indítvány és interpelláció van, amelyeknek obstrukciós czélzata nyilvánvaló, azoknak fölolvását az ülés végére halasztja.

Ebből feneketlen kavarodás támadt a ruthének padjain, mert a kérdéses indítványok és interpellációk az ő pártjukból kerültek ki. A ruthének abban bizakodtak, hogy az ülés elején olvassák föl a beérkezett irományokat s így módjuk lesz a lengyeli egyetemi zavargásokért és a ruthén diákok elpáholásáért bosszút állani. Számításaikban csalódva, éktelen dühbe gurultak, a padokat verdesték, de az elnök ezzel nem törődött s a legnagyobb lármában enunziálta, hogy folytatják a vitát a kiegyezés felett és Fink képviselőn a sor.

Alig állott fel szólásra a keresztény szociálisták szónoka, a ruthének zsebükből nagy sipokat vettek elő és irtalmatlanul füttyültek. A legnagyobb sipja Vrilonksinak volt és fujta is, a hogy csak kitélt tőle.

Dr. Fink nem is hederített a ruthének tombolására és beszélni kezdett. Ekkor a ruthének, szájukban sippal, kihuzogatták a padok fiókjait s azokkal verdesték a padot. Olyan nagy lett a láрма az ülésteremben, hogy a saját szavát sem hallotta senki. A keresztény-szociálisták és a lengyelek körülállották a szónokot és minden mondata után zajosan tapsoltak. Ez még jobban kihozta sodrúkból a ruthéneket. A legnagyobb lármában az elnöki iroda egy hivatalnoka odament a ruthén klub elnökéhez, Romanczukhoz és Wassilko alelnökhöz s kérte őket, hogy menjenek föl az elnökhöz az emelvényre.

A láрма egy pillanatra sem szűnt meg. Ekkor egy olyan brutális jelenet történt, amilyenhez fogható még az osztrák Reichsrathban sem volt soha. Baczynski ruthén képviselő felugrott, kirántotta padjából a fiókot s addig döngötte vele a padot, míg a fedele kettéhasadt. Akkor aztán a jókora fadarabot felkapta és nagy erővel az elnök felé hajította. Közben a zaj még iszonyubb lett s a keresztény-szociálisták oldalán nagy izgatottság támadt. A fadarab az ülésterem közepén álló képviselők fele föltűrt, Korošec Antal dr. képviselőt a tarkóján érte, aztán Benkovics képviselő fejére zuhant.

Benkovics szó nélkül elájult és öszszerogyott. Fejét elborította a vér. Több képviselő hozzá rohant, köztük Jäger is, aki orvos, aztán kivitték a sebesültet az ülésteremből az öltöző-szobába. Lefektették egy kerevetre s az orvos hosszabb idő múlva eszméletre keltette.

A keresztény-szociálisták nagy dühvel támadtak a ruthének ellen. Fink közben befejezte beszédét. Az egész házban irtózatot lett a zürzavar, a keresztény-szociálisták ököllel fenyegették Baczynskit, aki az ajtóig hátrált az utolsó pad mögött. Steiner, Meyer, Kuhn és Bielowek több padot átugorva, a ruthének közé rohantak, hogy megtorolják elvtársuk megbántását. A keresztény-szociálisták és a ruthének között dulakodás támadt, mert az utóbbiak testükkal védtek Baczynskit, aki sápadtan állott a kijárat mellett. A birkózásban Meyernek leszakították a nyakendőjét, Kuhnak a kabátja ujja rongyokban lógott le. A keresztény-szociálisták tombolva kiáltották:

— A gazembert ki kell szolgáltatni az ügyészségnek.

Ebben a borzasztó lármában felkelt az elnök, felfüggesztette az ülést és elhagyta a termet.

Szünet alatt a dulakodás tovább tartott. A keresztény szociálisták minden áron Baczynskilhez akartak férközni, hogy megragadják:

— Adjátok elő az aljast!

— Mutassátok meg, melyik volt a gazember? — kiáltották a keresztény szociálisták, mert nem voltak azzal tisztában, hogy ki vérezte meg társukat.

Pogatschnik képviselő közben odament Baczynskihoz és fölszólította, hogy kérien bocsánatot Benkovicstól. Baczynski kisértette a terembe, még mielőtt észrevették. Az öltöző-szobában aztán odalépett a kereveten fekvő sebesült képviselőhöz, akit időközben eszméletre keltett az orvos, bocsánatot kért tőle, azt mondta, hogy nem akarta megbántani, izgatottságában törte össze az asztaliókot és az elnök felé hajította.

A teremben ezalatt a kavarodás még mindig tartott. Wassilko egy padra állott s beszédet akart intézni a dulakodókhoz, de nem hallgattak rá. Romanczuk is próbálta csendesíteni a kedélyeket, a keresztény-szociálisták azonban tulkiabálták:

— Püj!

— Szégyeljétek magatokat!

Egy képviselő fölvette a földről azt a fadarabot, amely fejen talála Benkovicsot s fölvitte az elnöki emelvényre.

Fél óra múltán bejött a terembe báró Beck miniszterelnök Korytowski, Peschka, Ebenhoch és Marchet miniszterekkel, mindjárt azután az elnök is és megnyitotta az ülést.

Weiskirchner elnök nagy csendben így szólt:

Tisztelt Ház! A felfüggesztett ülést újból megnyitva, mély megbotránkozásomat fejezem ki azon, hogy ilyen jelenet az általános titkos egyenlő választói jog parlamentjében előfordulhatott. (Nagy tetszés és taps.) Romanczuk képviselő előtem őszinte sajnálkozását fejezte ki Baczynski képviselő kvalifikálatlan viselkedésén s ezt tudomására hozom a tisztelt Háznak. Az ülés végén meg fogom adni a szót Romanczuk képviselő urnak, most pedig nyugodtan és méltóságteljesen folytassuk az ülést. (Élénk tetszés.)

Bing szólalt föl. Alig fogott beszédébe, megjelent a teremben bekötött fejjel a megsebesült Benkovics. Romanczuk hozzásetett, ő is bocsánatot kért tőle, kezét szorított vele és példáját egymásután követték a ruthén képviselők.

Attól fogva az ülés nyugodtan folyt tovább. Parlamenti körökben beszélnek, hogy Baczynski ruthén képviselő azzal fog vezekegni mai viselkedéseért, hogy leteszi mandátumát.

A kiegyezés tárgyában indult részletes vita folyamán Fink képviselő kijelenti, hogy bár az agráriusok összes egyoldalú követelményei a kiegyezésben nem volt realizálható, az mégis elébe helyezendő a reciprocitásnak. Niesner képviselő kijelenti, hogy a szociáldemokraták bár elismerik a kiegyezés gazdasági jelentőségét, tiltakozniok kell az ellen, hogy a lakosság kizsákmányolására használtassék fel. A vitát erre berekesztik.

Vezérszónokokká megválasztották pro Bombát, kontra Nemetzet.

Bomba képviselő kijelenti, hogy a lengyel néppárt a kiegyezés mellett szavaz. Szónok Gallizia gazdasági érdekeinek nagyobb mértékben való figyelembevételét ajánlja.

Nemetz teljesen helyénvalónak találja, hogy az elnök a magyar miniszterelnök hallatlan támadása ellen tiltakozott. Nem a magyar parlamentet, mint olyat, nem a magyar miniszterelnököt, hanem azt a barbár rendszert jellemezték, amely Magyarországon minden haladásnak és minden szabadságnak útját állja.

Dr. Pergelt előadó zárszavában megjegyzi, hogy elvi álláspontból a délszlávok ellenzik a kiegyezést, a kik sértett nemzetiségi érzésükre hivatkoznak. Érzéseikkel azonban gyakorlati, főleg pedig gazdasági politikát nem ízhetünk, nálunk kizárólag az alkotmány kérdése irányadó.

Pergelt előadó zárszava után szavazásra került a sor. Az összes kisebbségi jelentéseket, ugyancsak Seitz képviselőnek indítványát elvetik. A ház ezután a szűkebb kiegyezésre vonatkozó mindkét törvényjavaslat egyes cikkeit, a zárójegyzőkönyvet, valamint határozati javaslatokat fogadta el, többek között Schillinger képviselő határozati javaslatát, a következőket mondja: Tekintettel a magyarországi nem magyar nemzetiségek legutóbbi üldöztetésére, a kormányt a ház felszólítja, hogy az osztrák kormány a rendelkezésére álló eszközökkel figyelmeztesse a magyar kormányt, mint a kiegyezést megkötött másik szerződő felet arra, hogy az összes nemzetiségek gyümölcsöző együttműködése, valamint az összmonarchia megerősítése okvetlen megkivánják, hogy az 1868. évi szeptember 6-iki magyar nemzetiségi törvény a teljes szabadság, igazság és humanitás szellemében keresztülvitessék.

A tárgyalást ezután berekesztik a beérkezett iratok szözszerinti felolvasásáról. Az ülés végén Romancuk a ruthén nép nevében sajnálkozásának ad kifejezést a mai események felett és a ház bocsánatát kéri. A legközelebbi ülés holnap.

KÜLFÖLD.

Zavargások Perzsiában.

Teherán, december 16.

A sahnak is meggyült a baja a maga népével. A perzsa népben ugyanis sokkal mélyebb gyökereket vertek a szabadság iránti mozgalmak és most állandó forrongásban van az ország. Az új minisztérium, melynek tagjai majdnem kivétel nélkül Európában végezték tanulmányaikat és a parlamentben is elég tekintélynek örvendenek, nem teljesíthette a hozzája fűzött reményeket. Ennek részben az az oka, hogy a sah környezete nem a legliberálisabb elemekből áll. Különben a sah maga is irtózik a reformoktól és csak végszükség esetén adja beleegyezését kormánya egyik-másik

reformjavaslatához. A naciönalisták és rojalisták közt ily formán állandó a harc, mely ma Teherán utcáin nyílt ellenségeskedésben tört ki. A bazárok zárva vannak. A palotát és a követéségek és konzulátusok házaít katonaság őrzi. A város ostromállapotban van. A zavargás oka a következő: A naciönalisták ultimátumot küldöttek a sahnak, követelve, hogy reakciós érzelmi tanácsadót száműzze, de a sah ezt vonakodott megtenni. A katonák és polgárok között kifejlödött harc alkalmával két kereskedőt megöltek. A följárlott pénzbeli kárpótlás ellenére a meggyilkoltak hozzátartozói ragaszkodtak ahhoz, hogy a bünösöket kivégezzék, az anjumák befolyásos társasága pedig e követelést a parlamentben támogatta. Az anjumák fölkéri a sahot, hogy a testörség parancsnokát és Saad El Daule volt külügyminisztert száműzze. A sah megígérte e kívánság teljesítését, mire a kabinet lemondott. Ma nagy tömeg tüntet a parlament előtt és tiltakozik a kivégzés elhalasztása ellen. A bazárok be vannak zárva. A palotaörség és a kozákok között lövészert osztottak ki. Az est folyamán érkezett az a hír, hogy a miniszterelnököt, a belügyminisztert és a sirasi kormányzót letartóztatják, nagy izgatottságot keltett a parlamentben. A parlament elhatározta, hogy a saht megkérdézi eljárásának okai felöl és nem megy szét, a míg e kérdésre a választ meg nem kapja.

A sah ma reggel elbocsátotta a kabinetet, miután a miniszterelnök és a többi méltóság állítólag ellensége egymásnak. A parlamentre ma irreguláris csapatok löttek. A sah kihirdette, hogy a bazároknak egyelőre zárva kell maradniok. A kozákezredes nagyszámu kozákokt és más katonát mozgósított. Minden jel arra vall, hogy a parlament elnöke ma dél óta nem található. Eltűnt.

Késő éjjel a következő táviratot kaptuk: Mikor az utcai zavargások kitörték, a sah rendeletet adott ki a miniszterelnök letartóztatására és a parlament elnökének két fivérét is elfogatta, a parlament épületét pedig katonasággal kerítette be. A sah követelte, hogy a kormány mondjon le és a parlament vegye tudomásul, hogy az uralkodó maga nevezi ki az új minisztérium tagjait. A parlament ezt megtagadta. A városban a harc egész éjszaka tartott. A katonaság készenlétben van. Eddigelé a sah nem merde a parlamentet erőszakkal szétkergetni. A külföldi követéségek eltorlaszolták magukat, veszedelem esetére. Ha nagy lesz a baj, akkor a német követéség fog oltalmat adni a parlament elnökének, aki régebben Perzsia követe volt Berlinben, a parlament tagjai pedig az angol követéségen fognak menedéket találni. Az üzleti forgalom megakadt. Sok helyütt lövések is estek, a halottak és sebesültek száma nagy.

Ujabb elnökjelölt Amerikában. Az Egyesült Államokban most gombamódra szaporodnak az elnökjelöltek. Alig van államférfi, kit a közvélemény, a sajtó vagy pedig néhány barát ne jelölne. E jelöltek közt szerepel állandóan Cortellyou államtitkár is. Bár az államtitkár maga is többször megcázfolta e híreket, egy new-yorki lap mégis fenntartja azokat. E lap szerint Cortellyou pénzügyi államtitkár lemondási kérvénye már az elnök birtokában van. Utódját néhány nap múlva kinevezik. Cortellyou lemondása arra vezethető vissza, hogy a saját elnökjelöltsége érdekében agitálni akar.

Port-Arthur. A haditörvényszék ma folytatta a Port-Arthuri védök hazaárulási pörének tárgyalását. Az első tanu Bjeley tábornok, a Quantung-félsziget tüzéségének parancsnoka volt. Hosszu vádbeszédet mondott Fock tábornok ellen, mire a tanu és Fock tábornok között szóváltás támadt. Fock azt kívánta, hogy Bjeley tábornok írásbeli bizonyítékokkal igazolja vádjait.

Alkotmány Portugáliában. Lisszaboni jelentések szerint a naciönalisták és Franco miniszterelnök között a következő választásokra megállapodás jött létre. A naciönalisták körében nagy az öröm, hogy az alkotmányos állapotok visszaállításán közreműködtek.

Szerbia és Montenegró. A Szamou Pravanak Montenegróról közölt kommunikéjára a hivatalos Glasz Crnagorca a maga részéről a következő tartalommal felelt: Belgrádot nem provokálták, hanem csupán a tényeket állapították meg, t. i. azt, hogy Belgrádból forradalmárok proklamációkat és bombákat küldtek. Ebben és nem az autokratá rendszeröl az alkotmányos rendszerbe való áttérésben keresendök a montenegrói állapotok okai. Ha Belgrádban ugy cselekedtek volna, mint Berlinben, amidön ott Oroszországba

szánt fegyvert és löszert tartalmazó ládákat találtak akkor Czetinijében hálások lettek volna a szerb kormánynak, mert ebben a barátságban és testvériségnek egyik tanujelét látták volna. A Szamou Prava azon megjegyzésére, hogy Szerbia Czetinjét nem védheti a bombák elöl, mert a két ország nem határos egymással, a lap a következőket válaszolja: Ha Szerbiából más országokon keresztül lehetett ide bombákat szállítani, mennyivel könnyebb lett volna ez, ha Montenegrót és Szerbiát más államok nem választják el!

A montenegrói bomba-affér ma a szkupstinában is szöbakerült. Jobsitomics új radikális képviselő ugyanis meginterpellálta a miniszterelnököt, hogy miért tartják fogságban Rosovics és Pionovics montenegrói dlákokat. Pasics miniszterelnök azt felelte, hogy a montenegrói kormány a két diákokt az összeküvés részesei gyanánt jelölte meg. Ha a bizonyítékok megérkeznek, akkor a belgrádi törvényszék fog ítékezni a két diák felett, mert tudvalevölég Montenegro és Szerbia között nincsen egyezmény a kiadatásról.

Egy lépéssel hátrább.

Azt, hogy a föld forog — bárha annak idején Gallileivel visszavonatták is ezt a tételt — ma már úgy, ahogy szives volt elismerni az emberiség. Az ugynevezett kulturnépek egy tekintélyes csoportja, a görög-keleti keresztények azonban mindeztideig nem voltak hajlandóak tudomásul venni azt, hogy milyen gyorsan forog? Szívós orthodoxiával ragaszkodtak a juliusi időszámításhoz, melyet még a Krisztus születése előtt való római birodalomtól örökölt a keresztényen társadaiom. Ideális kalendárium az volna, amelyikben a csillagászati év, a nap körül keringő föld egy pontosan befejezett körívfutása másodpercnyi pontossággal összeesnék a naptári évvel. Julius Czézár kalendáriumcsinálói negyvenhét évvel Krisztus születése előtt azonban aligha állhattak az ehez szükséges tudás kellő fokán. Természetes hát, hogy az ő kalendáriumuk nem egészen pontos, hogy így mondjuk, siet egy kicsit, s az ő esztendejük minden évben majdnem egy negyedórával előzi meg a csillagászati évet; ez önmagában véve még nem sok, de sok kicsi sokra megy. Perczekből lesznek az órák, órákból a napok — megalkotása óta máig, a juliusi időszámítás nem kevesebb, mint tizenhárom nappal maradt el a csillagászati év mögött. Tovább így haladva, elképzelhető az az idő, amikor az orthodoxok számára nyáron lesz karácsony és télen lesz pünkösd; augusztusban korecsolyázni fognak, decemberben pedig a szabad Névában fűrödnek.

A Gergely-féle kalendárium fölismerde és reparálta ezt a hibát. A szökőévek kellő elosztásával a naptári évben testhez állóbb ruhát kapott a csillagászati esztendő. A józan reiformot hamarosan el is fogadta az egész művelt világ; csak az orthodox kelet csinált szentséget az időszámítás addigi módjából s tovább ragaszkodott a maga Julián-naptárához. Ezért van az, hogy a maradi kelet minden száznegyvenötödik esztendőben egy egész nappal a haladó nyugat mögött marad s hogy ma például nyugaton tizenegy nappal hamarabb születik meg Jézus Krisztus, mint Európa keletén.

A jobb belátáson gyözedelmeskedő megszo-kás kirívó mintája ez, melynél jobban bizonyítani sem lehetne azt, hogy a józan ész fölött mennyire ur az emberiség illusztris társadalmában a csökönös juhok nyáitermészete.

Hire jön azonban, hogy az orosz szent szinódus egy javaslat elfogadására készül, amelyik Gergely évét igtatná a juliusi esztendök helyébe, amivel a maradó kelet egy csapásra utolérné a haladó nyugatot.

Lehet, hogy a szent szinódus csakugyan rá szánta magát erre a lépésre. De jellemző, hogy ha így is van, háromszáz és néhány esztendő kellett neki annak a fölfedezéshez, hogy hogyan forog a föld?

Kiss József jubileuma.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 16.

Impozáns és megható ünnepnek volt színelve vasárnap délelőtt az Akadémia díszterme. A Petőfi-Társaság ünnepi ülésére eljött a magyar íróvilág színe-java és társadalmi életünk eliteje, hogy a csak kiválasztottaknak jutó elismerés trófeumait a legnagyobb élő magyar költő, Kiss József elé rakiák. Tomboló lelkesedés töltötte be a hatalmas oszlopcsarnokot, melynek minden talpalatnyi helyét elfoglalta a beözönlő közönség. Az ünneplők közé Molnár Viktor államtitkár személyében a kormány is elküldötte képviselőjét, csupán az Akadémia és a Kisfaludy-Társaság hiányzott az ünneplők közül.

A mai bensőséges ünnep csak bevezetője volt az ünneplés nagyszerű sorozatának, melyekkel az egész ország hódolni kíván az ősz költő géniuszának.

A Petőfi-Társaság elnöksége és tagjai tíz órakor vonultak be a terembe s az ünnepséget Herczeg Ferencz elnök nyitotta meg a következő beszéddel:

— Tisztelt Társaság! Igen tisztelt vendégeink! Kiss Józsefnek, a nagy magyar költőnek negyven esztendő írói jubileumát üljük ma. A Petőfi-Társaság boldognak érzi magát, hogy ez alkalomból ünneplő vendégei között köszöntheti a magyar társadalom képviselőit.

Az ünneplésre nincs szüksége Kiss József költészetének, melynek nagyságát és értékét az elfogulatlan utókor fogja pontosan felmérni. De szükségünk van rá nekünk. Nekünk, akik azt valljuk, hogy nemzeti kultúra nélkül nincs nemzeti élet, nekünk erkölcsi érdeklődésünk, hogy most Kiss József felé forduljon a nemzet hálás tekintete.

Mert szellemi életünknek számos terén ma valóságos pórlázadás dúl. Szürke és fantasztikus merészgü árnyékok tartják megszállva a szellem nem egy várkastélyát.

Ilyen körülmények közt kötelesség és érdem az igaz érték felismerése és megmentése. Aki Kiss Józsefet felismerni és méltatni tudja, az szellemi kvalifikációt szerez magának.

Kiss József magyar költő. A költészet a nagy enyhítő körülmény, mely az életet igazolni képes. A költő elérte a legnagyobbat, ami számára elérhető, ha nemes harmoniákat tud leszállítani a vásárok zajából, ha szívárványt tud vonni a valóság kopár tarlói fölé és ha virágot tud termelni szippedő sírok fölött.

A nemes és vigasztaló fantomok között, melyek a magyar ember életét megnehezítik és gazdagabbá teszik, negyven esztendő óta ott vannak Kiss József költészetének szülöttei. Ő a nagy vigasztalók közül való. Nagy költő. Ezért akarjuk előtte leróni hálánkat, tiszteletünket és szeretetünket adóját.

Megnyitom a Petőfi-Társaság ünnepi ülését.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után Szabó Endre elszavalta Kiss Józsefhez intézett ünnepi költeményét, amelynek elhangzása után megjelent a teremben az ünneplő költő.

Tapssal, éljenzéssel és valóságos virágosóval fogadta a közönség, amely ováció mélyen meghatóta a költőt. Végre csend lett és ekkor Pálágyi Menyhért előadta Kiss József költészetét méltató értekezését. Neugebauer László pedig arról tartott előadást, milyen nagy hatást gyakorolt Kiss József költeményei a németekre. Mindkét előadást nagy tetszéssel fogadta a közönség, amely alig várta már, hogy maga az ünneplő költő üljön a felolvasó-asztalhoz. A két értekezés előadása után következett a napirendnek ez a várva-várt száma.

Kiss József három költeményét olvasta fel. Az elsőnek Mese a címe s benne a költő keserű szatirával a saját sorsát festette meg. A második címe Serezháza. A költő arra kéri Serezházát, hogy ne hagyja őt el s varázsával kövesse a sír magányába is. A harmadik versnek Ajánlás a címe. Így szól:

Hamupipóke! Mátot szemeltünk,
És elmúlt lassan az idő felettünk.

Egy véka hamu és egy itcze mák
ilyen az élet, ennyi a világ!

Óreg idő már, de a princz cipője
Illik ma is még és nincsen elnyűve.

S tetszik, nem tetszik gonosz mostohádnak:
Ma is neked van a legparányibb lábad.

S arcod, miként a teli hold világa,
Ma is olyan szendén tekint a világba.

S lelked oly édes, olyan megadó —
Ennyi szelidség, jószág mire jó?

— Voltál nekem hű, édes czimborám,
Órom reggelén és gyászok torán.

És játszó társad voltam én neked
És bolondoztunk untig eleget.

Hamupipóke! Kongatnak estére,
Nem tart soká és a mesének vége...

Elniszed?... Dehogy!... A gyöngyszem perog,
Istentől a báj s a mese örök...

A három költemény felolvasása után ismét percekig ünnepltek a poétát. A napirend ezzel kimerült s következtek az üdvözlések. Elsőnek Herczeg Ferencz köszöntötte Kiss Józsefet a Petőfi-Társaság nevében, azzal a mély hódolattal, melylyel a költő és azzal a meleg szeretettel, melylyel a jó öreg barát iránt viseltetnek. Örömet fejezte ki azon, hogy alkotó ereje teljében üdvözölheti őt. Szakítsd le — ugymond — dicsőséged virágait és ne érezd tiszteletét.

Kiss József meghatóttan válaszolt:

Írói pályámnak legszebb sikereit — mondotta — e helyen arattam. Huszonöt éve erről a helyről lépett felém Jókai Mór s egy kézzorítással felavatott a dicsőségre. Most is érzem még a kézzorítás melegét, bár a kéz, mely adta, rég por és hamu. Ha ez a csenevész akácfa még késői virágokat fakaszt, azok a virágok a Petőfi-Társaság cserze alá fognak hullani és a Petőfi-Társaság ablakait fogják díszíteni.

Ezután sorra üdvözölték a költőt különféle társulatok és egyesületek kiküldöttei: a Lipótvárosi Kaszinó, az Országos Irodalmi és Közművelődési Szövetség, a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége, a Csokonai-kör, Dugonics-társaság, Vörösmarty-kör, Szigligety-társaság, Temesvár város, a Komárom-vármegyei és városi közművelődési egyesület kiküldöttei. Ez utóbbi egyesület képviselője, Lőrinczy György még egy koszorút hozott Kiss József anyjának sírjáról, onnan, ugymond, ahol „Valaha messze, valaha régen, Megástak egy sirt temetőszélen...” Mindezek az üdvözlések könyekig meghatótták az ünneplő poétát, aki tömegével kapta az ország minden részéről az üdvözlő leveleket és táviratokat.

Az első közt, akik üdvözlő levelet irtak, volt Justh Gyula, a képviselőház elnöke; üdvözlő táviratot küldött a többi közt Gyarmathy Zsigáné, Desseffy Arisztid, Rákosi Viktor, dr. Kovács polgármester (Rimaszombat), József királyi herceg szanatórium és mások. Délben a Pápai Leányegyesület küldöttsége tisztelettel Kiss Józsefnek és üdvözlő iratot nyújtott át neki.

Kiss József lakása vasárnap és hétfőn valóságos bucsujáróhely volt. Tömegesen jöttek a látogatók, akik virággal, koszorúkkal halmozták el a költőt. Kiss József a főváros és vidék, majd az összes kulturegyesületektől, számtalan jóbaráttól és megszámlálhatlan tisztelőjétől kapott üdvözlő táviratokat.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Restaurál a vármegye.

— A vármegyei tisztújítások. —

Budapest, december 16.

Csendben, lármá nélkül nagy evolúció folyik most az egész országban: restaurálnak a vármegyék. Ebben az évben jár le az a hat éves ciklus, amire a tisztviselőket választani szokás, most cserélik ki a régi tisztikart újjal a törvényhatóságok. Néhány vármegyében — a függetlenségi párt fényes győzelmével — már véget is ért a restauráció, a megyék zömében azonban ezen a héten van a tisztújító közgyűlés. Nagy jelentőséget ad ezeknek a választásoknak az, hogy most nyílik először alkalom arra, hogy a megváltozott rendszer a vármegyházak falai közé is bevonuljon. Kiváló fontossága van ennek a jövő szempontjából, nemcsak azért, mert a vármegyék ismert alkotmányvédő hivatása mellett nem közönyös, hogy kik töltik be a megyei pozíciókat, hanem azért

is, mert a vármegyei tisztikarnak le nem kicsinyelhető befolyása van a képviselőválasztásokra. Az érkező hírek szerint az új rendszer emberei diadalmasan nyomulnak a régi helyére. A választási mozgalomról a következő híreink vannak:

A mai választások.

Liptóme gyében a ma befejezett megyebizottsági tagválasztás a magyarság fényes győzelmével végződött. A pánszlávok száma nyolczczal apadt. Az egész rózsahegy-i járásból, melybe Csernova is tartozik, egy pánszláv sem került be. A pánszlávok egyik legagilisebb agitátora éppen Csernován bukkott meg.

Torontálmegyében a megyei tisztviselőség a következőképen alakult meg a mai tisztújító megyei közgyűlésen: alispán Jankó Ágost, főjegyző dr. Vinczelidy Elemér, főügyész Poroszkay Béla, árvaszéki elnök dr. Mihalovics Ödön, alügyészek: Kéler Ágost és Heller István, árvaszéki főnökök: Hegedűs Kálmán, Bogella Márton, Kozenkay Béla, dr. Steinbach Béla, dr. Sós Ferencz, Tasnády Endre és Bánlaky András, főszolgabírók: Radonics Gyula, Zsíros Imre, dr. Ürmény Sándor, Uzbasics Gáspár, Steinbach Antal, Lovics Imre, Horváth Zoltán, Hadfy Károly, dr. Gyertyánffy Jenő, Hertelendy Ferencz, Gyertyánffy Dénes, dr. Csávossy Ignác, Tallián Emil és Foris József.

Máramáros vármegye köztörvényhatósága ma tartotta tisztújító közgyűlését báró Perényi Zsigmond főispán elnöklésével. A vármegyei párt fényes győzelmet aratott. Alispáná egyhangulag Szabó Sándor jelenlegi alispánt választották. Főjegyző lett Balva János, árvaszéki elnök Szaplanczay Zoltán, főügyész dr. Mihályi János, alügyész dr. Korányi Gyula.

Sopron város törvényhatósági bizottságtagválasztása vasárnap volt meg, az I. ker.-ben elhalálózás folytán 2 tag, a III. ker.-ben egy tag választott. Nagy érdeklődés volt a választás iránt, mert most mérkőzött meg először egymással a régi városi párt az új reformpárttal. Az I. kerületben szótöbbséggel győzött a városi párt 2 jelöltje. A III. kerületben, a radikálisok bevehetetlen várában ifj. Kremser Mihály gazdapolgár 211 szavazatot kapott, a reformpárt jelöltje 59-et.

Szegeden a törvényhatósági tagválasztások nagy érdeklődés mellett folytak le. Az I. kerületben a Bánffy-párt győzött, a többi kilencz kerületben a függetlenségi jelöltjeit választották be.

Heves vármegye ma délelőtt tartotta tisztújító közgyűlését, melyen a régi tisztviselőket ismét megválasztották. Alispán lett Majzik Viktor, főjegyző Isák Gyula.

Zala vármegye mai tisztújító közgyűlésén a következőket választották meg: Alispáná Arvay Lajost, főjegyzővé Kollenschlag Béla csáktornyai főszolgabíró, árvaszéki elnöké Trsztyánszky Ödönt.

Csik vármegye ma tartott tisztújító gyűlésén a választások a következő eredménnyel végződtek: Alispán lett Fejér Sándor, főjegyző Szász Lajos, tisztí főügyész dr. Györgypál Domokos országgyűlési képviselő, árvaszéki elnök Birtha József.

választási harc.

Temes vármegyének ma kellett volna a tisztújítást megejtenie. Minthogy azonban Kabdebo Gergely főispánt a belügyminiszter szabadsággal s a közgyűlés így elnök nélkül maradt, a tisztújítást december 30-ára halasztották.

Komárom vármegye tisztújító közgyűlése december 19-én lesz. Tegnap gróf Zichy Miklós orsz. képviselő elnöklésével értekezletet tartottak, amelyen sok megyebizottsági tag vett részt.

Nyitra vármegye törvényhatósága december 19-én tartja közgyűlését, amelyen a tisztújítást okvetlenül megejtik. Az alkotmánypárt nagy erővel fog a közgyűlésre jönni. Eddig 300 bizottsági tag jelentette be a közgyűlésen való részvételét.

Fogaras vármegye tisztújító közgyűlését e hónap 23-án tartja meg. Erős küzdelemre van kilátás a románok és a magyarok között, mert a románok igyekeznek a magyar tisztviselőket kiszorítani.

Községi takarékpénztár Makón. Makó város képviselő testülete ma közgyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy községi takarékpénztárt állítsanak fel, amelynek alapját Makó városának mintegy 600.000 koronányi vagyona fogja képezni, mely más intézetknél van gyümölcsözötlenül elhelyezve.

AZ EGYETÉRTÉS

szerkesztősege és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van

A szerkesztőség telefonja 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja 706. szám.

A nyomda telefonja: 23-45. szám.

A Moltke—Harden-pör.

— A tárgyalást elhalasztották. —

Berlin, december 16.

Az új Moltke—Harden-pör, amelyet a legnagyobb izgatottságban várt a berlini közönség, ma azzal a szenzációval indult meg, hogy Harden nem jelent meg a tárgyaláson. A tulszofolt teremben a legkalandosabb hírek keltek szárnyra, beszéltek Harden súlyos betegségéről, beszéltek arról, hogy az író fenyegetésekkel és ígérekkel akariák kényszeríteni, hogy nyilatkozatokkal, bocsánatkérésekkel adjon módot, hogy az affért pör nélkül lehessen befejezni. Az izgalom nööttönött s amikor az elnök a tárgyalást meg akarta nyitni, úgy zsongott a terem, hogy több erélyes csöngetésre volt szükség, amíg a csönd helyreállott.

A tárgyalás megnyitása.

Tíz órakor vonult be a bíróság. Az államügyészséget dr. Isenbill főállamügyész képviseli. Kivülről megjelent Bachl, legfőbb államügyész is. A védők asztalánál Harden jogi képviselői, Bernstein és Kleinholz igazságügyi tanácsosok foglalnak helyet. Megjelent Moltke Kunó főmagánvádló, aki sápadtan dult arccal lépett a terembe, eljött továbbá gróf Moltke elvált felesége, Elbe asszony is. A tanuk közt vannak herceg Eulenburg, akit a fia támogat, Treskov büntügyi biztos, Wartenleben lovassági tábornok, Lange Henrik és Wolf Pál bankszolgák, Rühmling szakács.

Lehmann birodalmi igazságügyi tanácsos megnyitja a tárgyalást s jelenti, hogy Harden az éjjel súlyosan megbetegedett. Az elnök felszólítja Marx grünewaldi törvényszéki orvost, hogy tegye meg az előterjesztését. Marx a következőket adja elő:

— Tegnap fivére kérésére meglátogattam Hardent, hogy megvizsgáljam. A vizsgálat Harden akaratára történt. Harden fivére elmondta nekem, hogy Hardent az utóbbi napokban többször ájulási roham érte. Egyszer beszéd közben hirtelen eszméletlenül esett össze; évek előtt mellhártyagyulladásban szenvedett. Most ágyban fekve találtam, vonásai nagyon bágyadtak voltak, keze hideg és reszketős, érverése percenként kilenczven. Amikor megvizsgáltam, azt tapasztaltam, hogy lélegzése bal mellében gyöngült. Ezenfelül szurásról és erős köhögési rohamokról panaszkodott. Ugy látszik, hogy mellhártyagyulladására kiújult és ezenfelül idegrázkódás is érte. Ilyen körülmények közt semmiesetre se jelenhet meg, de lehetséges, hogy 4—5 nap múlva, ha állapota javul, megjelenhet.

Az orvosi vélemény alapján az elnök indítványozza, hogy a tárgyalást halasszák el csütörtökig.

Vita a halasztás körül.

Isenbill főügyész kifejti, hogy nagyon kívánatos volna végre-valahára befejezni az ügyet, amely a közvéleményt annyira izgatja és a vádlottat beteggé tette. Egyébként bebizonyult most, hogy milyen jó hatással volt a vádlottra nézve is, de az igazságszolgáltatás szempontjából egyaránt, hogy az ügyészség indította meg az eljárást. Ha új tárgyalást nem rendelt volna el a törvényszék az ügyészség indítványára, hanem felelősség útján kerülne most tárgyalásra az ügy, akkor lehetséges volna, hogy a vádlott távol maradjon. Ez a mostani eljárás, amely jogilag egyedül helyes, kizárja annak lehetőségét, hogy a vádlott ne jelenjék meg személyesen s ezért nem ellenzi, hogy a tárgyalást csütörtökig elhalasztassák.

Most Sello igazságügyi tanácsos, gróf Moltke Kuno jogi képviselője kér szót s a következőket mondja:

— Gróf Moltke Kuno sürgős érdekében feltétlenül szükséges, hogy ez a pör hamarosan véget érjen. Úgyfelem festileg és lelkiileg meg van gyötörve. Mikor néhány hét előtt viszontlátam gróf Moltkét, aki még nemrég szolgálatképes tábornok volt, nem ismertem rá. Sokáig haboztam, vajjon ne tanácsoljam-e úgyfelemnek, hogy ne jelenjék meg a tárgyaláson, mert nemcsak egészségét, de életét is komolyan féltettem az izgalomtól. Hosszas fontolgatás után már majdnem azt ajánlottam, hogy a gróf egyelőre menjen sanatóriumba s állítsa helyre egészsé-

ségét, gróf Moltke Kuno azonban állhatatosan ragaszkodott ahhoz, hogy személyesen jelen akar lenni a tárgyaláson, tanuskodni kíván, hogy igazát védje.

Kleinholz igazságügyi tanácsos, Harden másik jogi képviselője így szól:

— Mi is azt kívánjuk, hogy lehetőleg hamar menjen végbe a tárgyalás s ezért szükségesnek tartjuk, hogy az új tárgyalás nemsokára megtartassék.

Az előterjesztések után az elnök egyenként szólítja a tanukat. Bülow birodalmi kancellár nevével Kleinholz védő kijelent, hogy a védelem úgy a kancellár, mint Hülsen Haeseler tábornok kabinettfőnök tanuskodásáról lemondott. Berger Alfréd tanu nem jelent meg. Clopareda svájci követ felhívásánál a főállamügyész kijelenti, hogy ennek a kormánya a tanuvallomást megtiltotta.

Orvos kiküldése.

Az elnök bejelenti, hogy a törvényszék elhatározta, hogy Hoffmann egészségügyi tanácsost kiküldi, Hardent megvizsgálja.

A törvényszék hajlandó mindent elkövetni, hogy a tárgyalás lehetőleg kimélje a vádlott megtámadott egészségi állapotát. Kivánatos volna, hogy Harden még ma megjelenjék a törvényszék előtt, mert akárhány tanu nagy utat tett és a költségek már eddig is igen jelentékeny összeget emésztettek fel. Kéri végül Bernstein igazságügyi tanácsost, hogy kísérelje el Hoffmann törvényszéki orvost Harden lakására.

Bernstein, Harden védője, maga is azt kívánja, hogy ne huzódjék tovább ez a pör. Szívesen hajlandó a törvényszéki orvost elkísérni.

Isenbill főügyész meg van arról győződve, hogy Harden érdekében is kívánatos ennek az ügynek a gyors befejezése. Ha a vádlott még ma megjelenik a tárgyaláson, ő a maga részéről lehetőleg kimélni fogja, hogy megóvja minden fölösleges izgalomtól.

Lehmann elnök erre kéri Hoffmann igazságügyi tanácsost, hogy siessen vissza és nyugtassa meg Hardent, hogy nem kell semmiféle izgalomtól félnie.

A tárgyalást erre déli 12 óráig felfüggesztették.

Az orvos jelentése.

Nagy izgatottság közepette teit el a szünet. Tizenkét óra tájban visszaérkezett Hoffmann egészségügyi tanácsos Bernstein védővel és jelentette az elnöknek, hogy Harden nem jöhet el a tárgyalásra.

Lehmann elnök újból megnyitotta az ülést és felhívta a törvényszéki orvost, hogy tegye meg előterjesztését a vizsgálatról.

Hoffmann egészségügyi tanácsos a következőket mondta:

— Hardent ágyban találtam. Megvizsgáltam. — Jobboldali mellhártyagyuladást konstataáltam rajta. Ezidőszent arra a kérdésre nem lehet válaszolni, hogy meddig tarthat a betegség és vajjon Harden állapota súlyos-e.

Isenbill főügyész indítványozza, hogy halasszák el a tárgyalást csütörtökre.

Ennek alapján a törvényszék elhatározta, hogy a tárgyalást csütörtökön, e hó 19-én délelőtt fél tíz órakor folytatják.

TÁVIRATOK.

A nagyhatalmak jegyzéke a portához.

Konstantinápoly, október 16. Szinovjev, mint a nagykövetek doanyje ma a portának a hat nagyhatalom képviselőitől aláírt kollektív jegyzéket nyújtott át, amely a múrztégi program ebbeli kötelezettségei alapján a főfelügyelő, a civilizágensék, a maczedón pénzügyi bizottság delegátusainak ma lejárt és egyúttal a csendőrségi tiszték a jövő áprilisban lejárt mandátumának meghosszabbítását kéri.

Az Egyesült-Államok tengeri hadereje.

Berlin, december 16. A Wolff-ügynökség jelenti Washingtonból: A tengerészeti titkár most közzétett évi jelentése hangsúlyozza, hogy az Egyesült-Államok a tengeri hatalmak között jelenleg a második helyet foglalják el és pedig főleg nagyobb számú elsőosztályu sorhajónak és páncélos cirkálóknak az utolsó években történt készítése következtében. E helyzetet azonban csak úgy lehet fentartani, ha a kongresszus

több hajót engedélyez. Legkiválóbb fontossággal bír, hogy a régi és már tényleg elavult hajókat legújabb rendszerűekkel pótolják.

Közgazdasági táviratok.

New-York, decz. 16. Terményárak. Gyapaj. New-Yorkban —, decz.-re —, márc.-ra —, New-Orleansban —, Petroleum stand withe New-Yorkban —, Filadelfiában 8.75, raffined in cases 8.70, Cred-Balances of oil City 10.90. Zsir. Vestern Steam 178. —, Rohe testvérek 8.80. On 27.75—28.25 Réz 13. — 13.25.

Csikagó, decz. 16. Gabonárak. Zárlat. Buza iranyzata szilárd, decemberre 96 — 95.12 K., májusra 100.25—101.50 K. Tengeri állandó, decemberre 56.12 K.

Csikagó, decz. 16. Terményárak. Zsir januárra 7.85, tegnap 7.85, májusra 7.92, tegnap 7.95, Szalonna short clear 7.31, tegnap 7.31. Sertéshus májusra 12.20, tegnap 12.25.

Mozgó képek.

Karácsony előtt.

SZINIGAZGATÓ: Titkár ur, ötleteket kérek. Ötleteket, amelyek a karácsony előtti időket jóvedelmzőkké teszik.

TITKÁR (sóhajtván): Valóban. Karácsony előtt nem járnak színházba az emberek.

SZINIGAZGATÓ: Ennyit én is tudok, tisztelt uram. De én nem akarom, hogy így legyen. Ide jönnek az emberek az ünnepek előtt is. Ide jönnek, ha még annyi kiadásuk van is.

TITKÁR: Valami reklámot kellene csinálni...

SZINIGAZGATÓ (ordítva): Ne mondja, ne mondja? Szinte félelmetes, hogy maga milyen okos. Kíváncsi vagyok, hogy mit talált ki?

TITKÁR: Én például azt gondoltam, hogy azt kellene megírni, hogy mától kezdve a Fifike szerepét a Toncsi játssza.

SZINIGAZGATÓ (ordítva): Ember, ugrat maga engem? Mivel akar maga házat csinálni, hogy Fifif helyett a Toncsi játsszék?... Borzasztó, borzasztó, hogy én miéle emberekkel vagyok megverve.

TITKÁR (félénken): Akkor talán azt kellene megírni, hogy holnap az előadás alatt elszereződtejük az Apró színház primadonnáját és még aznap este fölléptetjük itt nálunk.

SZINIGAZGATÓ: Végre kezd fölengedni az agya. — Ez már valami... De a kisasszony nem tudja a szerepet.

TITKÁR: Nem baj... Elmondja a mi darabunkban azt a szerepet, amelyet az Apró színházban játszott... Ez új, ez jó, ez egy finom trükk és a közönség nagyon fog mulatni. Tessék csak elgondolni... A mi darabunk játszik egy grófi kastély tetején, ahol a gróf a barátjaival pálmák alatt teázik, az Apró színház darabjának második felvonása játszik egy majorságban... Milyen mulatságos lesz, ha a majoroslány majd így szól a társasághoz: Itt szeretek én lenni, az én ökreim közt és nem kint a nyomoruságos világban.

SZINIGAZGATÓ: Ez jó, ez jó, ezt meg fogjuk csinálni, sőt tovább megyek: át fogom szerződtetni a hősszerelmezt, az énekes naturbursot is... Ugy fogjuk játszani: egy közülünk, egy közülük, egy közülünk, egy közülök. Továbbá így lesz: az első felvonást játsszuk a mi darabunkból, a másodikikat az övékből... Apropos, a sugójukat is huzza ki a lyukból, persze sugópédányostul... A harmadikat újra a miénkől, a negyediket az övékből.

TITKÁR: Nagyon jó... Sőt azt proponálom, hogy a dolgot kezdjük a negyedik felvonásnál. A kórust is áthozom az Apróból, ők énekelhetik a saját zenéjüket, a zenekar majd játssza a miénket... Pompásan összehangzik, mert a két zenecsibész egy helyről lopta a muzsikáját...

SZINIGAZGATÓ: Hát ez már valami... De még egy sláger kellene... Valami csattanó.

TITKÁR: Csattanó? Van, direktor ur, van. A végén, ha tapsolnak, direktor ur menjen ki, mint szerző...

SZINIGAZGATÓ: Az természetes, hiszen az én ötletem az egész... Én ebből csinálók egyet, egy önálló darabot. Ez egy egészen új darab... De hol itt a csattanó?

TITKÁR: Majd ott lesz a direktor ur arczán. Meri a szerzők kirohannak és ott a helyszínén úgy lepofozzák igazgató urat a zenekarba, hogy a nagyböggő hasából huzzák ki. Hát ez csak elég csinos csattanó?

Ray.

Olvásóinkhoz!

Január elsejével negyvenharmadik évtolyamába lép az Egyetértés, a legrégebb, legelterjedtebb s tartalomra a legnagyobb függetlenségi napilap. Az a hosszú út, melyet a függetlenségi és 48-as eszmék törhetlen kiküzdésében megtett, olvasóinak egyre bővülő lelkes tábora s azok az eredmények, melyeket az ország függetlenítésében elért, mind igazolják, hogy ez alatt a hosszú idő alatt nemcsak Magyarország önállóságának leghevesebb előharczósa, hanem ennek a harcznak legerősebb tényezője is volt.

Az Egyetértés multja egyuttal a jelene és a jövője is.

S ahogy a multban, úgy a jövőben is pillanatilag sem szününk meg szakadatlanul munkálkodni önálló államiságunk kiépítésén, pillanatig sem pihenünk a nagy 48-as eszmék kivívásában.

Emellett az Egyetértés úgy hazai, mint külföldi legelső hírszolgálati összeköttetései folytán a legbővebben s a legnagyobb változatossággal adja a napi eseményeket s úgy társadalmi, mint szépirodalmi és közgazdasági téren mindenkor csak a legkiválóbbat nyújtja.

Az Egyetértés ezenkívül a magyar család számára a Magyar Szalon rendkívül változatosan és irodalmi nivón szerkesztett havi folyóiratot küldi meg teljesen díjtalanul.

Az Egyetértés a magyar olvasóközönség legkedveltebb lapja, s ezt a szeretetet a jövőben csak fokozottabb munkássággal fogja gyarapítani.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

UJDONSÁGOK.

Naplirend. Napjár. Kedd, december 17. — Római katolikus: Lázár püspök. — Protestáns: Lázár. — Görög-ország: december 4. Borbála szent. — Zsidó: Feb. 12. — A nap két reggel 7 óra 45 perczkor, nyugszik délután 4 óra 8 perczkor. — A hold két délután 3 óra 2 perczkor, nyugszik éjjel 5 óra 3 perczkor.

A kereskedelmi államtitkár fogad délután 4 órakor. — A Magyarországi Rendőrtisztviselők Országos Egyesületének alakuló közgyűlése délelőtt 10 órakor a vármegyeházán, esti 8 órakor díszvacsera a Royalban. — A Nemzetközi büntetőjogi Egyesület ülése délután 6 órakor az Akadémiában. — A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor. — A képviselőház pénzügyi bizottságának ülése délután 5 órakor. — A Pápai Kör felolvasó ülése fél 10 órakor. — A kézbesíthetetlen küldemények árverése a nyugati pályaudvaron reggel 4 órakor. — Dr. Hassler Leó dalszövege a Royalban. — A Thabitha Jótékony Nőegylet estélye és hangversenye a Deak téri iskolában este fél 7 órakor. — A Művészet és Művelődés magyar nők körének hangversenye kiállítási helyiségében délután 3 órakor. — Az Izraeli Magyar Irodalmi Társulat felolvasó ülése a hírközlési disztermében este 6 órakor. — A Kir. Magyar Techniztudományi Társulat chemiai és ásványtani szakosztályának ülése 6 órakor, Múzeum-körút 4. — A Képzőművészeti Társulat téli kiállítása a Múzeumban nyitva 9—3-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Szalon karácsonyi vására nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — Ujváry Ignác gyűjteményes kiállítása a Könyves Kálmán-műintézetben (Nagyvezetőcska 37—39) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uj Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 36. szám.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia Kiváló-téri szalonja nyitva 9—8-ig. Belépődíj nincs. — Az Amatőr Műgyűjtők kiállítása és a karácsonyi vásár az Iparművészeti Múzeumban nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum régiségtára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A Történelmi Képcsarnok nyitva 10-től fél 2-ig. — A Földtani Intézet Múzeuma megtekinthető 1 korona belépődíjjal. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi-Múzeum nyitva 10—12-ig. — Az Aquincumi Múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum és könyvtára nyitva 9—1-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár nyitva 9—12-ig és 3—8-ig. — A Kereskedelmi Múzeum és könyvtára nyitva 9—2-ig és 6—8-ig. — A Pedagógiai Könyvtár és Tanszerkiállítás zárva.

Babák.

* * *

Egy babagyáros karácsony előtt kétszáz babát fog kiosztani a szegény szülők között, akikből bizonyára kétszáznál is több jut egy-egy babára. S mindegyik szülő teli remegéssel, talán féltő reménységgel, vagy a szeretet nevében brutális tolongással fog várakozni a babagyár előtt, hogy a maga kócos kis gyerekének Jézus nevében ajándékot koldulhasson. Hány lázban égő arez, vágyó száraz szem fog a szent estén mosolyba olyadni, ha a terített, de az egyszer párolgó szegényes ételtől megrakott asztalon ott fekszik szétesapott karokkal a csuda, az öröm, a boldogság, a szépen kiöltöztetett, megéjsült baba.

Merem állítani, hogy a legszegényebb gyerekeknek aligha jut egy is ezekből az ingyenbabákból. A legszegényebb gyerekeknek szülei nehéz napi robotban görnyednek akkor is, amikor a gyárban az emberi formába gyurt viaszt osztogatni fogják, azok nem ácsoroghatnak óraszám a gyár előtt, hogy örömet szerezzenek a gyermekeiknek. Az éhség elkorbácsolja őket még arról a tájékról is, ahol az örömmel a lehetősége bujkál. És még ezeknek a gyermekek sem a legszegényebbek. Hanem azok az idegenbe vert apátlan-anyátlan árvák, akikért senkisémm dolgozik s akiknek soha sincs karácsonya. Akik nem hogy babát, minden gyerek legelső, legkedvesebb játszótársát, egész világát soha nem látták, de akik anyai csókot sem éreztek s akiket apai térden senki sem ringatott.

A nyomornak és ivárosi szegénységnek ezt a legsötétebb rétegét itt is, mint mindenkor és mindenben, kizárva, mellőzve, semmibe véve — mi az a kétszáz baba ezernyi szegény gyermeknek? Az ajándékot hozó Jézusnak egész utcákat, sötét sikátorokat kell messze elkerülnie, hogy a gyáros kétszáz babáját valahogy elosztthassa. A csillagos fehér téli éjszaka is csak azon a kétszáz alacsony ablakon fog beragyogni, míg a többi sötét és kivilágítatlan marad.

Pedig hány urigyerekek a szemébe kerül megunt, megtépázott, kicsavart kezű, vagy kiszurt szemű babája, hány uribb gyerek megunta a játékszerét, amelyet most csak azért szed izekre, hogy karácsonyra újat kapjon.

Ezeket a régi, megunt, megutált babákat, a játékszoba ezt a fölösleges lim-lomját kellene összegyűjteni, szétszotgatni s azt hiszem sem égnék, sem földnek nincs oly ragyogása, mint amely kaczagó öröm, csillogó álom szállna alá a szent éjen ebből a kisöppört, a nagy vaskocsiába dobált uri szemézből.

Mik—.

— Az özvegy szász királyné meghalt. Nagy a gyász a szász királyi udvarban. Karola királyné, az elhunyt Albert Frigyes király özvegye, édesanyja a most uralkodó szász királynak, tegnap hajnali 3 óra 40 perczkor Drezdában meghalt. Karola királyné férje halála óta elvonult életet élt, a világ akkor se hallott róla, mikor a drezdai udvar izgalmas szenzációkkal látta el a világsajtó hasábjait. Bizalmas környezete tudta, hogy a királyi ház botrányai miatt sokat szenvedett a királyné és többször közbevetette magát, hogy Frigyes Ágost királyt Montignoso grófnóval kibékítse. A szász nép rajongó tisztelettel viseltetett az elhunyt királyné iránt, aki szinte polgári egyszerűséggel élt királyi férje oldalán. Halála mély és őszinte részvétet keltett az egész német birodalomban. Drezdából távirják: Karola elhunyt özvegy királyné holttestét a Strehlenyaráló télikertjében ravatalozták föl. A tett intézkedések értelmében a holttestet kedden este 9 órakor szállítják át a katolikus udvari templomba, míg szerdán este 6 órakor az ugyanezen templomban levő családi sírboltban helyezik el. Az udvar 10 heti gyászt rendelt el. — Királyunkat Karola szász királyné temetésén Károly főherceg fogja képviselni. Mária Jozefa főherceg-

asszony erős hűlés miatt nem fog a temetésen személyesen résztvenni. Karola királyné szül. Wasa hercegnő; 1833. augusztus 5-én született s 1853. június 18-án ment férjhez Albert szász királyhoz. 1902-ben maradt özvegyen. Karola királyné parancsnoka volt a 2. számú szász huszárezrednek, amely az ő nevével viseli. Ünneplés alkalmakkor több ízben meg is jelent lóháton ezrede élén. Különben csillagkeresztes hölgy és a bajor Szent Erzsébet-rend díszhölgye volt.

Királyunk Frigyes Ágost királyhoz a következő részvétlétviratot küldte:

A legfájdalmasabban érintve ő folsége, Karola királynének, ma jobblétre szenderült nagynédnek elhunytát közlő értesítéséről, kérek, fogaadd e súlyos veszteség alkalmából, amely tégedet és veled egész családodat és egész országodat érte, legbensőbb részvétem kifejezését. Biztosítalak, hogy elismerve a hozzáam oly közel álló elhunyt királynő kitünő tulajdonságait és velem szemben mindenkor tanusított barátságos érzelmeit, hálásan meg fogom őrizni emlékét.

— Kiténtetések. A király Pauli József pénzügyminiszeri segédhivatali főigazgatónak hű és buzgó szolgálata elismerésül a királyi tanácsosi címet, Bobory János monori római katolikus kántorintónak és közégi iparostanonciskolai igazgatónak pedig a népoktatás terén hosszú és eredményes működésével szerzett érdemei elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta, továbbá Paulay József laskai postamesternek sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta. — A király Zsolnay Miklósnak, a pécsi kiállítás körül szerzett érdemei elismerésül a Ferencz József-rend közepkeresztjét a csillaggal adományozta. A kiténtetés a hivatalos lap egyik legközelebbi számában jelenik meg. — Illosvay Endrénét a Szanatórium-Egyesület, mátszalkai bizottságának elnöknőjét az Augusztia arany emlékéremmel tüntették ki azért az áldozatkészségért, amelylyel a szanatórium ügyét felkarolta. — A király Fábri Samunak, a Magyar Agrár- és Járulékbank igazgatójának és törvényes utódainak a közgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemesseget vámosatyai előnével díjmentesen adományozta, dr. Konthy Gyula nyiregyházi városi főorvosnak és tüzoltó-egyesületi főparancsnoknak a tüzoltási ügy terén szerzett érdemei elismerésül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta, Kelemen Lajosnénak, született Zathureczky Bertának, a Sepsiszentgyörgyi Jótékony Nőegylet elnöknőjének, a közijótékonyaság terén szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— Uj bibornokok. Rómában a ma délelőtt tartott titkos konzisztóriumban a pápa négy bibornokot nevezett ki és pedig Andrieux marseillei püspököt, Lucon rheimsi püspököt, valamint Gasparri és Delai kuriális prelátusokat. — ezeken felül pedig több olaszországi püspöki állásra történt kinevezetés. A pápa ez alkalommal beszédet mondott, amelyben megemlékezett arról, hogy az az elkeseredett üldözés, amely a Megváltó földi sorsa volt, egyházának sorsa is. Ennek következtében ma azt lehet látni, hogy minden oldalról, nyílt vagy titkos ellenség háboruszkodik az egyház ellen. Az egyház jogait és törvényeit éppen azok sértik meg, akiknek azok megvédelmezése volna feladatuk, míg a sajtó bizonyos része még élesíti a küzdelmet, amennyiben a társadalmi békét is megzavarja, amint ez legutóbb Olaszországban is megtörtént. Ehhez járul a modernisták propagandája magában a katolicizmus kebelében, amennyiben azok megvetik a pápa tekintélyét s maguknak kívánják azt, új érzéseket hirdetve. Az eset nem volna annyira komoly, ha a modernisták nyíltan az egyház ellenségeihez csatlakoznának. De ellenkezőleg, magukat katolikusoknak merészlik mondani, a szentségekből táplálkoznak és miséket mondani. Apostoli kötelességének teljesítésékepen a Szent Atya megtette ellenük intézkedéseit, miközben különösen arra ügyelt, hogy a klerus fiatal tagjait megmentse ezen visszasságtól. Az episkopátus ezen direktívákat odaadással fogadta és azon van, hogy buzgalommal kövesse. A modernisták azonban megmaradnak álláspontjuk mellett és ennek a sajtó utján is kifejezést adnak. Isten világossítsa meg elméjüket.

— Katasztrófa egy ágyunaszádon. Lorientből jelentik, hogy a 252. számú torpedónaszáddal tartott lögyakorlatok alkalmával egy ágyugolyó nem sült el. Egy matróz eltávolította az ágyu-járókészülékét, hogy a sikertelenség okát megállapítsa. A lövés egyszerre csak eldőrdült, a golyó a matrózt mellén találta és a tengerbe sodorta.

— **A trónörökös Svájcban.** Udvari körökből kiszivárgott hír szerint, Ferencz Ferdinánd trónörökös és felesége, Hohenberg hercegnő újév után öt vagy hat hétre Svájcba, St. Mórlicba utazik.

— **Oszkár király halálához.** Frigyes főherceg a király képviselőjében vasárnap este elutazott Stockholmba, hogy a svéd király temetésén részt vegyen. A 10. gyalogezred tisztü küldöttsége hasonló czélből ugyanekkor szintén Stockholmba utazott. — Párisból jelentik: Oszkár svéd király halálának alkalmából vasárnap gyászistentisztelet volt, amelyen Fallières elnök képviselője, a két kamara elnöke, maïd nem az összes miniszterek, valamint a diplomáciai kar, ebben Khewenhüller osztrák-magyar nagykövét, valamint nagyszámu közönség vett részt.

— **Darányi diszpolgársága.** Marosvásárhely szabad királyi város küldöttsége ma délután öt órakor tisztelgett a földmivelésügyi minisztériumban Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternél, hogy diszpolgárrá történt megválasztásáról szóló diszoklevelet a miniszternek átadják. A küldöttséget dr. Bernády György marosvásárhelyi polgármester és ifjabb Ugron Gábor főispán vezették. Ifjabb Ugron Gábor főispán bemutatja a miniszternek a küldöttséget, amelynek nevében dr. Bernády György polgármester üdvözölte a minisztert.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter megköszönve a kitüntetés és visszapillantást vetve az országos vízellátási igazgatóság, a földmivelésügyi minisztérium vízellátási osztályai és a székelyföldi akció munkáinak eredményére, így fejezte be: T. Uralim! Nekem nagy örömmre szolgál az a kitüntetés, amelyben részesítettek. Nagy örömmre szolgál azért is, mert hogy úgy mondjam, a Székelyföldnek fővárosából jön, mert Marosvásárhelyt mindnyájan annak tartjuk. Legyenek meggyőződve, hogy a bizalmat bizalommal viszonzom. (Élénk éljenz.) legyenek meggyőződve, hogy pincsen nap, amelyen a Székelyföldre ne gondolnék. Mindig boldog leszek, ha akár a Székelyföldről, akár annak központjairól, szívéért, Marosvásárhelyért valamit tehetek. (Hosszas éljenz.) Ezzel a diszpolgári oklevéllel én magamat is tiszteletbeli székelynek tartom és kérem, hogy ne méltóztassanak engem körülben idegennek tekinteni. Tartsanak meg mindenkor nagyrabecsült jóemlékeztükben, hálás köszönetemet pedig legyenek szivesek küldöiknek átadni.

A küldöttség tagjai a miniszter szavait élénk éljenzessel fogadták. A küldöttség vezetői bemutatták a küldöttség tagjait a miniszternek, aki a küldöttség minden egyes tagjával kezét szorított és velük hosszabban elbeszélgetett. A küldöttség tagjai a miniszter zajos éltetésével távoztak.

— **A szegedi díjok-kongresszus.** Az állami díjok kongresszusa tegnap kezdődött Szegeden. Megjelent 240 díjok. Kovács Ernő országgyűlési képviselő nyitotta meg a gyűlést. Örhalmy József, a szegedi csoport elnöke hosszabb beszédben vázolta a díjok helyzetét. Indítványára Wekerle Sándor miniszterelnököt táviratilag üdvözölte a gyűlés. Bródy Béla titkár határozati javaslatot terjesztett be, hogy a kongresszus tegye magáévá az állami díjok szövetségének memorandumát. A kongresszus e határozati javaslatot egyhangulag elfogadta.

— **Lipót leforrázták.** A sok baj közepette, amely a belga királyt az utóbbi időben utólrta, most olyan baj érte, amelyet kivételesen nem ő maga okozott. Lipót ugyanis köszvénye miatt egy idő óta Conreil párisi orvos kezelésében áll. Conreil speciális gyógykezelési módja köszvény ellen a forró levegő. Legutóbb, mikor Lipót király ismét felkereste a párisi orvost és alávetette magát a kezelésnek, valami módon a forró levegő kitódult és leforrázta a király lábát. A bőr egészen lehámlott és a királynak az égett sebek kínzó fájdalmakat okoztak. Azóta más orvos kezeli Lipót királyt, de alig javult állapota. Ezért történt, hogy a király még kocsin sem mehetett el a kriptába elhunyt neijének nevenapján és nem tehetett sírjára köszorút.

— **Sturm Albert balesete.** Sajnálatos baleset érte ma Sturm Albertet, a kitünő író és lapszerkesztőt. Amint ma reggel a Gresham-házban lévő lakását elhagyni akarta, a lépcsőház szőnyegén megbotlott és oly szerencsétlenül esett el, hogy a térdkalácsán törést szenvedett. Rögtön bevitték Sturm szerkesztőt a Grünwald-szanatóriumba, ahol még a mai napon megoperálták. A műtét jól sikerült s így valószínű, hogy a beteg pár hét alatt teljesen felépül.

— **A militarizmus ellen.** Hervé Cherbourgban hadseregellenes előadást tartott, amelyen 800 ember jelent meg, köztük a katonai arzenál számos munkása. A gyűlés határozatot fogadott el, amely kijelenti: „Előbb a sztrájkot, mint a háborút!”

— **Uj rend az egyetemen.** A budapesti tudományegyetemen a beírásokra és a lezckekönyvek aláírására, valamint egyeztetésére vonatkozólag új, szigorú rend lépett életbe. Az egyetemi tanács határozata alapján dr. Török Aurél rektor most becsátotta ki rendeletét a lezckekönyvek és lezckegazolványok egyetemi anyakönyvi egyeztetése ügyében. Ez a rendelet intézkedik a félveleji és félvévégi egyeztetésről, az anyakönyvi kiigazítási eljárásról és az egyeztetés engedélyezésének hatásköri illetékességéről. Mivel ez a rendelet igen fontos minden egyetemi hallgatóra nézve, a rektor felhívja az összes egyetemi hallgatókat, hogy az egyeztetési szabályokat saját érdekükben a legpontosabban tartásák meg, nehogy mulasztás esetén félvévüket elveszítsek és tanulmányaik végzésében hátráltatást szenvedjenek.

— **A szegedi gyermekmenhely.** A szegedi gyermekmenhely-bizottság a minap tartotta meg alakuló ülését, amelyre a fővárosból leutazott gróf Edelsheim-Gyulay Lipót, az Országos Gyermekvédő-Liga elnöke is. Az ülést a városháza termében tartották meg. Endrey Gyula megnyitóját után felolvasták a belügyminiszter üdvözlő iratát, majd az elnök indítványára gróf Andrássy Gyula belügyminiszterhez és Széll Kálmánhoz üdvözlő iratot intéztek. Gróf Edelsheim-Gyulay Lipót, az országos gyermekvédő-bizottság elnöke nagyszabásu beszédben kifejtette a menhely-bizottság munkakörét, az országos bizottsághoz és az állami gyermekvédelemhez való vonatkozását. A jelen voltak a beszédet tetszénnyilvánítással több ízben megszakították. Ruffy Pál, a gyermekmenhelyek országos felügyelője, méltatta gróf Edelsheim-Gyulay Lipót beszédét, mely valóságos gyermekvédelmi program. A mindvégig emelkedett hangulatban lezajlott ülés után az Árpád-otthon végrehajtó bizottsága tartott ülést, melynek során a bizottság kirándult az építő-területre, ahol megtartotta az épülő intézet bokrta-ünnepét.

— **Maróczy és a vidéki sakkmatador.** Érdekes kis dolog esett Maróczy Gézával, a világhírű sakk-mesterral. Egy vidéki városkában járt, ahol egy kis dolga akad. Kora délután betért a városka egyetlen kávéházába, ahol akkor már folyt egy sakkparti. Maróczy nézte egy darabig, talán nagyon is feltűnően nézte, mert a kávéház egy vendége, egy ottani kereskedő, egyszerre csak megszólította, tud-e sakkozni s nem volna-e hajlandó ő is egy partira.

— Nem bánom, mondja Maróczy.

De a kereskedőnek föltétele volt: a parti egy koronába menjen. Ő nem játszik minden paczorrel és csak úgy babra. Maróczy szabadkozott, de a kereskedő ragaszkodott a koronához. Végre hát Maróczy engedett. Elkezdtek játszani. Maróczy persze nyert, egyre nyert, mindig csak nyert. És a kereskedőnek egész csomó koronája eluszott. Végre is a kereskedőből kikiváncsolt a kétségbeesett kérdés:

— Kicsoda ön tulajdonképen?

— Én Maróczy Géza vagyok.

Elképedés, hűledezés, végre kitör a kereskedőből a szemrehányás:

— És Maróczy létére nem szégyenli magát egy szegény kereskedővel pénzben sakkozni? . . .

Maróczy nevetett és visszatolta a kereskedőnek az elnyert koronákat.

— **Nagy viharok a tengeren.** Tegnap óta az Adriai-tengeren igen erős szirokkó dühöng. Különösen érezhető a hatása a Quarnero-öbölben, ahol a mai nap folyamán a kisebb partiiáratu hajók forgalma szünetel. A dalmáciai Gravozából jelentik, hogy a „Triglafl” nevű lussini gőzös farakományát az erős szirokkó féloldalra csuszattatta, minek következtében a hajó kénytelen volt Gravozába menekülni. Az „Arinica” osztrák-magyar lobogóju gőzös parancsnoka jelenti, hogy fiurac—genuai utjában e hó 8-án a genuai öbölben orkászzerű vihar lepte meg, amely a hajóban igen nagy kárt tett. A kormányost, Lazarovics Szávát egy hatalmas hullám a tengerbe söpörte. A szerencsétlen hajós a hullámok között nyomtalanul eltűnt.

— **Az Országos Nemzeti Szövetség e hó 18-án.** szerdán délután fél hat órakor a képviselőház delegációs termében (bejárat az Országház fölépőjén) tartja meg közgyűlését. A tárgysorozat a következő: 1. Megnyitó beszéd, tartja gróf Apponyi Albert. 2. Évi jelentés a szövetség működéséről. Előterjeszti dr. Kovács főjegyző. 3. A zárszámadás és a költségvetés előterjesztése. Előterjeszti Pongrácz K. Géza pénztáros. 4. Határozathozatal az Orsz. Magyar Szövetséggel való együttműködés feltételeiről. 5. Esetleges indítványok.

— **Zeppelin malőrjel.** A német kormányozható léghajó feltalálóját, gróf Zeppelint már sok malőr érte utól. Néhányszor lezuhant; néhányszor a gázmotor eltört; többször az idő nem volt kedvező. Most megint baleset érte. Nem őt magát, sem léghajóját, hanem a csarnokot, melyben léghajóját tartogattja. Friedrichshafenből érkezik a hír, hogy Zeppelin léghajó-csarnoka a Badeni tó partján, amelyet a német kormány megvásárolt, ma az iszonyu viharban erősen megsérült. A csarnok elő részén a föld két méternyire süllyedt s a tető bedőlt. A pontonokat elárasztotta és megtöltötte a víz. Magának a léghajónak orra is jelentékenyen megsérült. A kárt 50.000 márkára becsülik.

— **Hitközségi választás.** A pesti izraelita hitközség választás utján tegnap töltötte be az elnök és hat előjáró helyét. Ezeknek mandátuma három évre szól. Ezenkívül az ötvennégy tagu választmány kiegészítésére még harmincznégy tagot választottak, akiknek mandátuma hat évre szól. Elnök lett: dr. Weimann Fülöp udvari tanácsos; előjárók: Adler Lajos, Breitner L. Zsigmond, dr. Grauer Vilmos, Grünbaum Miksa, Kornfeld Zsigmond és dr. Stiller Mór.

— **Vendéglősök és kávéosok a mentőknek.** A fővárosi vendéglősök és kávéosok vezető tagjai körében dicséretreméltó és érdekes mozgalom indult meg. Elhatározták, hogy felhívják a főváros valamennyi vendéglősét és kávéháztulajdonosát, hogy a mentőknek, kik egész éven át buzgón, önzetlenül végzik terhes feladatukat és emberbaráti szeretettel segítik a bajba jutott szenvedőket, az újév alkalmából nagyobb szabásu pénzadományt juttassanak. A mozgalom vezetői tervüket úgy akarják megvalósítani, hogy minden vendéglős és kávéos a tulajdonát képező vendéglőben és kávéházban, Szilveszter éjjelén, az újév első órájában személyesen, vagy családjának nőtagjai révén, vendégei körében gyűjtést indítson a mentők javára. Ugyancsak erre akarják felkérni azokat a köröket, egyesületeket és társaságokat is, melyek e hó 31-én szilveszter-esti mulatságot rendeznek a főváros és Ujpest területén. A mozgalom vezetői, kik szintén résztvesznek a gyűjtésben, már közölték tervüket a Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesülettel, melynek vezetősége örömmel vette tudomásul azt és kijelentette, hogy adminisztrációját és hivatali helyiségeit készséggel bocsátja a mozgalom rendelkezésére. Azt hisszük, hogy valamennyi fővárosi vendéglős és kávéháztulajdonos részt fog venni ebben a nagy gyűjtésben, hogy mennél tekintélyesebb legyen az adomány, mely a legnemesebb czélok egyikére lesz szánva. És a nagyközönség, — mert hiszen valójában az adomány a nagyközönség adományából gyűlik össze — szívesen áldoz újév küszöbén néhány fillért azoknak, kik egész tudásukkal a nagyközönséget szolgálják: a mentőknek. A mentők szállóigévé vált jelszava: „Mindnyájunkat érhet baleset!” akkor él legjobban az ember szívében, amikor a mult csalódásait temeti és a jövő boldogulását várja.

— **Leégett cukorgyár.** A cseh cukoripari r.-l. tulajdonát képező mohotzi cukorgyárban, ahol tegnap fejezték be a campagnet, ma délelőtt tűz támadt, amelynek az egész gyár, a lakóházak és raktárak kivételével, áldozatul esett. A kár egyelőre nem állapítható meg, azonban egy millió koronára becsülik. A gyár értéke a legutóbbi mérlegben kerek 608.000 koronában volt feltüntetve.

— **Az amerikai tót liga megalakulása.** Az amerikai tót liga megalakult és meg is kezdte működését. Czélja az oda kivándorolt tót népet „nemzetiségi öntudatra” ébreszteni. A liga állandó gyűjtést indít az amerikai tótok közt, hogy az összegyűlt pénzekből a magyarországi tót nemzetiségi igazatást is segítse. A liga első nyilvános gyűlését december 8-án tartotta a Newyork államban lévő Binghamton városban. A gyűlésen Porubszky József szónokolt, ki Magyarországból vándorolt ki és most katolikus plébános. Elsősorban a csernóvi esetet tárgyalták, mely alkalommal éles támadásokat intéztek a magyarság ellen. A liga élén az ismert amerikai pánszláv vezérek állanak.

— **Közjegyző-helyettesek értekezlete.** Vasárnap délelőtt a budapesti törvényszék első emeleti tanács-termében a közjegyző-helyettesek országos értekezletet tartottak, hogy tiltakozzanak ama sérelmek ellen, amelyek, mint hangoztatták, a közjegyző-helyetteseket a közjegyzők kinevezése terén érik. Megalakították a Közjegyző-helyettesek Egyesületét is, amelynek elnökévé dr. Hedry Aladárt választották.

— **A legsötétebb Oroszországból.** Nem volt nagyon bátoroságos sohasem a politizálás Oroszországban s mindig életével és szabadságával játszott az, aki a nagy politikába beavatkozott. A második дума képviselői is tapasztalhatták ezt. Pétervárról érkezett jelentések szerint a porbe fogott volt dumaképviselőket, akiknek bünpörét távollétükben tárgyalták, elítélték. A főbb embereket öt évi kényszermunkára ítélték. — Ugyancsak Pétervárról érkezik a jelentés, hogy a szociáldemokrata képviselők elleni per alkalmával a kormány kommunikét adott ki, amely említést tesz arról, hogy a szociáldemokratáknak a dumában levő frakciója fegyveres néplázadás, a cárnak a legfelsőbb hatalomtól való megfosztása és Oroszországnak demokratikus köztársasággá való átváltoztatása által a törvényes kormányforma erőszakos felforgatását tüzték ki céljuk gyanánt. Emellett fel akarták használni a komoly népretegek elégedetlenségét, hogy a katonaság, a munkások és a parasztek egyesített lázadását idézzék elő és az államhatalmat magukhoz ragadják. A kommuniké magában foglalja továbbá a per tárgyalásait, valamint az ítélet megokolását, és végül közli, hogy négy volt képviselőre, ezek között Zeretellire vonatkozó ítéletét az igazságügyminiszter jóváhagyás végett a csár elé fogja terjeszteni.

— **Megtámadott csendőrök.** A Rózsahegyvel szomszédos Lucski községben vasárnap este izgalmas összetűzés volt négy csendőrnek a felizgatott lakossággal. A lucskiak tudvalevőleg már több mint egy év óta bojkottálják Szmiszár plébánost és a templomba sem járnak. Eddig vasárnap és ünnepnapokon a temetőbe mentek, a hol imádkoztak, Horánszky István németlipesei főszolgabíró azonban a temetőben tartott ezen istentiszteleteket betiltotta, mivel az ilyen összejövetelek leginkább alkalmasak arra, hogy a népet állandóan izgalomban tartsák. A főszolgabíró intézkedésére a községben állandóan tíz csendőr tartózkodik, amire különösen azért volt szükség, mert a csernovai eset óta a lucskiak nyílt lázadásra készülődtek. Vasárnap este az egyik korcsma előtt több csoportban álló legény észrevette a rendes őriáratot. Mint egy jelszóra a sötétben a legények utána mentek a csendőröknek azzal a szándékkal, hogy hátulról lefegyverezzék őket. A csendőrök azonban idejekorán észrevették a csejt és szép szóval felszólították az időközben is megzaporodott tömeget, hogy békésen oszljon szét. A nép azonban e helyett szidalmazni kezdte a csendőröket. Véletlenül arra jött egy másik csendőrőriárat, melynek láttára a tömeg csakhamar széjjelfutott. A támadás tervezőinek két vezetője, Messiár Ferenczet és Siska Józsefet a csendőrök letartóztatták és a rózsahegy kir. törvényszék fogházába kísérték, ahol a vizsgálóbíró mindkettő ellen a vizsgálói fogságot elrendelte.

— **Házasság.** Lang Ernő, az upesti Lichtenstein és Lang cég beltagja, eljegyezte Fürst Friczi kisasszonyt, Fürst Gerson nagykereskedő bájos leányát Ujpestről.

Zacher Armin e hó 22-én tartja esküvőjét Lévai Irmával a Dohány-utczai izr. templomban.

Guttman Béla Nagybecskerek és Steiner Terike Kiskunfélegyháza jegyesek.

Blau József főkönyvelő eljegyezte Feldmann Iluskát.

Buthy Győző m. kir. dohányárus eljegyezte Noske Idát Budapesten.

Weisz Károly, a budapesti Schnitzer és Weisz líkorgyári cég beltagja, folyó hó 18-án tartja esküvőjét Debreczenben (Frohner-szálló) Fried Kornélia kisasszonnyal, Fried József földbirtokos leányával, Balkányról.

— **A csernovaiak segélyezése.** A csernovai vérengzés áldozatainak segélyezésére az országos magyar szövetség rózsahegy bizottsága eddig több mint 12.000 koronát gyűjtött össze. A bizottság tegnapielőtt Palugyay Móricz főispán elnöklése alatt Rózsahegyben ülést tartott, amelyen a segélyezés módját beszélték meg. Elsősorban a vérengzés áldozatainak árvái kaptak nagyobb összegeket. Azután a megsebesülteknek utaltak ki segélyösszeget. Chudovszky Géza törvényszéki elnök indítványára a bizottság elhatározta, hogy a vizsgálati fogságban lévők családjai részére is juttat segélyösszegeket. A tót nemzetiségi párt gyűjtése eddig közel harmincezer koronát tesz ki. Ennek egy része Cseh- és Morvaországból származik. A gyűjtést folytatják, mert hír szerint a vagyontalan csernovai áldozatok árváinak egy pánszláv pénzintézet közvetítésével földbirtokot akarnak vásárolni.

— **Tragédia a levegőben.** Nagyon amerikai ízű, talán amerikai hitelességű is az a szörnyűsége történet, amelynek híre Omahaiból érkezik. Regényíró fantáziájából pattanhatott ki, de az is lehet, hogy a valóságban megeseett. Harry Mitchell nevű omahai vagyonos birtokoson már hosszabb ideje nagyfokú izgatottságot észleltek. A szerencsétlen embernek utóbb rögeszméjévé vált, hogy felesége a család egyik jóbarátjával, John Purst birtokossal megcsalja. A meghibbant agyu ember pokoli bosszút forralt a hitlennek vélt jóbarát ellen. Egy nagy léghajót készítetett és Pust-ot meghívta egy légi kirándulásra. Az egyébként is sportkedvelő Purst gyanútlanul elfogadta a meghívást. A kitűzött napon Mitchell és Purst fel is szálltak a léghajóban a fellegek közé. Körülbelül 800 méternyi magasságban lehettek, amikor a zavart tekintetű Mitchell megragadta a szellentyű zsinórját és kijelentette a meglepett Purst előtt, hogy most mindkettőjüknek meg kell halniok. Purst látta, hogy örülten van dolga és egyéb fegyver hiányában pusztá kézzel igyekezett Mitchell kezéből a zsinórt kiszabadítani. Mitchell azonban izmosabb volt, mint társa és így a dulakodás közben csakugyan kinyitotta a léggömb szellentyűjét. A léggömb csakhamar süllyedni kezdett és előrelátható volt, hogy rövid időn belül a sziklákhöz fog vágódni. A legváltóságosabb pillanatban Purst tekintete hirtelen a léggömb mentőernyőjére esett. Azt kikapcsolni és azzal együtt a csónakból kiugrani, egy gondolatnyi idő műve volt. Mitchell látva, hogy áldozata elmenekül előle, Kétségbeesett kísérletet tett, hogy a mentő-ernyő használatát megheiusítsa. Az ernyőre akart ugrani, az ugrást azonban elhibázta és borzalmas ordítással a mélybe zuhant, ahol rettenetesen szétroncsolt testtel terült el a földön, míg Purst szerencsésen leérkezett.

— **Egett a bécsi Landwähr-minisztérium.** A bécsi Landwähr-minisztérium teteje ma este kigyuladt. A tüzoltóság félórai munka után eloltotta a tüzet, amely mintegy kétszáz négyzetméternyi területű volt. Hír szerint a tűz csak régi lim-lomot emésztett fel, iratok nem estek áldozatul. A tűz keletkezésének okát még nem sikerült megállapítani.

— **Jótekonny-bazár.** A fiúmei gyermekvédő egyesület tegnap este a Deák-szállóban jótekonny-célú karácsonyi babavásárt rendezett a fiúmei szegény gyermekek felruházása érdekében. A vásáron a város színe-java megjelent és eljött gróf Nákö Sándor fiúmei kormányzó is nejevel és kis lányával. A kormányzó közel másfél óra hosszat időzött a vásáran és jó példával járt elől a vásárlásban. Amíg a kormányzó a megjelent előkelőségekkel kedélyesen elbeszélgetett, a 69-ik gyalogezred zenekarának játéka szórakoztatta a közönséget. Vásár után, amelyen az összes áruk elkelték, tombolajáték volt. A rendezés munkájában közreműködtek Fésűs Györgyné, kir. közjegyzőné, Vio Ferenczné, polgármesterné, Mariassevich Sándorné, Kiselljak Jánosné és Blazné.

— **Tűz egy színházban.** Stuttgartban az Interrim-színházban „Az Istennek alkonya” tegnapi előadása alkalmával a ravatal, amelyen Siegfried holtestét vizsik, kigyulladt. A közönségen nagy ijedelem vett erőt. Sikerült azonban az intendánsnak megnyugtató gesztikulációkkal, valamint a zenekarnak azzal, hogy újból játszani kezdett, a közönséget megnyugtani. Az előadás ezután nyugodtan folyt le.

— **A magyarországi rendőrtisztviselők kongresszusa.** A magyarországi Rendőrtisztviselők Országos Egyesülete holnap délelőtt tíz órakor tartja alakuló közgyűlést a vármegyeház dísztermében. A közgyűlést megelőzőleg ma este öt órakor választmányi ülés volt Hegedűs Sándor marosvásárhelyi főkapitány, ideiglenes elnök vezetése alatt. A választmányi ülésen a holnapi közgyűlés tárgysorozatát állapították meg, egyben elhatározták, hogy az egyesület és a holnapi kongresszus elnöki tisztére Hegedűs Sándor marosvásárhelyi főkapitányt, titkáru pedig Kaveggia Béla budapesti rendőrfogalmazót választják meg. Ülés után ismerkedési estélyt tartottak a Pannonia-szálló külön termében.

— **Hajókatasztrófia a tengeren.** Bauonne közelében mult éjjel a Helsingfors melletti Poolból jövő Baduza nevű svéd háromárbcos hajó hajótörést szenvedett. A tizenegy emberből álló legénységéből, amely uszva igyekezett a partot elérni, hetet sikerült megmenteni, négy ember meghalt.

— **Megszökött gróf.** Gróf Ehrbach Erasmus, akinek az örültek házából való szökéséről már megemlékeztünk, Bajorországba menekült, ahol nem lehet letartóztatni.

— **Visszavándorlók Fiumében.** A Cunard-társaság Carpathia nevű hajója tegnap reggel nyolcz órakor érkezett Fiuméba 940 visszavándorlóval. A kivándorlóknak egy része már a reggeli személyvonattal tovább utazott, a legtöbbben azonban Fiumében maradtak és az esti féltíz órai különvonatot várták meg. Délelőtt tizenegy órakor a visszavándorlókat felkereste gróf Nákö Sándor királyi kormányzó, akit a vasuti állomáson Bajza Aladár kivándorlási főfelügyelő, Lekky Imre miniszteri tanácsos, Bakonyi kivándorlási felügyelő és Hegedűs Valér miniszteri fogalmazó fogadtak. A kormányzó a kivándorlók közül igen sokat megszólított, hosszasan elbeszélgetett velük és gondoskodott arról, hogy akiknek nem volt pénzük jegyre, jegyet kapjanak, sőt mindjárt a helyszínen többeket kisebb-nagyobb pénzsegélyben részesített. A visszavándorlók este féltízkor utaztak el Fiuméből.

— **Vasuti és hajózási orvosok gyűlése.** A magyar közlekedési vállalatok orvosai a tudomány-egyetem II. számú belgyógyászati kórodájának nagytermében ülést tartottak. A nagyszámmal megjelent orvosok erkölcsi és anyagi érdekeik megvédésére az Országos Orvos Szövetség kebelében külön osztályt szerveztek. A mozgalomhoz már eddig mintegy négyszáz orvos jelentette be csatlakozását. Az ülés a részletek és kiviteli módzatok megállapítását a választmányra bízta.

— **Bujkáló gyilkos.** A pétervári országos törvényszék előtt ma érdekes gyilkossági pört tárgyaltak. A vád az volt, hogy egy asszonyt méreggel tettek el láb alól. A gyanu elsősorban a meggyilkolt asszony sógorára terelődött, de őt nem sikerült kézrekeríteni, czinkostársai ellenben a vádlottak padjára kerültek. Amikor megkezdődött a tárgyalás és az esküdteket kisorsolták, általános elképedésre a kisorsolt esküdtek között volt a meggyilkolt asszony sógora. A törvényszék elnöke azonnal intézkedett, hogy tartóztassák le, az esküdtből vádlott lett, de a tárgyalást nem lehetett megtartani, mert az esküdtszék nem volt teljes.

— **Gyanus ékszerék.** A főváros egyik zálogházába ma három kis fiú ékszeréket vitt. A zálogosnak azonban feltűnt a fiúk rongyos ruhája, rendőrt hívott, akinek elmondták, hogy Paczoli György, Paczoli Gyula és Fehér Jenő a neviük, az ékszeréket egy barna kabátos fiatalembertől kapták, azzal a megbízással, hogy zálogosítsák el. Elmondták még, hogy a fiatalember a legközelebbi saroknál várja őket. A rendőr, aki már nem találta meg a fiatalembert a megjelölt helyen, bekísérte a fiukat a főkapitányságra, ahol azt hiszik, hogy az ékszerék egy nagyszabású bécsi betörésből származnak. A nyomozást megindították.

— **Forradalmár és rendőrök harcza.** Czenstochauban rendőrök és katonák bekerítették a Wienfogadót, amelyben Vrshesak forradalmár elrejtőzött. A rendőrök és a katonák belövéldöztek az ablakon át, a forradalmár eltorlaszolta magát és egyszerre két revolverből tüzelte az utcára. Végre is sikerült Vrshesak forradalmárt egy golyóval leteríteni.

— **Elrabolt pénztáska.** Kölnben ma délelőtt Abel pénzeslevélhordót két férfi egyenesen álló bolt-helyiségbe csalta, ott leütötték s ki akarták rabolni. A levélhordó segélykiáltásaira sokan futottak a boltba, rendőr is akadt hamarosan és a támadók egyikét lefogta, a másik a pénztáskával elmenekült. Abel levélhordót súlyosan megsebesülve szállították a kórházba.

— **Anarchista-fogdosás.** Berlinben és a Rajnamenti városokban az utóbbi napokban számos anarchistát tartóztatott le a rendőrség. Berlinben négy embert tartóztatott le, köztük egy átutazóban levő francziát. Két ember ellen folyik a vizsgálat felség-sértés és izgatás miatt. Kölnben és a szomszédos városokban tizenkét anarchistát tartóztatott le a rendőrség, Düsseldorfban pedig ötöt. Berlinben, Mainzban és más városokban házkutatások történtek. Az anarchisták tegnap Berlinben gyűlést akartak tartani, de a rendőrség a gyűlést föloszlatta.

— **A selyem.** A Szénásvy és társa cégnek a Kristóf-téren levő divatáru üzletében ma este három elegánsan öltözött hölgy lépett be, látszólagosan vásárlási szándékkal. Az eléjük rakott áru között addig válogattak, amíg rajta nem csípték őket, amikor egy 600 korona értékű selyemvéget akartak észrevétlenül eltitkítani. Bekísérték őket a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy Anszikovszki Gizella, Anszikovszky Julia és Teves Mártonné a neviük és hogy notórius bolti tolvajok. A három delinót letartóztatották.

— **Följelentés egy pénzügynök ellen.** Pázmándy Dénes volt országgyűlési képviselő néhány hét előtt fölkereste Berger Jenő pénzügyest és megkérdezte, hogy tudna-e gróf Esterházy Pál számára 200.000 koronás kölcsönt szerezni. Berger azt felelte, hogy igen és nyomban érintkezésbe lépett egy bécsi ügyvéddel, akinek nagy összeköttetései vannak pénzügyi körökkel. Berger és Pázmándy együtt utaztak föl Bécsbe, ahol meggyőződtek arról, hogy a 200.000 koronás kölcsön megkapható nyolcz százalékos kamat mellett. Pázmándy azonban nem közvetlenül a gróftól kapta a megbízást. Őt ifj. Bobula János építész bízta meg a kölcsönszerzéssel. Pázmándy tehát Bécsből telefonon tudatta Bobulával, hogy a pénz fölvehető. Bobula másnap már Bécsben volt, ahol ő is meggyőződést szerzett arról, hogy a kölcsön tényleg fölvehető. Kijelentette azonban az ügyvédnek, hogy még egyszer beszél a gróffal és megkérdezi, hogy reflektál-e még a kölcsönre. Állítólag telefonon beszélt is a gróffal, aki azt mondotta volna, hogy már nincs szüksége a pénzre. Megjegyzendő, hogy Berger és Pázmándy, ha a kölcsönügylet létrejön, az összeg négy százalékát, vagyis 8000 koronát kötötték ki maguknak jutalékképpen. Berger és Pázmándy tehát eredménytelenül érkeztek vissza Budapestre. Berger azonban itt néhány nap múlva egyik lapban, amely közli a szállodákban lakó idegenek névsorát, ott találta a bécsi ügyvéd nevét is. Bizonyosra vette, hogy az ügyvéd budapesti tartózkodása összeköttetésben áll az ő általa kezdeményezett kölcsönügylettel. Fölkereste tehát az ügyvédet, aki nem is tagadta, hogy egy trieszti tőkepenzestől megszerezte a 200.000 koronás kölcsönt s az erről szóló csekket már át is adta a grófnak Esterházy-utcai palotájában. A csekk Lányi Manó kezébe került és a Magyar Általános Hitelbanknál váltott be. Lányi állítólag mindössze 56.000 koronát adott át a grófnak, aki a többiből két barátjának 144.000 koronás váltóját egyenlítette ki Lányinál. Berger most család címén dr. Dushegyi Gyula ügyvéd után följelentést tett Lányi ellen, mert megtagadta tőle a provízió kiadását, holott a kölcsönügylet ő hozta létre. A bűnygyben Egry Péter Pál rendőrkapitány vezeti a nyomozást. A közeli napokban kihallgatja gróf Esterházy Pált, a gróf édesanyját, Pázmándy Dénest és a gróf két barátját.

— **Nagylelkű alapítvány.** A Stefánia gyermekórház javára néhai Bókay János orvostanár özvegye négyezer koronás alapítványt tett a mai napon. A nagylelkű adományozó szegény beteg gyermekek ápolására szánta az összeget. Az alapítvány néhai idősebb Bókay János nevét fogja viselni.

— **Szarafov és Garvanov temetése.** Oriási részvét mellett temették tegnap Szófiában az oly tragikus végzetű két forradalmárt, Szarafovot és Garvanovot. A holttesteket bebalzsamozták és három napig voltak a György-templomban közszemlére kitéve, hova a lakosság nagy tömegekben zarándokolt. A vidékről és a külföldről is számos küldöttség érkezett. A kopsorsókra mintegy száz koszorút helyeztek el. A templom előtt a gení és bukaresti maczedóniai egyesületek küldöttjei gyászbeszédet mondtak. Ezután a hosszú gyászmenet a lakosság tömeges részvétele mellett, kiket a zuhogó eső nem riasztott vissza, a temető felé indult. A menet élén a metropolita haladt a klérus tagjaival. Egy katonai zenekar gyászdarabokat adott elő. A maczedón egyesületek küldöttségei gyászszal bevont zászlókat hozták magukkal. Az utcák mentén, merre a menet haladt, a házakra és üzletekre gyászzászlókat tűztek ki. A gyászünnepegy impozáns lefolyása volt. A legcsekélyebb incidens sem történt. A temetésen Andranik ismert örmény forradalmár, valamint az örmény forradalmárok több küldöttsége is részt vett.

— **Nem lesz mészáros-sztrájk.** Hirt adtunk annak idején arról, hogy a mészáros- és hentesegedek sztrájkba lépnek, ha követeléseiket e hó tizenötödikéig nem teljesítik a mesterek. Tegnap azonban megegyezés jött létre és így a sztrájk elmarad. A mesterek tegnap tartott gyűlésükön nagyrészt elfogadták a munkások követeléseit. A munkások tegnap este tartottak gyűlést a József főherceg szálloda télikertjében, ahol a mesterek válaszát tárgyalták. A gyűlés nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadta a kiegészítést, majd megválasztottak egy bizottságot, mely a megegyezés betartására felügyel.

— **Premier a Muzeum-köruton.** Elmult idők patinás emléke és a fejlődésnek szinte forradalmi stációja került most egybe az ódon Muzeum tájkán. Éppen szemközt a főváros legszebb görög stílusú épületével ma megnyitott a modern magyar kereskedelemnek egy olyan telepe, amely ritka nevezetességévé vált rögtön Budapestnek, mert izlésben, ragyogásban és a berendezkedés gondjában messze tulszárnyalja mindazt, amit e téren a kontinens bármely városa produkált. És ezenfelül kortörténeti jelentősége is van Budapest e nevezetességének, mert a Muzeum-körut 27-ik száma alatt, márványtáblán, egy csemegeüzlet, vagy inkább csemegekiállítás portálja fölött diplomás ember neve ragyog: dr. Szuly Aladár, akinek e téren való avatottságát szakemberek érthető büszkeséggel hirdetik. A szomszédos üzletét ma dr. Szuly Aladár kibővítette egy külön csemegeosztállyal és mindazt, ami szem-szájnak ingere, belehelyezte olyan keretbe, hogy minden epikureusi vágyódás nélkül is a Muzeum helyett bizony ennek a szenzációnak a csodájára kell járnia most nemcsak a pesti embernek, de a külföldinek is. Szinte káprázatos a márványnak, a Lingel Károly és Fia tervezte és készítette remekbe formált butorzatnak, szőnyegnek és a világítási effektusnak a fénye ebben az új üzletbe, melynek minden zuga dr. Szuly Aladár modern lendületét, bőséges invenczióját, ritka ízlését és ami fő, pazar bőkezűségét dicséri, persze mindenütt a gyakorlati és higienikus szempontok érvényesítésével. Bizonyos, hogy a szép kultuszában fogant bátor újítás megtermi a maga babéros sikerét az üzleti mérleg rubrikáin is, hiszen az esztétika a legjobb erjesztő matéria ott, ahol a gasztronómia szerzi illatos fűszereit.

— **Kézbesíthetetlen postaküldemények árverése.** A hiányosan csomagolt élelmiszer tartalmú küldeményekről, a rosszul felragasztott, vagy nem elég erősen rákötött czimirt sokszor leszakad, minek következtében az ilyen küldeményeket — hacsak a feladó a czimirat másolatát a csomag belsejében el nem helyezte — nem lehet kézbesíteni. Az ilyen csomagok tartalmát a nyomozó postahivatal a VII. Aréna-ut 6. szám alatti házban levő bolthelyiségben naponként nyilvános árverésen értékesíti. A karácsonyi forgalom idején, különösen sok ilyen küldemény kerül eladásra, amelyre a posta- és távirat- igazgatóság a venni szándékozókat meghívja. Az árverés délelőtt 11 órakor, délután pedig 5 órakor kezdődik.

— **Betörés egy női ruha-üzletbe.** Vakmerő betörés történt vasárnap éjszaka a fővárosban. Eddig még ismeretlen tettesek betörték Weisz Samu női konfekció üzletébe és több ezer koronát érő ruhaneműt elloptak. Az üzlet a Rákóczi-ut 24-ik szám alatt van. Az üzlet mögött az udvarban nagy raktárhelyiségben helyezik el az értékesebb kész női ruhákat, színházi köpönyegeket és kabátokat. A raktárhelyiséget szombaton éjszaka lezárták s ma reggel nyitották csak ki. Amikor a raktárt ki akarták nyitni, meglepetéssel látták, hogy az ajtó közepén, az ajtónak ugynevezett betéje ki van vágva. A zár, a lakat érintetlen volt. Nyomban rendőrt hívtak, felnyitották az üzlethelyiséget s ekkor konstataáltak, hogy a raktárban betörők jártak. Teljesen új módszerrel dolgoztak. A Wertheim-zárat és a lakatokat nem bántották, hanem az ajtón vágták ki valami finom szerzővel akkora nyílást, amelyen keresztül bebújtak. Négy ajtót törtek fel ilyen módon s mintegy kétezer korona érő ruhaneműt loptak el. A vakmerő tolvajokat a rendőrség nyomozza.

— **Czukraszok harca.** A Czukraszegedek Egyesületében már hosszabb idő óta elkezdődött harc folyik. Napirenden vannak a viszálykodások a segéd-ek két pártja között, aminek tegnap furcsa következménye lett. Lapsányi Ottó, Menylár Ferenc és Bernátsky István, három másik czukraszegeddel megjelent Hínternekker Lipótnak, a Központi Városházán levő vendéglőjében, amely az egyesület hivatalos helyisége, felpakkolták az egyesületi pénzeszládát és elvitték. A többi tagok erre följelentést tettek Lapsányi és társai ellen, akik azzal védekeznek, hogy joguk volt a pénzeszládát elviteléhez.

— **Véres verekedés.** Nordenhamban a múlt éjszaka véres verekedés volt kőművesek és cserepező munkások között. Kalapácsokkal, késekkel és revolverekkel támadt egymásra a két fél. Négy ember elesett, hárman súlyosan, heten könnyebben sebesültek meg. A rendőrség tizenöt verekedőt letartóztatott.

— **Halálozás.** Bécsben báró Klapz nyug. miniszteri tanácsos, a miniszterelnökség elnöki irodájának volt vezetője, ma meghalt.

— **Elfogott lakásfosztogatók.** A rendőrség három lakásfosztogató tolvajt tartóztatott ma le. Tettesek érték őket, mikor Braun Ferenc fűszeres József-utca 74. számú lakásába betörték. A tolvajok Droppa András, Borm Béla és Eszes József. Valamennyien 16 éves suhanczok. — Elfogták tegnap Lovász János 20 éves háziszolgát és Gregus István 17 éves napszámot is, akik tegnap Vogel Gyula Andrássy-ut 29. számú kereskedésének kirakatait fessegették. — A királysínházban tetten érték Weitzner Sámuel 36 éves mészáros, amint a ruhatár körül támadt tolongásban Kuntren Frigyes mérnök nyakkendőjét ellopta. Weitzner lopásért már nyolcz évet ült.

— **Életuntak.** A kerepesi vámnál, a korvasut lejtőjén ma reggel öngyilkosságot követett el Kuta Károly pénzügyőr. Szolgálati fegyverével átlötte a torkát és szörnyethalt. Szerelmi bánat kergette a halálba. — A Madách-utca 30. számú házban ma déli felakasztotta magát özvegy Károly Sebestyenné, született Schusztar Mari. Mire észrevették, már meghalt. Hogy mi vitte az öngyilkosságra, nem tudják.

— **Fratelli Delsinger** fiúmei cég Budapestén a királyi bérpalotában árulja a létező legjobb kávét 3 korona 90 fillérért.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ
páratlan
HASHAJTÓSZER

x Zászlók, címerek, minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Harisnyák legjobb minőségben Röslernél, Budapest, V., Harminczad-utca és József-tér sarkán.

x Bob-hashajtó a legkellemebb. 10 fillér.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordították a gyermektorna és vívásra.

x Házilpari czikkek karácsonyi vására. A házilpari czikkek Árucarnoka Vadász-utca 7. szám alatti helyiségében izléses vásárt rendezett, hol karácsonyi ajándékokul alkalmas művészi himzésű zubbonyok, asztalterítők, futók, csipkék, szőnyegek, népies agyag-, kőedény- és játékaruk stb. nagy választékban kaphatók.

x Egy szerencsénk van azáltal, hogy van egy háziszereünk, mely minden mást fölöslegessé tesz, az Alföldi fehérkeresztes Sósorszesz, mely minden bajra, úgy gyermekek, mint öregeknek, egyformán a legnagyobb sikerrel használható. Készíti az Első Alföldi Cognacgyár r-t. Kecskeméten.

x Idegesség, ideggyengeség (neurasthenia, hystéria) képezi a modern kor legáltalánosabb betegségét, amelynek minden tünete fejfájás, fejnemű, szédülés, hágyadtság, álmatlanság, szív- és gyomortünetek, bélrenyheség, görcsök, nyomott kedélyállapot, munkakedvhiány, gyengeségi állapot stb.) sikeres gyógykezelést talál dr. Hönig Izó elektroterápiai intézetében (Károly-körut 24.). A kezelés kényelmes és teljesen fájdalomtalan.

x Férfidivat-árak legjobb kivitelben Vass Jenőnél Budapest, Erzsébet-körut 22.

SARBO CIPÓ KÜLÖNLEGESSÉGI
Koronaherceg-utca 5.
TELEFON.

Gyengeséget

akár szervezeti fejletlenségéből, akár betegségéből származnék, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsio, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyógyereje s emellett

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelmeztetni!

izletes és könnyen emészthető.

A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a SCOTT-féle Emulsióhoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 H. 50 fillér.

Kapható a gyógytárakban.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Magyar ballet-újdonlás.** A m. kir. Operaház első újdonlása ebben az évadban az a „Magyar táncgyűzelem”, amelynek koreográfiáját Guerra Miklós balletmester szerette, zenéjét pedig Szikla Adolf karmester szolgáltatta és amelynek ma este volt a bemutatója, Puccini „Bohémélet”-ének előadása után. A rövid ballet rövid „meséje” az, hogy egy magyar főúr parkjában fényes kert mulatságot rendez külföldi vendégei tiszteletére és ott bemutatja nekik nemzeti táncainkat. Ami a ballet koreográfiáját illeti: azzal bizony Guerra mester nem nagyon remekelt. Az a „palotás”, amelylyel a táncprodukciókat kezdik, nem az igazi magyar palotás. Azt nem úgy táncolták annak idején, mint ma az operaházban. És nem egyedül nők járták, hanem nők férfiakal párosan. A balletben előforduló többi tánc is csak olyan magyar tánc, amilyent a „Hunyadi László”-ban vagy „Bánk bán”-ban lejtettek. Sikerültebb a ballet zenéje, amelyet Szikla karnagy régi magyar nótákból és Liszt két rapszodiájából ügyesen és fényes hangszerezéssel állított össze. Azonkívül hatásos bevonulási indulót is irt hozzá. A ballet legnagyobb érdekessége volt a kis Pallai Anna, aki nemrég még az Operaház balletkarában táncolt, ma pedig mint nagyreményű primaballerina-jelölt mutatkozott be. A fiatal hölgy meglepő bravurral, könnyedén és biztosan táncolt egy kettőst Bradával, meg egy keringőt. Mind a kettőért zajoson megtapsolták. Négy apró növendék táncát pedig megújráta a közönség. — A „Bohémélet” előadása ismét alkalmat adott Szamosi Elzának arra, hogy egyik legjobb szerepében érvényesítse fényes művészi kvalitásait. Sűrű taps és számos kihívás jutalmazta a művésznő fázadozását. De kijutott az elismerésből a többi szereplőnek is, névszerint Ambrusónak, Arányinak, Becknek, Váradinak és Kornainak. Az egész előadás Márkus Dezső karnagy zseniális vezetésének hatását érezte. a. k.

(*) **Operaház.** Vasárnap este a „Mignon” került színpadra. A czimszerepet Svárdström Valborg énekelte, akinek művészi egyéniségéhez ez a szerep még jobban illik, mint a „Faust” Margitja. Kezdetben a művésznőnek kissé fátyolozott volt a hangja, de azért nagyon szépen és meleg érzéssel énekelte a románcot és a fecske-duettet. Még nagyobb volt a sikere a második felvonásban. Itt már tisztábban csengettek futamai és trillái; az egész jelenetet pedig felülmúlhatatlan kedvességgel játszotta meg. Játéka különben az egész este folyamán magas művészi színvonalon állott. De a harmadik felvonás drámai jelenetében gyöngéd organuma már fáradtan és erőteljű hangzott. Mindamellett a közönség, amely ismét egészen megtöltötte a színházat, nagyon lelkesen ünnepelte a svéd művésznőt. Együttal azonban méltó elismerésben részesítette Sándor Erzsit is, aki Philine szerepében ragyogtatta fényes, tiszta hangját és tüntető kórusát. A férfiak közül első sorban Szemerét kell kiemelni, aki Lothario szerepében könyökre indította a közönséget szívhez szóló énekével. Meister Vilmost Arányi izléssel énekelte.

(*) **Kamarai zene.** Hubay Jenő és Popper Dávid tanárok tudvalevőleg három trió-estélyt hirdettek az évadra — Dohnányi Jenő, Stavenhagen Bernát és Backhaus Vilmos zongoraművészekkel. Ma volt a második estély Stavenhagen-nal a soron. — Hubay, Popper, Stavenhagen... ez a három név már magában elárulja, hogy páratlanul élvezetes estélye volt azoknak, kik a mai hangversenyen megjelentek. És hogy a Royal-terem egészen megtelt díszes közönséggel, ez csak azt bizonyítja, hogy a fővárosban még vannak sokan, akiknek az igazi művészet iránt érzékük van. A mai estély Stavenhagen ült a zongoránál. Liszt Ferenc tanítványa, az ő iskolájának legkiválóbb képviselője. Az ő művészetét újból méltatni: csak fölösleges szöszporítás volna. Ugyanez Hubayra és Popperre is vonatkozik. A műsoron Beethoven zongora-triója (D-dur), Brahms szonátája és Tschajkovsky zongora-hármasa (50. mű) volt. Elég annyit mondanunk, hogy mind a három számmal valóságos remekelt az előadó művészek. Volt is taps és kihívás bőven.

(*) **Bracco sikere.** A turini Teatro Alfieriben Roberto Bracco „Fantomok” című új darabja nagy sikert aratott. A költőt, aki személyesen rendezte a darabját, a szereplőkkel együtt huszszornál többször szólították a lámpák alá.

(*) **Heidelbergi diákélet.** Vasárnap délután a Vígyszínházban a „Heidelbergi diákélet”-et játszották, részben új szereposztással. Károly herceg szerepében Kardos Andor lépett fel. Diszkrétan, melegen, tömörked kedves vonással játszotta a fiatal herceget, sok tapsot aratva ügyes alakításával. Lutz szerepében Tihanyi Miklós bizonyította be, hogy talentumos, hasznavehető színész.

(*) **Remény.** Sok vizály után nagyon magasra kellett a Tháliának felkapaszkodnia, hogy végre megkezdhesse előadásait. A Várszínházban verődött össze az a kis művésztársaság, mely a múlt esztendőben számos barátot szerzett modern színházi törekvéseinek. Az új rezsimű és nagy erővesztéséget állott társulat Heyermans „Remény”-vel kezdte meg előadásait és az új szereposztásban is jól összevágó és hangulatos előadásban juttatva érvényre az intranzigens halásztragédia minden egyes jelenetét. A régi szereplők közül egyedül Forgács Rózsit láttuk viszont, akire több dicsőítő jelzőt ezuttal sem alkalmazhatunk, mint a múlt esztendőben. A többiek közül Kürthy József és Judith Etel kongeniálnak mutatkoztak Forgács-hoz, ami a legnagyobb dicsőítést jelenti. Figyelemreméltó talentumot mutatott még Gellért. A közönségben, sajnos, nagyon kevés vállalkozási kedv mutatkozott a magas kirándulásra.

(*) **Bródy Sándor a Magyar Színházban.** Bródy Sándornak a budapesti közönség előtt már előadott darabját, a Dadát, amely tudvalevőleg múlt hét szombatjára volt kitűzve, holnap, kedden mutatja be részben új átdolgozással a Magyar Színház. A darabot a színház új rendezője Márkus László rendezi és főbb szerepeit Mészáros Giza, Porrai Rózi, Polgár Ilona, Hajós Mariska, Erdei Berta, Bera Paula, Fábrián Czélia, Z. Molnár, Vágó, Törzs, Csontos, Körmeny, Rátkay és Csiszér játszzák.

(*) **Összes ülés az Akadémián.** A Magyar Tudományos Akadémia ma délután Berzeviczy Albert elnöklésével összes ülést tartott, amelyen Borovszky Samu lev. tag felolvasta Vécsey Tamás rendes tagnak emlékbeszédét Hoffmann Pálról, az Akadémiának a nyáron elhunyt rendes tagjáról. A szép emlékbeszéd után Heinrich Gusztáv főtitkár tett jelentést a folyó ügyekről. Az összes ülést a III. osztály ülése előzte meg, amelyen Zimányi Károly egy gömörmegei foszfátról, Daday Jenő a keletafrikai evezőrákról, Tangl Károly a gázok dielektromos allandójáról, Révész Géza a kritikák és a szinkuszó közötti viszonyról értekezett, s végül Tangl Ferencz bemutatta Tuszt Ferencz és Mitzuch Augusztá dolgozatát az embrió-anyag és energia fogalmáról. A mai ülés volt ebben az esztendőben az utolsó, melyet az Akadémia tartott.

(*) **A Magyar Vasúti és Hajózási Klub** folyó hó 15-én tartotta II. kamarazene-matinéját, mely fényes eredménnyel végződött. A műsört Dohnányi: C-moll zongora ötösével nyitották meg, melyet Senn Irén, Paul Mariska, dr. Csiky József, dr. Kuncz Ödön, és dr. Senn Ottó adtak elő páratlan könnyedséggel és kifogástalan összhanggal. Ezután Bendiner Heddy a m. kir. Operaház tagjának kolorisztikus előadását élvezte a közönség, ki a „Bohémélet”-ből Mimi dalát énekelte. Csutor Kálmán, Bekker Pál, Frankel István és Bergmann Sándor Beethoven: D-dur vonós négyesének precíz előadásával gyönyörködött a hallgatóság. Végül Bendiner Heddy még néhány dalt énekelte. A zongorakíséreteket Mikus Csák István szolgáltatta tökéletes rátermettséggel. A legközelebbi kamarazene-matiné 1908 február 16-án lesz.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalizáció).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos massage (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.

Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
Ideggyengeségi állapotok.
Almatlanság.
Hűdések (Paralysis).
Idegfájdalmak, zsibbák (Neuralgiák, Ischias).
Szívbetegségek.
Köszvény és csusz (Rheuma, huzagsavas lerakódások, ízületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagcserebajok (Elhízás, Bőrbajok, Bőrviszketeg, Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
Aranyeres csomók.

— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —
Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektus

EGYESÜLETEK.

(—) **Tulipán-zsur.** A Tulipán—Szövetség Magyar Védő-Egyesület hölgyei vasárnap délután a Hungária-szálló nagytermében háziipari alapjuk gyarapítására újabb zsurt rendeztek. A háziasszonyi tisztet Bartha Miklósné és Jekelfalussy Zoltánné töltötték be. Az estélyen Berkes Béla zenekara szebbnél-szebb zene-számokat játszott. Az előkelő közönség zsufolásig megtöltötte a nagytermet.

A jelen voltak között ott volt többek közt: gróf Batthyány Lajosné, gróf Almásy Dénesné, gróf Almásy Györgyné, báró Perényi Henrikné, báró Perényi Buba, Boda Dezsőné, Wlassics Gyuláné, Hubay Jenőné, gróf Cebrián Mária, Grosschmied Zsözög Benőné, gróf Eszterházy Mórincz, gróf Zichy Béla, Jekelfalussy Zoltán, Radisich Jenő, Rudnyánszky Sándor, Liphay Béla.

(—) **A közjegyzőhelyettesek országos értekezlete.** A közjegyző-helyettesek vasárnap a budapesti törvényszék palotájában anyagi és társadalmi helyzetük javításáért népes gyűlést tartottak. A közjegyző-helyettesek érdekeiknek nyomatékos megvédése szempontjából egy országos egyesület alakítását határozták el.

(—) **A Magyarországi Nőegyesületek Szövetsége** tegnap tartotta gróf Batthyány Lajosné elnöklésével összejövetelét, melyen nagy és előkelő közönség volt jelen. Ez alkalommal Rosenberg Augusztá rendkívül érdekes előadást tartott az anyaság védelméről. E tétel feletti vitát január hó 11-ére halasztották.

FŐVÁROS.

(—) **Az új vásárpénztár.** Tegnap megalakították a városi vásárpénztárt. Az alakuló közgyűlés elnöke Vaszilievits János alpolgármester volt. Megállapították, hogy a két millió korona jegyzve van s a harmincz százalékot befizették. Az alpolgármester bejelentette, hogy a főváros, mint alapító, egy évre kiküldtette az igazgatóságba: Braun Samu mészáros, Demkó Dezső banktisztviselőt, Jeszenszky Pált, az O. M. G. E. titkárát, Koberbrauns László mészáros, Kovács Mátyás nyerstermésnyereskedőt, Lindmayer György mészárosmestert, Melly Béla tanácsost, Ruisz Oyula kisbéri főszálgigazgatót, Surányi Béla gyárost és Vaszilievits János alpolgármestert; a felügyelő-bizottságba: Bódy Tivadart, Erős Samut, Harsányi Oskárt, Holczer Leót és Kolba Lajost. Az igazgatóság elnökének Vaszilievits János alpolgármestert választotta meg.

(—) **Iparhatósági megbizottak választása.** Vasárnap délelőtt folyt le az iparhatósági megbizottak választása. A legtöbb kerületben megjelentős részvétellel uralkodott. Csak a VI. kerületben nyilvánult szokatlan érdeklődés a választás iránt. Ugyanis a függetlenségi párt hónapok óta készülődött és szervezkedett erre a választásra, de erőlködése hiábavaló volt, mert a demokrata párt, amely csak az utolsóelőtti napon körlevélben hívta fel a választásra az iparosok és kereskedők figyelmét, óriási többséggel választotta meg a jelöltjeit. Az I. kerületben leszavaztak 39-en, a II. kerületben 8-an, a III. kerületben 11-en, a IV. kerületben 61-en, az V. kerületben 14-en, a VI. kerületben 888-an, ezek közül több mint 600 demokrata-párti, a VII. kerületben 371-en, a VIII. kerületben csak egy szavazó jelentkezett, a IX. kerületben a két függetlenségi kör kiüldött egymással. Leadtak összesen 178 szavazatot.

(—) **A főváros költségvetése.** Mivel a pénzügyi és gazdasági bizottság pénteken délután folytatódólagosan fogja a jövő évi költségvetést tárgyalni; a főpolgármester elrendelte, hogy az ugyanerre a napra kitűzött rendkívüli közgyűlés elmaradjon. Ezt a közgyűlést, amely szintén a költségvetéssel fog foglalkozni; a főpolgármester a jövő hét valamely napjára fogja összehívni.

(—) **A drágasági pótlék.** Ma este 6 órakor nagygyűlést tartottak a fővárosi tisztviselők és alkalmazottak, a VIII. kerületi előjáróság disztermében, amely a megjelentek befogadására elégtelenek bizonyult. A nagygyűlést Melly Béla vezette, mint elnök, aki ismertette a helyzetet; megnyugtatta a megie-

enteket, hogy a kósza hírek, amelyek arról beszélnek, hogy a pártpolitika akadályozza meg a drágasági pótlék elmaradását, — valótlanok. A tanács és a polgármester a legjobb akarattal igyekeznek az alkalmazottak támogatásán és ennek a keresztülvitéit eddigelé csakis a pénzügyi nehézségek akadályozták meg. Szükségesnek tartja azonban, hogy a törvényhatósági bizottság főbb tagjainak a helyes informálása utján, tisztán álljon a helyzet képe a közgyűlés előtt. Ezért azt indítványozza, hogy kerületenként két-két bizottsági taghoz menjen a nagygyűlés kiküldöttként egy-egy kisebb küldöttség, a kérelem előadásával. Az indítványhoz többen szoltak hozzá és azután egyhangulag elfogadták. A gyűlés 8 óra után végződött.

TÖRVÉNYSZÉK.

Ügyvéd a bírák előtt.

— Dr. Kreutzer István bünpöre. —

Budapest, december 16.

Érdekes vádlott állott ma a budapesti büntetőtörvényszék előtt. Kreutzer István fővárosi ügyvéd került az igazságszolgáltatás kezébe, hogy feleljen a sok bűnös manipulációért, amelyeknek a gyanútlanul bizó ügyfelek vallották kárát.

Néhány év előtt még általános ismert és keresett ügyvédje volt a fővárosnak. Tekintélyes vagyonnal is rendelkezett s fényűző életmódján senki sem talált megütközni valót. Inkább öltözködésének különleges eleganciájával vonta magára mindenkinek a figyelmét.

Két évvel ezelőtt azonban kitűnt, hogy a pazarló életmód nem a vagyonából és jövedelméből kerül ki. Egy csomó följelentés érkezett a büntető hatóságokhoz, amelyeket a kliensek adtak be Kreutzer ellen, azzal vádolván őt, hogy pénzüket elsikkasztotta.

Dr. Kreutzer István 1899-ben kezdte bűnös üzemét. Két évvel ezelőtt a följelentések alapján letartóztatták s vagy fél esztendeig fogva tartották. A vádtanács döntése után, mely határozott sikkasztásért rendelte el ellene a főtárgyalást, szabadon bocsátották a magáról megfélemedezett ügyvédet, aki ideiglenes szabadságát arra használta föl, hogy néhány állást kereső embernek kauczió ürügye alatt kicsalta a pénzét, azután Amerikába szökött. Az újvilágban nem volt sokáig maradása, s tavaly visszajött. Müller álnév alatt néhány napig Bécsben rejtőzött, s ekkor elfogták s kiszolgáltatták a budapesti ügyésznek, amely köröztette.

Dr. Kreutzer István bünyében ma kezdődött a főtárgyalás a budapesti büntetőtörvényszéken Szepessy bíró elnöklésével. A vádhatóságot dr. Keserü Lajos kir. ügyész képviseli, védő dr. Weisz Ödön.

A vádlott a hosszú vizsgálat alatt mindent elkövetett, hogy az orvosok figyelmét magára vonja. Beadványokban bizonyította, hogy régóta erkölcsi tébolyban szenved, de az orvosok, akik heteken át megfigyelték, épeszű embernek mondták. Erre azután Kreutzer „Információim és védebeszédem” czimű ellenvéleményt adott át a vizsgálóbíróknak, mely a legérdekesebb aktája az egész bünpörnek.

Érdekes életrajz.

En — úgy mond a maga szerkesztette élet- és jellemrajzában — aki azelőtt a legrendesebb, testben és lélekben érintetlen, tiszta voltam a leányom halála után éjjelezni kezdek, mértéktelen leszek, kicsapongó az ivásban, — egész a rumig vittem. Elhanyagoltam ügyvédi iródamat, el a zenét, mely nélkül addig élni sem tudtam. Ki azelőtt semmi szerencsésjátékot nem üzem, börtönré járok, kötésekkel próbálok szerencsét. Erkölcsi-tébolyba estem. Nem tudom, mi a jó, mi a rossz, mi az enyém, mi a másé. Feltöröm a templomok perselyeit, csak hogy a koldusoknak alamizsnát adhassak, ékszeremet nagy kamatra zálogba teszem, csak hogy a megszorultaknak kamat nélkül kölcsönt adhassak.

Börtönbe jutottam. Mi a börtön? Ami a látó szemre hályog, ami a halló fülre sükettség. A börtön soha senkit sem javított meg, s nem fog megjavítani soha, a börtön testet-lelket öl, s míg a munkás, intelligens főre sorvasztó halál, addig a dologkerülőnek bizlaló azilium. Jezabeltől, Hierodiasztól, Judástól le a mai napig soha nem voltak gonosztevők, hanem csak lelki és agybeteg emberek, kiket nem a szabadság elvonásával, hanem folytonos munkával lehet meggyógyítani.

Szabadságának visszanyerése után kétségbe esik. Érzí, hogy homlokára lángbetűkkel van írva: Lasciati ogni speranza, hogy Budapesten nem fog munkát kapni. Kivándorol tehát Amerikába, ahol a kivándorlás tanulmányozására fordítja minden idejét. A newyorki anarkista corporation elhatározta, hogy a magyar királyt 1907 szeptember 15-éig meg kell ölni s e szörnyű dolog végrehajtásával a sors öcscsét jelölte ki. Az asszony bemutatta őt a király-gyilkosság végrehajtásának ellenőrzésével megbízott két olaszszal. Ettől fogva mindent elkövetett, hogy visszamehessen hazájába, s ott a merényletet fölfedezze, hogy a király életét megmentse. Márcziusban hajóra szállt s rettenetes viharok közt kikötött Rotterdamban. Onnét Bécsbe sietett, de mielőtt a merényletről a hatóságnak hírt adhatott volna, letartóztatták.

A vádirat.

A tárgyalás több napig fog eltartani, s ezalatt az orvosszakértők újra megfigyelik a vádlottat, aki óvatosságból ellenőrző orvosszakértőt is nevezett meg.

Az ügyészség két vádiratot is adott be Kreutzer ellen. Az egyik azokat az eseteket foglalja magában, melyeket Kreutzer a szabadon bocsátása előtt követett el, a másik a későbbi dolgaival foglalkozik. Az első vádirat szerint dr. Kreutzer a következő klienseit károsította meg:

Gál Lajosnak elsikkasztotta 1190 koronáját, melyet egy ingatlan vételárának a kiegyenlítésére kapott. Pozsgay Lajos 23 darab, több száz korona értékű részvényt és sorsjegyet bízott rá, hogy azt közlegyzőnél deponálja. Kreutzer az összes értékpapírokat elsikkasztotta. Ribényi Antaltól 2600 koronát sikkasztott, melyet egy adósság törlesztésére kapott. Sikkasztott, melyet egy adósság törlesztésére kapott. Schlenker Sámuelnek pedig egy ezer koronás váltót, özvegy Svájczér Aladárnának 3886 korona takarékpénztári könyvét sikkasztotta el. A második vádirat három kis kaliberű csalárlól szól. Dr. Kreutzer, akinek hitele az első följelentés következtében erősen megrendült, a szabadonbocsátása után már csak kisebb szákmányra pályázhatott. Kiadta magát szanatóriumi ügyésznek, s három asszonytól, akiknek állást ígért, kauczióra egyenkint kétszáz koronát csalt ki.

A vádlott vallomása.

A tárgyalás a vádlott kihallgatásával kezdődött. Az általános kérdésekre azt mondta, hogy született Szoínokon, református vallású, ügyvéd, író, Newyorkban pedig lapszerkesztő volt.

Az elnök: Ön reformátusnak született?

A vádlott: Nem. Katolikus voltam. Söt premontréi pap is voltam, de aztán a református hitre tértem át. — Van-e felesége?

— Erre a kérdésre határozottan nem felelhetek. Én a válópört a feleségem ellen végig vittem, de sohan azt mondják, még most is házas vagyok.

— Szóval, ön most a feleségével, daczára, hogy elvált tőle, jó viszonyban van.

— Igen.

— Büntetve volt?

Hamis név használatáért megbüntettek Bécsben, ahol egy anarkista-merényletet akartam fölfedezni.

A törvényszék ezután az első vádra nézve hallgatta ki a vádlottat, aki hosszasan elmondja, hogy ebben teljesen ártatlan. A tárgyalás több napig fog eltartani.

§ A bíróság köréből. A király dr. Staud Lajos közigazgatási bírósági ítélőbíró és Jávor Endre temesvári ítélőtáblai bírót a kuriához számfelüli bírákká kinevezte.

§ Téves esküdtzéki ítélet. Gróf Dessewify Aurél tisztartójának, Kalandra Antalnak megölésével vádolt és a nyíregyházi törvényszék, mint esküdtbíró által tévedésből elítélt ifj. Berecz Sándornak ügyében a Kuria elnöke dr. Kardos Samu védő írásban beadott kérvénye folytán az ügynek soronkívüli tárgyalását rendelte el. A tárgyalást e hó 27-én fogják Budapesten a Kuria II-ik büntetőtanácsa előtt megtartani.

§ A Magyar Jogászegylet dr. Székely Ferenc koronagyűlés elnöke alatt folyt ülésén dr. Schiller Bódog tartott előadást a Hármaskönyv egyik állítólagos főforrásáról. A nagy tetszéssel fogadott előadás után dr. Gábor Gyula ügyvéd utalt arra, hogy az egyetemen, ahol pedig régi alapítólevél szerint a Hármaskönyv magyarázatának czéljára külön katedrának kellene fennállania, nagyon elhanyagolják Werbőczyt. Dr. Timon Akos egyetemi tanár Gábor Gyula észrevételeivel szemben figyelmeztetett arra, hogy a Hármaskönyv jelentőségét éppen utabban domborítják ki kellőleg az egyetemi oktatás keretében s mindenütt Werbőczy közjogi tanításait veszik alapul és fejlesztik. Dr. Schiller Bódog eredményeihez is teljesen csatlakozik.

SPORT.

() Disztornák. Három sport- és tornaegyesületünk tartotta szombaton és vasárnap disztornáját, hogy beszámoljon a tornaszat terén egy esztendő alatt elért eredményéről. A három disztorna közül a jubiláris alkalomnál fogva kiemelkedett a Magyar Testgyakorlók Körének huszesztendős fennállására rendezett disztornája, amely tegnap délután folyt le a Nemzeti Torna-Egylet tágas csarnokában a siker legteljesebb értelmében.

A jubiláris tornára a tágas tornacsarnok zsúfolásig megtelt előkelő és díszes közönséggel. A zászlókkal és czimerekkel szépen felszített csarnokba öt óraker vonult be mintegy 120 tornász és atléta a Rákóczi-induló hangjai mellett, Vágó Manó művezető vezetésével. Az impozáns felvonulás után az országos tornászok pompás szabadgyakorlatokat mutattak be szulzókkal, kitűnő pontosság- és szabatsággal. Csaknem minden egyes mutatvány után fölhangozott a közönség tapsvihara. Ezután csapatokra szakadva, hat szeren mutattak be csapatornázást, majd az egyleti nyújtóverseny következett, amelynek győztese: Nyisztor János 9½ ponttal, 2. Reichmann Zsigmond 9 ponttal, 3. Heller Béla és Szalay József holtversenyben 8 ponttal. A disztorna keretében országos súlyemelő versenyt is rendeztek, bajnokok kizárásával. Győztes: Nagy Ferencz, a M. T. K. hátvédje lett, aki az 50 kgmos súlyt 36-szor emelte fel. Majd a mintacsapat mutatott be szép sikerrel fabotgyakorlatokat zenefütemben nagy tetszés mellett. Iskola-birkózást is bemutatott két pár, u. m.: Kiss Richárd—Csillag Miklós Vida Henrik vezetésével és Weisz Richárd—Pay'r Hugó bajnokok Brill Alfréd vezetésével. Ezután Vágó művezető vezetésével hat tagu korlát-minta csapat nyaktörő mutatványai következtek nem hanyatló érdeklődés mellett. Majd az országos kötélhúzó verseny került elődtésre hatos csapatok részére. Győztes: a M. T. K. I. csapata lett. Elvonulás előtt adta át dr. Bárczy István a főváros ezüst emlékméret, majd Brill Alfréd elnök lelkes, buzdító beszéd kíséretében osztotta ki a dijakat.

A Nemzeti Torna-Egylet negyvenedik jubiláris ugyancsak sikerült disztornáját szombaton este tartotta Szentkirályi-utcai hatalmas termében, mely ez alkalommal zsúfolásig telt meg díszes nézőközönséggel. A szépen díszített terembe hét óraker vonult be Maurer János igazgató vezetésével 110 férfi, 57 hölgy és 36 gyermektornász, valamint 18 vívó az egyleti zászlóval a Hunyadi-induló hangjai mellett. A program minden egyes számát pontos és szabatos előadással bonyolították le. Az egyleti zártverseny (magas nyújtó és távolugrás) eredménye a következő volt: 1. Haberfeld Győző 21 pont; 2. Stein Rezső 15 pont.

A B. T. C. disztornája. A Markó-utcai tornacsarnokban volt vasárnap este. Kmetykó János művezető vezetésével felvonult 64 tornász a Rákóczi-induló ütemeire. Felvonulás után jól sikerült szabadgyakorlatokat fabotokkal mutattak be.

() A Nemzeti Lovarda közgyűlése. Gróf Wenckheim Frigyes elnöke alatt a Nemzeti Lovarda hét-főn délután öt óraker rendkívüli közgyűlést tartott, melynek legfőbb tárgya a gróf Károlyi István halálával megüresedett elnöki szék betöltése volt. Gróf Wenckheim Frigyes meleg hangon emlékezett meg gróf Károlyi Istvánról, aki husz éven keresztül nagy buzgalommal és odaadással működött közre az egylet felvirágoztatása érdekében. Javasolta, hogy ezért emléket jegyzőkönyvben örökítsék meg. Az indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta és magáévá tette dr. Neuchoffer János ama indítványát is, hogy a boldogult arczképét nagyterem részére megieszteti. Ezután következett az elnökválasztás. A közgyűlés nagy többséggel gróf Andrássy Gézárt választotta meg a lovarda elnökévé.

Nyilt-tér.

(E rovatban közlöttekört nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Értesítés.

GÉCZY GYULA vad- és háromkereskedő

a IV., Semmelweis-utca (volt Újvilág-utca) 4. sz. alatt főüzletét megnyitotta, miről a t. c. vezérlőbizottságot tiszteltet értesít. — Telefon 76-88.

Fióküzlet: Könyvnyomtatás 44-45. Telefon 58-58.

Elismert tény.

hogy bárki, a fővárosban vagy az ország bármely vidéken, bármilyen üzletet, ingatlant venni, vagy eladni óhajt, a leggyorsabban megbízhatóan előzetes költségek nélkül csakis az első magyar általános

adás-vevést

közvetítő vállalathoz fordul Budapest, Rákóczy-ut 32. Telefon 87-80. Vezetője Löwy Alfréd.

WIKUS TÁTRA

NYERS EVÉSRE
a legjobb tejcsokoládé
BUDAPEST, DEÁK FERENC-UTCA 17.

KALIPTAS

a legújabb és már is a legkedveltebb fogpép
Kapható: **MÜLLER J. L.** és kty
Budapest, IV., Koronaherczeg-u. 2.
yógyszertár, árogoria és finomabb üzletekben,
Kis tubus 40 fillér, Nagy tubus 1 korona. **Fogpép**

OVSZEREK

Gummi és halhólyag, 30% engedmény tucatszámsint 1-10 forintig. Capot-American rövid, 2-3 forintig. Mintagyűtemény (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 frt. Irrigator, felszerelve 2-5 frt. Diana-övek, legfinomabb 2.50. 8. - 8.50 frt. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Árjegyzék ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.

Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

KÖZGAZDASÁG.

A magyar bankárnap.

A Magyarországi Pénzüntézetek Országos Szövetsége közgyűlése.

Budapest, december 16.

Több mint száz vidéki intézet képviselője gyűlt tegnap egybe a fővárosba, hogy a Magyarországi Pénzüntézetek Országos Szövetsége közgyűlésén résztvegyen. Ezt az eseményt, a Szövetség közgyűlését sokkal jelentősebbnek ítéltük, mint hogy pusztán a referálásra szorítkoznánk. Egy viharokkal telt, gondoktól átlengett esztendő perge le idestova a végtelenség homokóráján, egy krízis mögött állunk, amely kegyetlenül markolt bele egész gazdasági életünkbe: legfőként hitelgyűnkbe. Azt mondjuk, hogy mögötte állunk, hogy elmúlt, mint egy rossz álom, amelyből fölébredtünk és hiszünk, hogy a sors, amely kegyetlen volt hozzánk, nem fogja megcázolni állításunkat. És ma, amikor a magyar bankárnapról megemlékezünk, bizvást mondhatjuk, hogy a magyar nemzet-vagyon egy tekintélyes részének sáfárai, a vidéki intézetek, melyek a Szövetség kebelében egyesültek egy imponáló erkölcsi testületté, megállták helyüket. De megállották a sarat Magyarország összes vidéki pénzüntézetei ebben a nehéz esztendőben, a kemény megpróbáltatások közepette, amikor egyrészt a fővárosi intézetek indokolatlan hitelmegszorításával kellett küzdeniök, másrészt a válság folytán előálló fizetésképtelenségek és egyéb kalamitások kellemetlenségeivel, amelyek özönével zúdultak a vidéki intézetekre. És leszámítva egynéhány esetet, a vidéki intézetek sorában nem pusztított a válság.

Abban a nagy és fontos gazdasági kérdéseket érintő anyagban, mely a Szövetség közgyűlésén szőnyegre került, a vidéki intézetek kívánságainak, anyagi és erkölcsi érdekeinek nagy komplexusuma található. Ha egy tekintetben a közgyűlésen nem esett szó, amit várhattunk volna, azt az elvégzendő nagy anyagnak tulajdoníthatjuk. Ez a kérdés, amelyet nem szűnünk meg ébren tartani, a pénzüntézetek felülvizsgálata, a revízió ügye. Ebben a Szövetség tette meg a kezdeményező lépést, amennyiben az autonóm revízió alapját lerakta és hiszünk, hogy nem fog megállani a félmunkánál.

A magyar bankárnap annak a tekintélyes csoportnak a napja volt, mely a Szövetség kebelében tömörül. És ha ma a magyarországi pénzüntézetek csakis egy részének egybegyűléséről emlékezhetünk meg, reméljük, hogy nemsokára már annak az ezernél is nagyobb számú vidéki intézetnek a sorát is ott találjuk, melyeken ma még nem vett erőt a tömörülés tudata.

Az ülésről tudósításunk ez:

Délelőtt.

A közgyűlésen Mándy Lajos nyugalmazott miniszteri tanácsos elnökölt. A közgyűlésen a kereskedelemügyi minisztériumot Emich Gusztáv miniszteri tanácsos képviselte, a pénzügyminisztérium megbízásából Korányi Frigyes miniszteri titkár jelent meg. Összesen 127 vidéki pénzüntézet képviseltette magát. Mándy Lajos elnök megállapította a közgyűlés határozatképességét, üdvözölte a kormány képviselőit és az osztrák takarékpénztárak birodalmi kötelékének küldöttét, Lückendorfer Károly vezérigazgatót. Megemlékezett Vas Károlyról, Frey Imréről, az igazgatóság elhunyt tagjairól, akiknek emlékét jegyzőkönyvben örököltette meg a közgyűlés.

Dr. Hantos Elemér, a szövetség ügyvezető titkára terjesztette elő a jelentést a lefolyt esztendőről s konstatálja, hogy az egyesület élénk tevékenységet fejtett ki a pénzüntézetek tisztviselői szövetsége és a nyugdíjintézet létesítése érdekében. Az egyesület által az egyöntetű mérleg készítésére kiírt pályázat eredménytelen maradt. A pénzüntézetek és tisztviselők között felmerült vitás kérdések elintézésére választott bíróságot rendszeresítették. Az egyesület résztvett a kereskedelemügyi minisztériumban a tisztességtelen verseny dolgában és csekk-törvény módosítása ügyében rendezett anketén. Az utóbbin kivívta az egyesület, hogy a csekket csak pénzüntézetekre remításhatják, magánzemélyekre nem. A jelentés, amely végül elmondja, hogy a múlt évben 128 pénzüntézet lépett az egyesület tagjai sorába s az újonnan belépettekkel együtt most 315 tagja van az egyesületnek, elítéli a nagy fővárosi bankoknak a vidéki pénzüntézetekkel szemben tanúsított rideg magatartását.

A titkári jelentés felett megindult vitát Zádor Lajos (Debreczen) vezette be. Ezután Füredi János (Szabadka) beszélt. Őt nem elégti ki a titkári jelentés, mert az egyesület apróbb, lényegtelen ügyeire fecsérel el erejét, s a nagy perspektívájú, a jövőre életbevágó fontosságú kérdésekkel egyáltalán nem foglalkozik. Helytelennek mondja, hogy a jelentés a fővárosi bankok ellen szól s ajánlja, hogy az egyesület a tagszerzés helyett teremtessen szoros kapcsolatot a vidéki pénzüntézetek, az egyes körzetek között. Katona Jenő (Munkács) és Sándor János felszólalásai után az elnök felszólalása zárta be a vitát, aki Füredi vádjaival szemben megállapította, hogy az egyesület működése a lefolyt esztendőben távolról sem volt meddő. Hogy többet ne is említsen, az egyesület közbenjárására igen sok vidéki pénzüntézet jutott tetemes segítséghez.

A titkári jelentést azután tudomásul vették s elfogadták a zárszámadásokat is. Ezek szerint az egyesület bevétele az 1906-ik évben 36322 korona 74 fillér, kiadása 23985 korona 75 fillér volt. Az 1907-ik évben eddig 23342 korona 84 fillér a bevétel. 20954 korona 07 fillér a kiadás. A jövő évi költségeloirányzatot 21400 korona kiadásban, a bevételeket pedig 22847 koronában állapították meg.

A választások megejtése előtt vita támadt arról, az egész igazgatóságot újra választás-e, vagy csak azoknak a mandátumát tekintés-e lejárnak, akiket 3 év előtt választottak meg. Fary Antal (Hódmezővásárhely), Szirmai Oszkár (Nagyvárad), dr. Vannay Ignác (Balassagyarmat), Leitner Zsigmond, Hoványi Géza (Nagyvárad) és ifjú Csorba Ede (Kaposvár) felszólalásai után a kérdést az igazgatóságra bízta.

Pénzüntézetek tisztviselőinek nyugdíjintézete.

A délelőtti tárgysorozat utolsó pontja volt a magyarországi pénzüntézetek tisztviselői nyugdíjintézetének ügye. Az elnök szerint az új nyugdíjintézet létesítése nagy nehézségekkel jár, részint azért, mert az egyes pénzüntézetek tartalékalapot létesítettek alkalmazottaik nyugdíjára, részint pedig azért, mert a tisztviselők nagy része vagy tagja már valamely létező nyugdíjintézetnek, vagy biztosítva van. Az igazgatóságnak mégis az a nézete, hogy az új nyugdíjintézetet meg kell csinálni. A közgyűlés ilyen értelemben határozott s mivel a nyugdíjintézet ügyét még nem készítették elő kellően, ad hoc bizottságot küldtek ki azzal az utasítással, hogy eljárása eredményéről félévben belül tgyen jelentést. A bizottság elnöke dr. Mándy Lajos lett, tagjaivá pedig megválasztották: dr. Hantos Elemért, Tuba Jánost, Szabó Albert királyi tanácsost, Hoványi Gézát és Sándor Rezsőt.

Délelőtt egy órakor villás reggelire gyűltek össze a Magyar Tisztviselők Országos Egyesülete házában a közgyűlés tagjai. A lakószobák számos felkőszöntő hangzott el.

Délután.

A közgyűlés délután folytatta tanácskozásait. Az elnök bejelentette, hogy az igazgatóság elhatározta, hogy újra kell választani az egész igazgatóságot. A választások eredménye a következő volt:

Az igazgatóság tagjai lettek: Csorba Ede (Kaposvár), Flittner Károly (Besztercebánya), Cosina Parthón (Kolozsvár), Havas Mór (Békéscsaba), Fary Antal (Hódmezővásárhely), Leitner Zsigmond (Csáktornya), Vannay Ignác (Balassagyarmat), Wittmann János (Elek), Radvány István (Miskolc), Kaltenecker Márton (Székesfejervár).

A választmányba ezek kerültek: Heimcz Hugó (Selmecz), Milkó Ignác (Óbecse), Nagy László (Szarvas), Révész Adolf (Vác), Sándor Rezső (Czegléd), ifj. Schwartz Miklós (Sopron), Sugár Sándor (Sopron), ifj. Szutrély Lipót (Baja), Dóghy Gyula (Orosháza), Sándor János (Bácztopolya), Lányi Mór (Ujvidék), Ottenberger Tivadar (Arad), Stern Dezső (Karczag), Teitelbaum Herman (Szatmárnémeti), Tuba János (Komárom), Szirmai Rikárd (Lengyel-tó), Lichtenstein László (Miskolc), Latedatu János (Szászváros), Winkler János (Marosvásárhely), Blaskovits Ferencz (Ujvidék), Ferenczy Károly (Veszprém), Csepy Dani (Komárom), Szabó Albert (Beregszász), Balla Árpád (Alsókubin), Varságh Béla (Békésgyula), Jobszky Gyula (Beregszász), Török Zoltán (Losonc), Hajduczy József (Kolozsvár).

Számvizsgálókká ezeket választották meg: Kaufmann Jenő (Nagykároly), Pártos Izsó (Makó), Mayer Aurél (Nagybecskerek), Panajot Mihály (Német-Bogán), Riblinszky János (Nagyszalonta).

A délutáni tárgysorozat első pontjaként dr. Hoványi Géza a választott bírósági intézményt ajánlotta a közgyűlés figyelmébe és bemutatva azt a szervezeti szabályzatot, mely e tárgyban készült, kérte a közgyűlést, hogy a pénzüntézetek egymás közötti, valamint pénzüntézetek és tisztviselőik közötti jogviták eldöntését a rendes birói út mellőzésével választott birói uton igyekezzenek elintézni.

Ezután dr. Szirmai Rikárd tartott élénk helyesléssel kísért előadást a szövetségekről szóló törvényjavaslatról, amelynek eredményeképpen a közgyűlés az előadó által előterjesztett határozati javaslatot összes pontjaiban magáévá tette.

A hitelügy a kiegyezésben.

Az előadás befejezte után Lányi Mór orsz. képviselő tartott nagyrédekű előadást a hitelügy a kiegyezésben címmel.

A kiegyezésnek különösen hitelügyi részével foglalkozva, részletesen kifejtette, hogy mindjárt a kiegyezési tárgyalások megkezdésénél Ausztriának egy hatalmas fegyvertársa támadt és ez a nemzetközi pénzpiac súlyos helyzete volt. Másrészt megnehezítette a magyar kormány álláspontját az a tény, hogy maga Ausztria Magyarország főhitelvezője. A világpiacon beállott pénzügyi zavarokat a túltermelésre és a spekuláció túltengésére lehet visszavezetni. Az aranyért folyik a nagy harc, az aurea sacra fames borzalmai olyan nagy mértékben jelentkeznek Magyarországon a pénzügyi krízis azzal kezdődött, hogy az osztrák előőrök záloglevelekkel kezdtek hozzánk lővöldözni. A krízis további folyamán azt kellett tapasztalunk, hogy a hazai hitel nincsen úgy szervezve, hogy ilyen koncentrikus támadásnak kellőképpen ellenállhasson. Akadtak nálunk — sajnos — olyan pénzüntézetek, amelyek az osztráknál is osztrákból viselkedtek. Főoka ennek az, hogy ma, mikor már határozottan lehet magyar főkérről beszélni, ez a tőke siralmas széttagoltságban van. Ma hiába vádolják a kormányt azzal, hogy bétéit majdnem kizárólag fővárosi intézeteknél helyezi el. A kormány nem tehet egyebet, mert nincs meg az az organum ma, amelynek utján kellő garanciák mellett elláthatná a vidéki intézeteket és ma joggal hivatkozhatik arra, hogy nem lehet közérdek az, hogy a hitelt igénybevevők 4-5 százalékos közvetítési díjat legyenek kénytelenek a kamatlábon felül fizetni.

Mindezekből a jövőre nézve azt a konzekvenziát vonja le, hogy lehetőleg kerülni kell az osztrák piacokat és a legszűkebb határra kell vonni a visszelszámításokat. A cél az, hogy legyen, hogy minél teljesebben függetlenítsenek a vidéki pénzüntézetek minden idegen pénzüntézetektől. Foglalkozik ezután a kiegyezéssel összefüggő egyéb kérdésekkel, az értékpapírok tőkekamatjai járadékadjával és a magyar állampapíroknak osztrák takarékpénztáraknál és biztosítási intézeteknél leendő felhasználásával, amely utóbbi a bankszabadság meghosszabbításától van függővé téve. Áttérve a bankkérdésre, kifejti, hogy a jegybank súlyos időkben minden szűkebbülés nélkül magasabb szempontok által irányítva szolgálta a magyar hitelrdekeket. Ha a világpiacon normális viszonyok vannak, minden jegybank jól funkcionál, de láthatjuk, hogy hitelügyi zavarok nemcsak a krízis helyén, de mindenütt, a leggazdagabb államokban is minő kamatlábakat hoznak felszínre. E téren az elméletek sok kudarcot értek napjainkban. Hogy a magyar jegybank miként tudna pénzüntézetek és értékvédő feladatának megfelelni, az legelső sorban — és itt ismét a legújabb tapasztalások...

talatok a mértékadó — a szervezetétől és kormányzástól függ.

Előadását lelkesen megtapsolták s az elnök az előadónak köszönetét fejezte ki.

Krocsák Károly ezután bemutatta az egyöntetű könyvviteli minta-tárat, amelyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

Az adóreform.

Az adóreform ügyében az egyesület javaslatot fogadott el, amely szerint:

Kimondja a közgyűlés, hogy a tervezett adóreformot időszerűtlennek tartja, sem közgazdasági, sem pénzügyi viszonyaink nem alkalmasak arra, hogy a minden adóreformmal kapcsolatos és elháríthatatlan nyugtalanságnak, érdekösszeütközések- és kétségkívül beálló újabb megterhelésnek alávétessenek. Tiltakozunk kell a részvénytársulatok adóterheinek minden további emelése ellen. Mindenekelőtt elleneznünk kell azt, hogy a részvénytársulatokra jövedelmi adót vessenek ki. Elleneznünk kell a társulati adó kulcsának bármily megváltoztatását, de különösen elleneznünk kell a 15 százalékos adókulcsot, amely a magyar pénzügyi teljességgel megokolatlan és meg nem érdemelt meggyanúsítást jelent. Mindezekre való tekintettel kívánjuk, hogy a társulatok megadóztatása tekintetében a mai rendszer tartassék fenn, vagyis a társulatokra nézve maradjon fenn változatlanul a 10 százalékos adókulcs és tartassék fenn az általános jövedelmi pótdadó ügy, amint az ma hatályban van. Kérjük, hogy adóköteles jövedelemnek azt a jövedelmet tekintsék, amely a közgyűlés által megállapított mérlegben a társulat fizta nyereségeként szerepel, de azzal a módosítással, hogy ebből az összegből természetesen levonják az adóval már megrótt jövedelmeket, valamint az adómenteseknek nyilvánított magán- és állami értékpapírok kamatait. Végeztetlünk kell, hogy az előterjesztett javaslatok tárgyalását függesztésük fel mindaddig, míg a kormány a közadók kezeléséről szóló törvényjavaslatot is be nem terjeszti.

Az elnök indítványára kimondta a közgyűlés, hogy a határozati javaslatot megküldi a pénzügyminiszternek s csak akkor juttatja el azt a képviselőházhoz, ha a pénzügyminiszter jogos és méltányos kívánásait nem teljesítené.

Indítványok.

Az indítványok tárgyalására került azután a sor. Pártólán terjesztik fel a pénzügyminiszterhez a Kiskunfélegyházi Népbank Rt. ama kérvényét, hogy a kormány ne csak fővárosi, hanem vidéki pénzügyintézetekben is helyezzen el betéteket. Elfogadták a Békéscsabai Takarékpénztár indítványát is, hogy az egyesület vizsgálja meg az egyes vidéki bankok zárszámadásait.

Az elnök ezután rövid záróbeszédet mondott, a melyben megköszönte a kormány képviselőjének érdeklődését. Az ülés végül Mátyást lelkesen megéljenzte.

A jegybank osztaléka és a két állam részesedése. Az Osztrák-Magyar Bank, amint ismeretes, folyó hó 19-én tartja ebben az évben az utolsó főtanácsülését. Ezen az ülésen előterjesztik a körülbelül elért üzlet-eredményt. A jegybank első féléve öt millió koronával többet eredményezett, míg a második félévben, amikor átlag 1%-al nagyobb volt a kamatláb, még nagyobb fölösleg várható. A bank mindenesetre átlépi a 6%-os eredményt, amelyen tul 2/3 illeti meg a két kincstárt. Ami a két kincstár részesedését illeti, a bankjegyadókból is jelentékeny összeggel nagyobb jövedelme lesz az idén a két államnak, mint tavaly. Ez évben, e hó 7-ig 18-szor jutott adókötelezett-ségbe a bank, összesen 1569,4 millió koronával, míg tavaly a hasonló periódus alatt 7-szer kerültek adóköteles jegyek a forgalomba, mindössze 321,5 millió összeggel. Ezek szerint az idén 1.634,830 bankjegyadó illeti meg a két államot, a tavalyi 334,930 koronával szemben, már mint az említett periódusban. Tavaly az egész évben 470,634 korona volt a bankjegyadó, melyet az idén pénzügyi körökben kerekén két millió koronára becsülnék. Az idei nagyobb üzleteredmény természetesen jobb osztalékot biztosít a részvényeseknek. Tavaly 90 korona 40 fillér jutott a részvényeseknek, az idén valószínűleg 100—110 korona közt fog mozogni az osztalék, illetve 28 korona levonásával a megfelelő felülosztalék, mivel 28 koronát, a névérték 2%-át az alapszabályok értelmében már a félév végével kifizetik.

Egyúttal itt közöljük, hogy az Osztrák-Magyar Bank állása 1907. december hó 15-én a következő volt: Bankjegyforgalom 1,865,210,000 (— 7,201,000) korona. Érczkészlet 1,439,235,000 (+ 2,594,000) korona. Leszámítási tárcza 691,911,000 (— 3,133,000) korona. Lombardkölcsönök 94,823,000 (— 950,000) korona. Adóköteles bankjegyforgalom 25,974,000 (— 9,795,000) korona.

Díjleszállítás a telefontól. A kereskedelmi miniszter a budapesti városi távbeszélő hálózatból az esztergomi városi távbeszélő hálózat előfizetőivel és nyilvános állomásaival, ugyszintén viszont, a beszélgetési díjat december 15-től kezdve három perczenkinti egyszeri beszélgetésért egy koronára szállította le az eddigi két korona helyett. A sürgős beszélgetés díja e forgalomban 3 korona.

Méhészek közgyűlése. Az Országos Méhészeti Egyesület vasárnap délelőtt tartotta Szilassy Zoltán országgyűlési képviselő elnöklése alatt rendezévi közgyűlést a Köztelek-palota nagytermében. Az előző megnyitó vazolta azt a tevékeny munkát, melyet az egyesület az új alapszabályok életbelépte óta kifejtett. Az egyesület anyagi téren való megerősödését mutatja az, hogy a mézértékesítést helyes alapokra fektette a vezetőség és hogy a magyar méznek külföldön való elhelyezésével jelentékeny eredményeket ért el. Sikeresen járt az egyesületnek az a törekvése is, hogy a méhészeti eszközöket magyar iparosokkal készítette és kiszorította a beözönlő külföldi iparcikkeket. A méhészeti ismeretek terjesztése végett az e téren sikereket fölmutató néptanítók részére pályadíjakat tűzött ki; sikerrel rendezte a pécsi kiállítás kapcsolatában a méhészkongresszust és kiállítását. Iwankovics Béla titkár terjesztette elő ezután a zárszámadásokat és a jövő évi költségelőirányzatot, melyeket a közgyűlés egyhangulag elfogadott. A választások megejtése után Szmrtnik János tartott szakelőadást a méhészeknek leginkább megfelelő mélikaptarról. Az előadást élénk vita követte.

Kincstári betét egy vidéki intézetnek. Néhány nappal ezelőtt a vidéki kereskedelmi- és iparkamarák küldöttsége járt Wekerle Sándor miniszterelnök és pénzügyminiszternél és a vidéki pénzügyintézetek érdekében a pénzügyminiszter támogatását kérte. Ismeretes a pénzügyminiszter válasza, amelyben kifejtette — egyebek között — azt, hogy hajlandó néhány, az ő megítélése szerint teljes bonitással bíró vidéki pénzügyintézetnek bizonyos összeget rendelkezésére bocsátani. E kijelentés nem maradt pusztá igéret, hanem — amint megbízható forrásból értesülünk — a kormány máris helyezte el betétet egyik előkelő vidéki intézetnél, amennyiben a napokban a Debreczeni Első Takarékpénztárnak két millió korona állami betétet juttatott. Ez az intézet méltán megfelel a pénzügyminiszter által támasztott követelményeknek; egyike a legrégebb vidéki intézeteknek (1846-ban alakult) rendkívül szolid alapokon nyugszik és missziót fejt ki azon a téren, hogy a környékbeli kisembereket olcsó hitellel látja el. A kormánynak ez az elhatározása, hogy a föltétlenül megbízható vidéki intézeteknek állami pénzeket juttat, a vidéki intézetek egy régi jogos sérelmét orvosolja és egyben változott álláspontot jelez, mivel eddig rideg elutasítással találkoztak a vidéki intézetek régebben ebben az irányban és ez a betét-elhelyezés bizonyára mindenfelé meglegedést kelt.

A Tiszavölgyi Társulat közgyűlése. A Tiszavölgyi Társulat vasárnap délelőtt tartotta Pestvármegye székházának dísztermében rendezévi közgyűlést, amely egyúttal tisztújító közgyűlés is volt. A gróf Dessewffy Aurél lemondott elnök helyébe báró Dániel Ernő választották meg elnökül. Első alelnökül pedig gróf Mailáth Józsefet, második alelnökül gróf Almássy Imrét. A központi bizottság rendezévi tagjai lettek: Fekete Márton, Kovács S. Aladár, dr. Lázár György, Novák József, Rohonczy Gedeon, Rónay Jefe. Pótagok: Malina Gyula, báró Hauser Károly és dr. Papp Géza. A közgyűlésen a földművelésügyi és pénzügyminiszter is képviselték magukat. Az évi jelentés, mult évi zárszámadások és a folyó évi költségelőirányzat letárgyalása után a választásokat etették meg, aminek megtörténte után báró Dániel Ernő ujonnan megválasztott elnök mondott köszönetet a benne helyezett bizalomért s azt az óhajt fejezte ki, hogy a Tiszavölgyi Társulat ezentul is oly hatalmas erővel munkáljon, mint eddig. Az előző beszéd elhangzása után gróf

Mailáth József első alelnök szólalt fel, kifejtve, hogy immár huszonöt éve lelkes munkása a Társulatnak. Beszéde során utalt gróf Széchenyi Istvánra, akinek nagy eszméje volt a Tiszavölgy közgazdasági berendezése, akinek lelkében nemcsak a védelem, de a víz áldásforrássá való varázsolása is ott szendergett. Utalt ezután arra a helytelen gazdasági rendszerre, melynek gátat kell vetni, hogy t. i. minden ármentesített és belvizektől megszabadított területet eke alá fogjunk. Közös érdek, hogy a Tiszán és mellékfolyóin lehetőségessé váljék a hajózás. Beszéde elhangzása után Fekete Márton indítványára elhatározták, hogy az érdekes beszédet a közgyűlés jegyzőkönyvében megörökítik.

A vácz-gödöllői villamos vasút. A vácz-gödöllői villamos vasút új stádiumába jutott. A szóbanforgó vasút két részből, még pedig a rákospalota—ujpest—veresegyház—váci és a gödöllő—veresegyházi szakaszból áll. Az első szakasz, mintegy 41 km. hosszúságban a rákospalotai állomástól indulna ki az alagi majornak. Főth, Csomád, Veresegyház, Váczhartyán és Sződ községek érintésével Váczig menne, a másik 9 km. hosszú szakasz pedig Gödöllő állomástól, Szadán át Veresegyházig terjedne. Az építési költségek 9 millió koronával, pályakilóméterenként 180.000 koronával hoztattak javaslatba. Ez összegből 3,150.000 koronát a törzsrészvények fedeznek, 872.000 korona államsegély, postaváltóság 1,540.000 korona tervezetük, míg a hiányzó összeget az engedélyesek fedeznék.

Kézbesíthetetlen csomagok árverése. A hiányosan csomagolt élelmiszer-tartalmú küldeményekről a tisztul fölragasztott, vagy nem elég erősen rákötött czimirat sokszor leszakad, minek következtében az ilyen küldeményeket — hacsak a földadó a czimirat megoldatát a csomag belsejében el nem helyezte — nem lehet kézbesíteni. Az ilyen csomagok tartalmát a nyomozó postahivatal a VII. Aréna-ut 6. szám alatti házban lévő bõlhelyiségben naponkint nyilvános árverésen értékesíti. A karácsonyi forgalom idején különösen sok ilyen küldemény kerül eladásra, amelyre a posta- és távirtdaigazgatóság a venni szándékozókát meghívja. Az árverés délelőtt 11 órakor, délután pedig 5 órakor kezdődik.

A Bácskai Hitelbank és Zalogkölcsön R.-T. helyzete. Megemlékeztünk már arról, hogy nevezett intézet nemsokára megkezdé a csendes felszámolást, amelyben három előkelő szabadkai intézet nyújt neki segédkezet. Most arról vettünk értesülést, hogy egy negyedik szabadkai intézet is résztvesz a segítő-akcióban és pedig a Szabadkai Kereskedelmi és Iparbank. A Bácskai hitelbank helyzetére vonatkozólag azonkívül a következőkről értesülünk. Szombaton az intézet és a Magyar Általános Hitelbank között tárgyalások voltak ez utóbbi támogatása irányában, melyek eredményre vezettek. A Hitelbank hajlandó szabadkai fiókja után a betétek visszafizetéséhez szükséges összegeket rendelkezésre bocsátani. Az Osztrák-Magyar Bank — amint már a mult alkalommal jeleztük — szintén résztvesz az akcióban. A jegybank a felszámolásban résztvevő négy intézetnek erre a célra rendkívüli hitelt nyit. A Bácskai Hitelbank tárczáját a négy intézet veszi át és a saját girójával továbbítja a bankhoz. Miután a felszámolás sima lebonyolítása biztosítva van, a feleket nem fogják szorítani, hanem méltányos feltételek mellett prolongálhatják, illetve fizethetik vissza tartozásaikat. Az intézet státusára vonatkozó vizsgálatot, melyet a segítő-szindikátus megbízásából etettek meg, már befejezték. Legközelebb egybehívják a rendkívüli közgyűlést, mely hivatala lesz a felszámolást kimondani.

Háziipari kiállítás. Nagy-Küküllővármegye székházában — írják Segesvárról — tegnap nyit meg az Országos Iparvédőegyesület Segesvári fiókja által rendezett kiállítás szépszámu közönség jelenlétében. Darányi Ignác földművelésügyi minisztert a megnyitáson Kellier Gyula gazdasági akadémiai tanár, a háziipari biztos képviselte. Kemény Béla báróné, a fiókegyesület elnöke, üdvözölte a miniszter képviselőjét és felkérte őt a kiállítás megnyitására. Kellier Gyula örömeinek adott kifejezést, hogy a különböző vidékekről összegyűjtött, igen értékes és érdekes háziipari tárgyak ily sikerülté teszik a kiállítást. A miniszter megbízásából annak nevében a kiállítást megnyitotta. A szép kiállítási tárgyak között feltüntet-

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székatorlásban szenvedőknek.

Igmándi

Keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kapható mindenütt
kis és nagy üvegekben.

a hosszafalusi növegyet csángó szőtesel, a segesvári nők által festett fatárgyak stb. Délben a miniszter képviselőjének tiszteletére banket volt.

A bécsi zálogházak fölemelték a kamatlatát. A bécsi állami zálogházak — amint Bécsből jelentik — fölemelték a kamatlatát 10%-ról 11%-ra. Ezt a fölemelést a pénz drágaságával indokolta az állami zálogházak vezetősége, mi mindenesetre furcsa okoskodás, mert a zálogház nem bank, mely maga is többet fizet az idegen pénzért és így kénytelen kihelyezéseit megdrágítani. Tekintettel a szegényebb néposztályra, a vezetőség a ruha- és fehérneműeknél, továbbá a 3 koronás és ennél kisebb kölcsönöknel változatlanul hagyta. A községi zálogházak ezideig nem csatlakoztak a kamatlábemeléshez.

A budapesti autómobil-kiállítás. A budapesti nemzetközi autómobil-kiállítás rendező-bizottsága gróf Zichy Béla Rezső elnöke alatt a Magyar Autómobilklubban értekezletet tartott. Dobrovay mérnök, a kiállítás igazgatóságának párisi delegátusa referált az ülésen arról a nagy érdeklődésről, amely a kiállítás iránt a francia autómobil-gyárosok és autómobil-kereskedők körében mutatkozik. Krisztinkovich igazgató indítványára elhatározta a bizottság, hogy Németországban külön szervezetet alakítsanak a kiállítás érdekében. A szervezet középpontjában eredetileg Berlint szemelték ki, de több felszólalás után a bizottság abban állapodott meg, hogy a szervezet központja Frankfurtban lesz.

Az Adria tengerahajózási részvénytársaság hajójának forgalma. Fiuméba érkezett: Árpád gőzös Maltából. Zrinyi gőzös Barcelonába Marseillesből. Indult: Szapáry Maltából Catonaiba, Nagy Lajos gőzös Triesztből Fiuméba, Andrássy gőzös Fiuméből Marseillesbe. Rákóczy gőzös Bariból Cataniába.

Az „Anker” biztosító forgalma. Az „Anker” élet- és áradék-biztosító-társaságnál (Magyarországi vezérképviselőség Budapest, VI., Deák-tér, Anker-udvar) 1907. november havában benyújtott 725 ajánlat 5,911.052 korona biztosított összegre és kiállított 646 kötvény 4,885.653 korona összegre. Díjak fejében bevett a társaság 1,693.949 koronát és elhalálozás folytán kiírt 239.245 koronát. A január-november havi időszak alatt benyújtott 8681 ajánlat 62,300.132 korona és kiállított 7896 kötvény 55,832.704 koronára. Ugyanezen időszakban díjakért 17,637.697 koronát veteleztet be a társaság, halálozások folytán pedig 2,868.597 koronát fizettek ki. A társaság vagyona 1906. december 31-én 171 millió korona biztosítási állomány 528 millió korona halálozások és esedékessé vált elérési biztosítások folytán a társaság fennállása óta 321 millió koronát fizettek ki.

TÖZSDEK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE Gabonatözsde.

Daczára lényegesen magasabb külföldi árfolyamoknak, a mai délelőtti üzlet igen bágyadt irányzatban folyt le. Malmaink ma sem akartak vásárolni és ha a kínálat erősebben mutatkozott volna, lényegesen olcsóbban kellett volna buzát adni. Rozsot már inkább sürgősen kínáltak és itt az árvesztesség 30 fillért tesz ki. A határidőpiacra is igen lanyhán indult az üzlet. Áprilisi buza 13.14-ig, októberi buza 11.06-ig esett. Délfelé azonban a hidegre változott időjárásra irányváltás állott be és a délutáni forgalom már lényeges, javult kurzusok mellett folyt le. Áprilisi buza 13.30-ig, októberi buza 11.20-ig emelkedett. A hidegtől megindult kontremin erős fedezéseket eszközölt.

Eladott.

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 78 kg. 26.60 korona, 200 mm. 78 kg. 26.40 korona, 100 mm. 78 kg. 26.40 korona, 100 mm. 77.5 kg. 26.40 korona, 100 mm. 77 kg. 26.50 korona, 100 mm. 77 kg. 26.45 korona, 150 mm. 76.5 kg. 26.05 korona, 200 mm. 75.5 kg. 25.80 korona.
Pestvidéki: 150 mm. 76.5 kg. 26.— korona, 100 mm. 76 kg. 25.60 korona.

Hartai: 1400 mm. 79 kg. 26.55 korona, 300 mm. 77 kg. 26.55 korona.
Uj-tengeri: 100 mm. 14.— korona (kocsira).
Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők.

Budapesti gabonatörgelem.

1907. december 13-15-ig december 15-ig.

Erkezett: Elszállított:

Buza	35514	21364
Rozs	2255	3237
Arpa	8390	3752
Zab	5872	4362
Tengeri	1711	303
Liszt	3294	28593
Korpa	—	4726

A határidőpiacon köttetett:

Előlelt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza 1908. áprilisra 13.19, 13.22, 13.15, 13.20.
Buza 1908. októberre 11.06, 11.05, 11.13, 11.08, 11.10.
Rozs 1908. áprilisra 12.24, 12.22, 12.14, 12.09.
Rozs 1908. októberre 9.95, 9.94, 10.01, 9.96.
Zab 1908. áprilisra 8.55, 8.50, 8.52.
Tengeri 1908. májusra 7.37, 7.36, 7.40, 7.33, 7.37.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza	13.10	13.11
októberi buza	11.21	11.22
áprilisi rozs	12.18	12.19
októberi rozs	10.—	10.01
áprilisi zab	8.51	8.52
májusi tengeri	7.38	7.39

Délutáni forgalom.

Délután a hirtelen hidegre fordult időjárásra igen élénk kereslet fejlődött ki, amire nagy vásárlások történtek s így az árak rohamosan emelkedtek.

4 óra 30 perczkor zárulnak

Buza 1908. áprilisra — — — — — 13.31—13.32
Buza új októberi — — — — — 11.21—11.22
Rozs 1908. áprilisra — — — — — 11.26—11.27
Rozs új októberi — — — — — 10.12—10.13
Zab 1908. áprilisra — — — — — 8.53—8.54
Tengeri 1908. májusra — — — — — 7.41—7.42

Értéktözsde.

A tözsde hete nem a legkedvezőbb irányzattal nyílt meg. A spekuláció minden ösztönzés híján, tartózkodó magatartást tanúsít és nagyon kevés hajlandóságot érez valamely tevékenység kifejtéséhez. Így aztán nem is lehet csodálni, ha a forgalom egészen minimális volt és az árfolyamok is alig mozdulnak ki a helyükből.

Az Osztrák hitel 629.25 koronán indult, 629.75-re javult, aztán 628.50-re gyöngült és déli záratkor 629 koronát jegyzett. A Magyar hitel 750.50 koronás kezdő árfolyama 751-re javult, aztán 749-re gyöngült és déliben 749.50 koronán maradt, az Államvasut pedig 668.25-ről 667.25-re gyöngült. A külföldi tözsdéről tegnap reggelre érkezett jelentéseket nem tartották valami nagyon kielégítőnek és így kedvtelen hangulattal és körülbelül a szombati zárlat jegyzésével nyílt meg az előtözsde. A forgalom folyamán, amely gyöngye és vontatott maradt mindvégig, az árfolyamok igen szűk keretben ingadoztak. A helyi értékek piacán igen csendes volt az irányzat; különösebb érdeklődés egyik érték iránt sem mutatkozott.

Forgalomba került: Leszámitolóbank 473.50 koronán, Jelzálog 419 koronán, Rima 512.50—511 koronán, Városi villamos vasut 282—280.50 koronán, Közuti 563—558.75 koronán, Magyar koronajáradék 92.90 koronán, Drasche 458 koronán, Salgó 568 koronán, Magyar kereskedelmi r.-t. 582 koronán.

Előtözsde.

Előtözsde kedvetlen.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 629.75—629.—, Magyar hitelrészvény 751.—749.—, Osztrák-magyar államvasut 668.25—667.50. Rimamurányi vasmű 512.50—

511.50. Közuti vaspálya 563.—562.—, Városi villamos vasut 282.—281.—.

Déli tözsde.

A déli tözsde tartózkodó.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 628.25—629.—, Magyar hitelrészvény 749.—749.50. Osztrák-magyar államvasut 667.50—, Déli vasut 147.75—149.—, Rimamurányi vasmű 511.—511.50. Magyar leszámitoló bank 474.—, Jelzálogbank 419.—, Közuti vaspálya 562.—558.50. Városi villamos vasut 280.—, Magyar koronajáradék 92.70—92.85.

A helvi értékek piaca nyugodt. Köttek: Salgótarjáni közbánya r.-t. 568.—569.—.
Prémium-tízlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 3.—4.— K, 8 napra 6.—8.— K, december végére 12.—14.— K.

Utótözsde.

Az utótözsde irányzata bécsi arbitrázs-vételekre megszilárdult és az árfolyamok aflag 2—3 koronával emelkedtek. A forgalom megélénkült. Köttek: Osztrák hitelrészvény 629.75—630.50. Magyar hitelrészvény 750.75—752.—, Leszámitoló bank 474.—475.—, Rimamurányi vasmű 511.50—513.25. Államvasut 670.—672.25. Városi villamos vasut 280.50. Közuti vasut 559.—, Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 630.50. Magyar hitelrészvény 752.—, Leszámitolóbank 475.—, Rimamurányi vasmű 513.25. Államvasut 662.25.

BÉCSI GABONATÖZSDE.

Bécs, december 16. (Az Egyetértés távirata.)
A mai tözsdén a konzum szigorú tartózkodása miatt üzlet nem fejlődhetett ki s az árfolyamok nagyrészt hanyatlottak.

Jegyzetett buza: tiszavidéki 13.20—13.60 korona, mosoni 12.40—12.60 korona, tótfelvidéki 12.50—13.— kor., déli vasuti 12.40—12.70 korona, marchfeldi 12.15—12.50.

Uj-rozs: tótfelvidéki 12.20—12.40 korona, csepeli 12.15—12.35 kor., pestmegyei 12.20—12.40 kor., különbéte magyar 12.10—12.35 kor., osztrák 11.95—12.20 korona.

Arpa: morvaországi 9.40—10.— kor., marchfeldi 9.—9.50 kor., bécsvidéki 8.90—9.50 kor., tótfelvidéki 8.25—9.90 kor., csepeli 8.40—9.65 kor., győri 8.30—9.25 kor., déli vasuti 8.10—9.75 kor., tiszavidéki 7.20—8.25 korona.

Magyar tengeri: régi 8.05—8.20, új 7.55—7.80 korona, cinquantin 8.80—9.—, új 8.40—8.80 korona.

Magyar zab: selejtes 8.40—8.50 kor., közepes 8.50—8.75 korona, elsőrendű 8.75—9.— kor., válogatott 9.—9.25 korona

BÉCSI ÉRTÉKTÖZSDE.

Bécs, december 16. A mai előtözsdén nagyon lanyha volt az irányzat. Különösen lanyha volt az irányzat alpesi bányarészvényekben és a prágai vasművekben. Alacsonyabban jegyzettek a hitelrészvények, az államvasuti részvények és a lombardok. A kedvezőtlen irányzat az előtözsde végéig tartott. A déli tözsde szintén kedvetlenül nyílt meg.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitel. 628.75, Magyar hitel. 748.—, Länderbank 405.—, Államvasut 667.75—, Elbavölgyi vasut —, Déli vasut 148.—, Alpesi bányatársulat 579.50, Rimamurányi —, Májusi járadék —, Magyar koronajár. 92.95, Orosz érték —, Török sorsjegy 181.50, Német márka 117.75.

A déli tözsde is lanyha irányzattal nyílt meg.

1 órakor jegyezték:

Osztrák hitel 628.—, Magyar hitel 748.—, Länderbank 405.—, Unio-bank 530.—, Államvasut 667.25, Angol-bank 290.50, Bankverein 512.—, Déli vasut 147.75, Gőzhajó —, Alpesi bányarészvény 579.—, Májusi járadék 96.40, Magyar koronajáradék 93.—, Török sorsjegy 181.50, Német márka 117.75, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 512.—, Orosz járadék 89.30, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti petroléum —.

Bécs, december 16. (Osztrák értékek zárata.)
4.2 százalékos papír-járadék 96.40, 4 százalékos osztrák arany járadék 114.30, 1860-as sorsjegy 147.75, Osztrák hitelsorsjegy 446.—, Angol osztrák bankrészvény 289.50, Bécsi Bankverein 511.50, Osztrák-magyar bank 17.75, Déli vasut 147.25, Dunagőzhajózási társaság 974.—, Do-

Kovács Menyhért és Társa „Hungária Gyorshizláló Abrakfűszer-vállalat”

Budapest, VI. kerület, Felsőbudaörs-utca 41. szám,

M. kir. földművelésügyi miniszter által 1906. nov. 11-én 75807. III/2. szám alatt engedélyezett „Hungária Gyorshizláló Abrakfűszer” minden jószág tenyésztésénél nélkülözhetetlen. Kitűnő eredménnyel lett kipróbálva szarvasmarhánál, lovaknál, sertésnél, juhoknál és az összes baromfiaknál. Számtalan elismerő-levélek rendelkezésre állanak — Kapható minden fűszerkereskedésben.

hány részvény 406.—, Cs. kir. arany (vert.) 1135. Német bankváltók 117.80, Osztrák Lloyd 413.—, 4.2 százalékos ezüst járadék 96.30 98.40, Osztrák koronajáradék 96.70, 1864-es sorsjegye 251.75, Osztrák hitelintézeti részvény 628.75, Union-Bank 527.50, Osztrák Länderbank 406.—, Osztrák-magyar államvasut 670.50, Elbe völgyi vasut 419.50, Alpesi részvény 579.50, 20 frankos 19.17, Londoni váltóár 241.70, Lipótkohó 409.—, Töröksorsjegye 181.50. Javult.

Bécs, december 16. (Magyar értékek zárlat.) 4 százalékos arany-járadék 110.95. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegye 142.—, Magyar hitelbank részvény 748.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 472.—, Rímamurányi 511.50, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 93.—, 4 százalékos magyar földieherm. kötv. 92.85, Magyar nyér.-k. sorsjegye 189.50, Kassa-Oderberg vasut részvény 362.—, Magyar jelzálogbank 417.50, Magyar keresk. bank 33.— kor.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDE

Berlin, december 16. (Tőzsdéi jelentés.) A mai tőzsde heti megnyitása a spekuláció tartózkodása következtében határozatlan irányzatú volt, mert a pénzpiac feszült helyzete megakasztja az üzleti tevékenységet. Az a csekély kínálat, amely a megnyitáskor fenforgott, csak engedékeny árfolyamok mellett talált vevőkre. A későbbi folyamatban a londoni csekkárfolyam olcsóbbodásával kapcsolatban bizonyos szilárdság volt tapasztalható, amely a Canada Pacific-részvények javulását idézte elő londoni jelentésekre. Az eleinte szenvedett árfolyam-veszteségek ezáltal pótolhatók voltak. Kőszénrészvények szilárd irányzatukkal tüntek fel. A kedvező irányzat csekély forgalom mellett a tőzsideid harmadik órájában is tartott. Canada Pacific-részvények ismét emelkedtek. A készpénzpiac ipari értékei meglehetősen szilárd irányzatot követtek, mert a mérsékelt árfolyamok nyomán vételkedv támadt. Az ultimó prolongáció 9% mellett történt. Napi pénz 6, magánleszámítolási kamatláb 7 1/2%.

Zárlatok jegyeztetik: 4-2 százalékos papírjádék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 96.80, osztrák hitelrészvény 197.—, Déli vasut 27.50, orosz bankjegyek 215.45, 4 százalékos új orosz kölcsön 73.60, Disconto Commandit 168.65, Dinamit-truszt —, Harpeni 192.90, Unifikált török járadék 93.90, 4-2 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyjádék 92.75, Magyar koronajádék —, Osztrák-magyar államvasut 112.75, Bécsi váltóár 84.80, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 194.40, Gelsenkircheni 189.30, Laurakohó 214.—. Javult.

Frankfurt, (Zárlat) december 16. 4-2 százalékos papírjádék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 96.90, 4 százalékos magyar aranyjádék 92.65, Osztrák hitelintézeti részvény 197.—, Osztrák-magyar államvasut 142.25, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.97, Bécsi Bankverein 128.50, Villamos részvény 145.80, 3 százalékos magyar arany kölcsön 75.80, 4-2 százalékos ezüstjádék 98.10, Osztrák koronajádék 96.55, Magyar koronajádék 92.65, Osztrák-magyar bank 127.—, Déli vasut részvény 27.60, Elbe völgyi vasut —, Bécsi váltóár 847.83, Párisi váltóár 81.40, Union bank részvény —, Alpesi bányarészvény 294.— Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) december 16. 4-2 százalékos ezüstjádék 97.80, 1860. sorsjegye 148.50, Déli vasut 27.45, 4 százalékos Aranyjádék 96.40, Osztrák hitelrészvény 197.50, Osztrák-magyar államvasut 142.50, Olasz járadék —, 4 százalékos Magyar aranyjádék 92.70. Nyugodt.

London, december 16. Angol consol 82 7/8.

Páris, decz. 16. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 95.22, Osztr. aranyjádék 96.50, Magyar aranyjádék 94.40, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 434.—, 4 százalékos Olasz járadék 103.70, Déli vasut elsőbbségi kötv. 315.—, 5 százalékos marokkói járadék 512.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön 92.70, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 86.25, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. —, 5 százalékos

Orosz járadék 1906. 94.05, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 505.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. —, 4 százalékos spanyol járadék 92.90, 4 százalékos unifikált török jár. 93.12, Török sorsjegye 165.—, Török dohányrészvény —, Osztrák föld-hitelintézet —, Osztr. Länderbank 443.—, Magyar jelzálogbank 451.—, Banque de Paris 14.29, Banque Ottomane 687.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 154.—, Meridional vasut 663, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 615.—, Rio Tinto 16.49, Sucrerie d'Égypte 34, Tula 415, Thomson Houston —, Urikányi kőszén 147.—, Chartered 24.25, De Beers —, East Rand 98.75, Jagersfontein —, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 47.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.56, Váltó német cinczokra (rövid) 122.75, Váltó Bécsre (rövid) 104.12, Váltó Belgiumra (rövid) 3/15, Olasz aranyváltó (rövid) 1/32, Váltó Svájcra (rövid) 3/16, Csek Londonra 252.25, Magánkamatláb 4.— Rentyhe.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, december 16-án. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér, Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér, Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 120-122 fillér, Fiatal közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő sulyban) 123-125 fillér, Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 126-128 fillér, Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240-260 kilogramm sulyban) — fillérig, Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérig.

Sertésleltétel: 1907. évi december 14. napján volt készlet 26008 drb., 1907 december hó 15-én felhajtott 803 darab, 1907 december 15. napján elszállított 963 darab, 1907 decz. 16. napjára maradt készletben 25848 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, decz. 16. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 243 darab sertés, 169 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 536 darab sertés, 64 darab süldő, — darab malacz, összesen 779 darab sertés, 233 darab süldő — darab malacz. Eladatott 669 darab sertés, 7 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 80 drb sertés, 226 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirtsertés öreg elsőrendű 350 kg-on felül ételsulyban 102-106 fillér, ételsulylevonással — fillér, II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 100-102 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, ételsulylevonással 120-130 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — korona, ételsulylevonással 126-130 fillérig, könnyű 220 kg.-ig 88-90 korona, ételsulylevonással — fillérig. Belföldi süldő — korona, Horvát süldő — korona. Malacz — korona. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsulyban értendő.) A vásár irányzata közepes, az árak változóak.

Juhvásár

Budapest, december 16. (Hiv. tud.) Arfegyvések: Felhajtott 75 drb juh. Elsőrendű tüű 54 fillérig, vagy 40-41 koronáig páronként. Kosok 36 fillérig kilogrammonként, 47-48 koronáig páronként. Az egészen csekély felhajtás folytán üzlet nem fejlődhetett.

Bécsi vágómarhavásár.

St.-Marx, decz. 16. (Saját tud. telefonjelentése.) Felhajtott 3281 drb vágómarha és pedig 2295 drb magyar, 890 drb galicziai marha. A jegyzések: elsőrendű hizott marcz okrókért 72-80 koronáig, Elsőrendű hizott tarka okrókért — koronáig, kivételesen — koronáig, métermarzsánként, ételsulyban. — Az irányzat lanyha.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Deczember 16. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter a tiszai járásbírósnál ideiglenes minőségben alkalmazott Törös István irnokot ebben az állásában végleg megerősítette; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Seder Ida okleveles tanítónő a felsőszabó állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Machay Irma okleveles tanítónő a temeskutasi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé; a földmívelésügyi miniszter az állami ménesbirtokok és a gödöllői koronauradalom tisztviselőinek létszámába Kherndl Ernő, Kovács Géza, Horváth Sándor és Holló György okleveles gazdákat segélydíjas gazdasági gyakorlatnokká; a debreczeni itélőtábla elnöke dr. Nagy Elemér nyiregyházi lakos, ügyvédjelöltet a debreczeni itélőtábla kerületébe díjtalan joggyakorokká és a veszprémi pénzügyigazgatóság Sente Lipót Pál pápai lakost a pápai adóhivatalhoz díjtalan gyakorlatnokká nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Farkas Sándor jánosvágási állami elemi iskolai tanítót a koskóczi állami elemi iskolához helyezte át.

Pályázatok. A felállítandó kunszentmártoni adóhivatalnál pénztárnoki, ellenőri és szolgai állásra 6 nap; a csikszentmártoni járásbírósnál járásbírói, a námesztői járásbírósnál albirói, a sátoraljai helyi járásbírósnál végrehajtói, a sátoraljai helyi pénzügyigazgatóságnál fogalmazó, gyakorlatnok, a zágrábi pénzügyigazgatóságnál vámgyakoroknok, a marosludasi és szilágycsehi adóhivataloknál díjas gyakorlatnok, a betleni járásbírósnál telekkönyvi átalakító díjnoki állásra 2 hét és Szerdahelyen (Bodrog vármegye) postamesteri állásra 3 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

IDŐJÁRÁS.

A meteoroleptai központi intézet távirati jelentése 1907. december 16-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az utóbbi 24 óra alatt az ország északi és keleti részein fordult elő 10 mm.-en aluli csapadék. Helyenkint élénk szél is keletkezett. A hőmérséklet országsszerte süllyedőben van; a maximum: Cirkveniczán, meg Botfalun 10 C° és a minimum: Tátrafüreden — 6 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Változóan felhős és hidegebb idő várható helyenkint — inkább csak keleten — gyenge havazással.

Allomás	Legnyomás mm 100 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és erője	Felhőzet		Csapadék mm		Hőmérséklet	
				felhőzet	csapadék	max	min		
A-Szalóna	55.1	2.2	W	4	4	8	6	7	1
Jászvár	55.6	1.4	N	4	4	1	7	7	2
Nógrád	55.1	-3.9	N	4	4	1	4	4	2
Sosonka	55.7	2.0	W	3	4	1	4	4	2
Budaörs	58.8	0.8	NW	3	4	1	7	7	2
Budapest	58.9	2.2	NW	3	4	1	7	7	2
Bonyhád	61.0	1.7	NW	6	6	1	7	7	2
Nagyhalászi	61.1	2.8	NW	5	4	1	6	6	2
Zala	59.8	3.4	NW	4	4	1	7	7	2
Zágráb	61.5	3.1	E	1	2	1	9	9	2
Szentes	60.2	5.1	—	—	—	—	—	—	—
Szeged	57.8	1.7	NW	1	3	1	7	7	2
Békéscsaba	57.6	2.6	NW	2	4	1	7	7	2
Nagyvárad	54.9	2.0	SW	1	4	1	7	7	2
Kolozsvár	54.3	1.4	—	—	—	—	—	—	—
Nagyvárad	55.4	1.7	NW	1	4	1	6	6	2
Szalmás	—	2.0	N	3	1	1	6	6	2
Székely	—	1.8	N	1	1	1	5	5	1
Aranyvárja	—	-3.8	NE	1	1	1	2	2	1
Selmeczbánya	—	-2.4	N	0	2	0	2	2	1
Komárom	—	1.2	NW	3	4	1	6	6	2
Magyar-Óvár	—	1.2	NW	2	1	1	6	6	2
Sopron	—	1.4	NW	5	1	1	6	6	2
Székes	—	2.4	NW	2	3	1	7	7	2
Cirkveniczán	—	7.8	SW	1	1	1	10	10	3
Jecsekent	—	1.8	NW	3	4	1	7	7	2
Kecskemét	—	4.3	NW	3	4	1	8	8	3
Trószháza	—	2.9	NW	3	4	1	8	8	3
Trád	—	2.2	N	2	4	1	7	7	2
Zsomlyó	—	1.8	N	1	4	1	7	7	2
Vöröcs	—	1.8	N	1	4	1	7	7	2
Úrszóra	—	3.3	SW	1	3	1	9	9	3

Felölös szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND

3000 darab Frottir-törülköző 25 krtól kezdve. Játék-árak disztaryak minden elfogadható árban amíg a készlet tart.

Vidéki rendelések pontosan eszközölteinek.

Pfeiter Pál és Testvére
IV, Kecskeméti-utca 6. szám

és
Andrássy-ut 17. sz.

Megkezdődött
a rendkívüli
nagy elárusítás

- Tennis flanel méterje ... most 13 1/2 kr.
- 120 cm. angol cheviot, női ruhákra ... most 39 kr.
- Úri galér, egész finom ... csak 12 kr.
- Fegyházban kötött női harisnya ... csak 20 kr.
- Kötött férfi divat harisnya ... csak 33 kr.
- Férfi ing puha mellű ... csak 1.55 kr.
- Egész finom, férfi köpper nadrág ... csak 1.45 kr.
- Férfi Jäger ing és nadrág ... csak 1.38 kr.
- 12 drb. angol batizet zsebkendő ... csak 1.25 kr.
- Flanel portlőrő, egész nagy ... csak 18 kr.
- Férfi háló ing, egész finom ... csak 1.75 kr.
- Női ing ajour betétel ... csak 98 kr.
- 6 szem. szines kávé ajour készlet ... csak 2.95 kr.
- Női glassé kesztyű, egész finom ... csak 98 kr.
- Tiszta elyem férfi nyakkendő ... csak 39 kr.
- Selyem clott szoknya, ajour fodroval ... csak 3.75 kr.

Búza	Kilos	100 kilogramm ára		100 kilogramm ára	
		K-10	K-12	K-10	K-12
Lissavideki uj	75	25.20	25.60	25.90	26.30
" " " "	76	25.40	25.80	26.10	26.50
" " " "	77	25.60	26.00	26.30	26.70
" " " "	78	25.80	26.20	26.50	26.90
" " " "	79	26.00	26.40	26.70	27.10
" " " "	80	26.20	26.60	26.90	27.30
" " " "	81	26.40	26.80	27.10	27.50
" " " "	82	26.60	27.00	27.30	27.70
" " " "	83	26.80	27.20	27.50	27.90
" " " "	84	27.00	27.40	27.70	28.10
" " " "	85	27.20	27.60	27.90	28.30
" " " "	86	27.40	27.80	28.10	28.50
" " " "	87	27.60	28.00	28.30	28.70
" " " "	88	27.80	28.20	28.50	28.90
" " " "	89	28.00	28.40	28.70	29.10
" " " "	90	28.20	28.60	28.90	29.30
" " " "	91	28.40	28.80	29.10	29.50
" " " "	92	28.60	29.00	29.30	29.70
" " " "	93	28.80	29.20	29.50	29.90
" " " "	94	29.00	29.40	29.70	30.10
" " " "	95	29.20	29.60	29.90	30.30
" " " "	96	29.40	29.80	30.10	30.50
" " " "	97	29.60	30.00	30.30	30.70
" " " "	98	29.80	30.20	30.50	30.90
" " " "	99	30.00	30.40	30.70	31.10
" " " "	100	30.20	30.60	30.90	31.30

Államadósság közközlésnök

Magyar aranyáradek	110.70	111.20
Magyar aranyáradek 40%	110.70	111.20
koronajáradek 8 1/2%	82.25	82.75
koronajáradek 4%	62.90	63.40
All.köl. Vaskapu celjar. 6.80%	75.00	75.50
870. nyereséni kölc. 100 fr.	191.00	191.50
Horv.-slav. reg.-kari. k. 12 1/2%	95.60	96.10
M. földiherment. kölv. 4%	92.75	93.25
Horv.-slav. 4%	94.00	94.50
Horv.-slav. jelz. földiherment. 4%	142.00	142.50
Horv.-slav. jelz. földiherment. 4%	101.00	101.50
Konv. osztr. adom. koronaj. 4%	98.30	98.80
Egyes. osztr. ár. papir. 4 1/2%	98.30	98.80
Osztrák aranyáradek 4%	114.25	114.75
koronajáradek 4%	96.50	97.00
áll.-sors 1880. 1000K 4%	147.50	148.00
1884-ből 200 K 4%	253.00	253.50
1884-ből 100 K 4%	253.00	253.50
Bosz.-herc. orsz. k. 1898. 4%	98.25	98.75
vasut. 1898. 4 1/2%	98.25	98.75
1902. 4 1/2%	98.25	98.75
Bpest. sz. kes.-föv. kölc. 4%	91.00	91.50
Magy. k. sz. osztr. 5%	91.00	91.50
Orosz államkölcsösa 5%	91.00	91.50

Záloglevek. Elsőbbségük.

Belvár. tkpt. r.-t. 4 1/2%	97.00	97.50
Egyesült. f. tkpt. 4 1/2%	97.00 <td>97.50</td>	97.50
korona ért. 4 1/2%	100.50	101.00
Kisbirt. orsz. földh. 84 év 50%	100.50	101.00
50% 50 év 50%	96.75	97.25
50% 50 év kor. ért. 4 1/2%	96.75	97.25
M. agrár-jár.-b. sz. kölc. 4%	96.75	97.25
járadek 4 1/2%	96.75	97.25
záloglevek kölc. 4 1/2%	96.75	97.25
M. áll. tkpt. r.-t. 50 év 4%	94.00	94.50
65 év 4%	94.00	94.50
Magy. földhitelint. 41 év 4%	98.50	99.00
60 év 4%	98.50	99.00
68 év 4%	98.25	98.75
sz. és talajjár. 4%	92.00	92.50
M. jelz. hitelb. frl.-ban 4 1/2%	98.25	98.75
ugyaz 50 év 4 1/2%	98.25	98.75
forint értékben 4%	91.50	92.00
50 év kor. 6. 4%	91.50	92.00
közs. kölv. 50 év 4 1/2%	91.50	92.00
ugyaz 50 év 4%	91.50	92.00
50 év v. 110 fr. 4%	101.25	101.75
60 év 100 frank 3 1/2%	101.25	101.75
nyer. kölv. frl. 6. 4%	123.00	123.50
oszl. földh. 4%	100.00	100.50
nyer. kölv. kor. 6. 4%	92.25	92.75
M. lőszár. pavl. 50 év 4%	92.25	92.75
65 év 4%	92.25	92.75
M. tkpt. közp. jelz. 4 1/2%	98.00	98.50
közs. kölv. 60 év 4 1/2%	98.00	98.50
közs. kölv. 70 év 4 1/2%	97.50	98.00
Orsz. közp. hitelz. kölv. 4%	100.00	100.50
Osztr.-m. bank 50 év kor. 6. 4%	97.10	97.60
P. hazai. tkpt. közs. kölv. 4 1/2%	98.75	99.25
100 K n. o. ny. kölv. 4%	103.00	103.50
Pesti m. keresk. bank 4 1/2%	98.25	98.75
Köszvénybanya és tegyagyár 4%	98.25	98.75
Lechner rakosi tegyagyár 4%	102.00	102.50
Magyar asztal r.-t. 4%	98.25	98.75
Magyarál. köszvény. r.-t. 4%	98.00	98.50
Magyar kerámia gyár 4%	98.00	98.50
Bpesti közúti vaspálya 4%	98.00	98.50
Déli vasut 100 márk. ért. 4%	111.00	111.50

Bankok részvényei.

Angol-osztrák bank	200.00	202.00
Budapesti bankgyűjtő r.-t.	40.00	42.00
Első magyar iparbank 5%	866.00	870.00
Fiumei hitelbank 5%	140.00	145.00
Pesti giró és pénztár egylet	285.00	288.00
Hazai bank dec. köz. 5%	285.00	288.00
Háromos magy. áll. váltóintézet	860.00	870.00
Magy. agr. és jár. h. r.-t. 5%	425.00	430.00
M. áll. hitelbank dec. k. 5%	749.25	754.25
M. jelzáloghitelb. dec. k. 5%	418.00	419.00
Magy. kereskedelmi r.-t. 5%	582.00	588.00
Magy. k. sz. osztr. 5%	1550.00	1560.00
M. lez.-és pénzv.-bank 5%	474.00	479.00
N. pénzüm. k. p. h. b. r.-t.	1000.00	1025.00
M. tkpt. közp. jelz.-ja 5%	1030.00	1040.00
Magyar kölcsönös páros. bank	860.00	870.00
Osztrák hitelint. dec. k. 5%	428.75	433.75
dec. k.	474.00	479.00
N. pénzüm. k. p. h. b. r.-t.	1000.00	1025.00
M. tkpt. közp. jelz.-ja 5%	1030.00	1040.00
Magyar kölcsönös páros. bank	860.00	870.00
Osztrák hitelint. dec. k. 5%	428.75	433.75

Takarékpénztárak.

Belvárosi tá. arékpénztár 5%	292.00	298.00
Budapest-Erzsébetvárosi tak.	177.50	179.50
Budapest-Lipótvárosi bank r.-t.	3815.00	3825.00
Bpesti tak. sz. osztr. 5%	538.00	545.00
Egyesült pesti fővárosi tkpt.	2210.00	2220.00
Magy. áll. takarékpénzt. 5%	552.00	557.00
Magy. orsz. központi tkpt.	1635.00	1645.00
Pesti hazai első takarékpénzt.	1970.00	1980.00

Biztosító társaságok.

Első magyar áll. biztosító	9800.00	10100.00
Fonciare pesti bizt. int. 5%	255.00	259.00
Magy. jég-és vízbizt. 5%	812.00	818.00
Magy. jég-és vízbizt. 5%	190.00	195.00
Pannónia vízbiztosít. intézet	1900.00	2000.00

Gőzmalomok.

Concordia	185.00	190.00
Első budapesti	1540.00	1560.00
Erzsébet	840.00	845.00
Lajza	250.00	270.00
Pesti hengermalom	855.00	865.00
Pesti molnárak és stőlak	850.00	875.00
Pesti Viktona	625.00	630.00

Különféle vállalatok.

Bpest-szt.-lőrinczi tegyagyár	840.00	860.00
Egyes. tégl. és csemontegy 5%	200.00	205.00
Erzsébeti tegyagyár 5%	240.00	250.00
Felsőm. banya és kohómd. 5%	575.00	585.00
Kőbánya géptegyagyár 5%	1050.00	1125.00
Kőszénybanya és tegyagyár 4%	457.00	460.00
Lechner rakosi tegyagyár 4%	170.00	175.00
Magyarál. köszvény. r.-t. 4%	508.00	518.00
Magyar kerámia gyár 4%	185.00	190.00
Salgótarjáni köszvénybanya 5%	569.00	570.00

Ujlaki tégl. és mészégető.

Első m. gazdasági gépgyár 5%	875.00	878.00
Danubius-hajógyár 5%	890.00	900.00
Fegyver-és gépgyár r.-t. 5%	206.00	208.00
Ganz és társa vasöntő 5%	2740.00	2770.00
Magyar banya fémipar r.-t.	288.00	298.00
Nicholson gépgyár részv. társ.	280.00	290.00
Rimamur. vasút dec. k. 5%	511.80	512.00
Schlick-féle vasöntő 5%	895.00	900.00
Weitzer J. gépgyár r.-t.	215.00	220.00
Franklin-társulat 5%	450.00	460.00
Brassócallulose gyár r.-t. 4%	455.00	465.00
Pesti áll. villamosági r.-t. 5%	988.00	990.00
Első magyar pettóntőde 5%	810.00	820.00
Első magyar gyapuműsz. 5%	820.00	830.00
Első m. részv. serfőződe 5%	3820.00	3920.00
Első m. sertőshizáló 5%	510.00	520.00
Első magyar szálloda r.-t.	495.00	505.00
Fiumei rishántoló kem.-gy.	2775.00	2825.00
Geschwind-féle szeszgyár 5%	1890.00	1940.00
Hungaria m. trággyár 5%	845.00	855.00
Kőbánya polgári serfőző 5%	885.00	895.00
Magyar cukoripar 4%	1665.00	1685.00
Magyar vasúti forg. r.-t. 5%	855.00	865.00
Magyar villamosági rvl. 5%	272.00	275.00
Nemzeti. villamos. társ.	680.00	690.00
Szegedi kenderfonógár r.-t.	980.00	1000.00
Adria tengerhajózási r.-t. 5%	408.00	415.00
Bpesti közúti vasut decz. k.	558.00	565.00
élvaz. jegy.	312.00	320.00
élvaz. vasut 5%	281.00	281.50
Epest-ripest-rákosp. vill. vas.	90.00	100.00
Déli vasut decz. v.	184.00	188.00
Epest-ripest-rákosp. vill. vas.	454.00	465.00
Dunagőzhajózási társ. 5%	147.75	148.25
Kassa-odorborgi vasut 5%	856.00	860.00
Magyar h. é. vasutak 5%	870.00	875.00
Magyar nyugaló vasut 5%	225.00	230.00
Osztr.-magy. államv. decz. v.	401.00	405.00
Pécs-baracsi vasut 5%	667.75	668.25
élvaz. vasut 5%	429.00	431.00

Sorsjegyek.

Bazilika sorsjegy	20.00	22.00
osztrák földh.	31.00	32.00
Bécsv. nyer. kölc. 1874. év	478.00	488.00
Budavári sorsjegy	225.00	235.00
Erzsébet szanatórium sorsj.	7.25	8.25
„Jószív” sorsjegy	9.00	11.00
osztr. földh.	9.00	11.00
Magyar vöröskereszt sorsj.	24.00	26.00
osztr. földh.	26.00	28.00
Osztrák vöröskereszt sorsj.	48.00	50.00
Osztrák hitelint. sorsjegy	442.00	452.00
Pálffy-sorsjegy	191.00	201.00

Pénznemek és váltók.

Arany, magyar v. osztr. vert	11.85	11.45
oszl. kor.	11.27	14.38
oszl. frl.	19.16	19.24
20 frankos	19.18	19.24
20 márkás	28.02	23.60
Török aranyra	117.75	118.05
Német b. bankjegy (100 mk.)	95.90	96.20
Francia b. (100 frank)	95.90	96.20
Olasz bankj. (100 lira)	95.90	96.20
Papírbeli darabonint	2.52 1/2	2.58 1/2
Római bankjegy (100 lei)	98.40	94.15
Szerb bankj. (100 oszl. dinár)	241.75	242.00
Váltók London (100 font st.)	117.70	118.00
német bankp. 100 m.	95.90	96.20
olasz bankp. 100 m.	95.90	96.20
Páris 100 frankért	65.90	66.20

MEGCSALT ASSZONYOK.

— REGÉNY. —
Irla: E. GABORIAU.
TIZENÖTÖDIK FEJEZET.

Azért nem volt teljesen légből kapott dolog, midőn a gróf tervbevett házasságáról beszélt Pancnyak. Tényleg foglalkozott ezen tervvel, mely Sancresy ideája volt és melyet teljesen elfogadott. Mindenesetre ez volna számára a legjobb és leghelyesebb megoldás, hogy kényelmetlen helyzetéből kiszabaduljon.

A polgármester leánya Courtois Laura, gyönyörű szép leány, kedves, bájos, kitünő nevelésben részesült és nagy hozományra számíthat; ez volt a menyasszony, akit Sancresy a számára kiszemelt és Hektor teljesen el volt általa ragadtatva.

— De mondd csak — kérdezte aggódva a barátjától — odaadja majd az apja leányát egy tönkrement emberhez, aki mindent eltékozolt és semmi, de semmi alappal nem rendelkezik, amelyből egy asszonyt el lehetne tartani?

— Nem vagy teljesen vagyontalan! — felelte Sancresy — az ügyeid nincsenek még teljesen rendezve, de annyit már most is mondhatok, hogy néhány százezer franknyi vagyon megmarad a számodra. Courtois pedig azonkívül nagyon hű ember és mindenesetre hízog lesz reá nézve, ha egy grófi lesz a veje!

H

VIZALLAS.

Table with columns for dates (december 16 decz. 14. and decz. 16. decz. 14.) and names of participants with their scores.

Ki nem hallotta még híret!!

Advertisement for 'Takats' featuring a portrait of a man and text describing a health product or service.

Elsőrendű uri-szabó üzlet

Advertisement for a tailor shop, including a drawing of a man in a suit and text about clothing services.

Titkos betegségek.

Sanos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedve meg vannak fertőzve...

Large advertisement for 'HITELES MERKUR' featuring a sign that says 'Sok millió hever' and an illustration of a man with a large sack of money.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett vadag apasztalatal alapján...

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos nyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makacs nemi betegséget...

Osztrák-magyar bank.

Large advertisement for the Osztrák-magyar bank, including details about a shareholders' meeting and the bank's name in multiple languages.

Bőrszékiaipar

Advertisement for a leather goods business, featuring an illustration of a chair and text about furniture and leather products.

SZÍNHÁZAK

Kedden 1907 december 17 én

Várszínház

A dolovai nábob leánya.

Színház 5 felvonásban. Irták Kerecsény F. Jób, Vilma, Özy. Domaháziné, Szentirmay, Szentirmayné, Tarján. Kezdeté 7 óraker.

Király színház

Varázskeringő

Operett 8 felvonásban. Irták Dörmann és Jacobson. Fordította Méry Adoll. Zenejét szerze Strauss Oszkár. Kezdeté fél 8 óraker.

MODERN SZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. A Farsangkorost angyal... Kezdeté 9 óraker.

Magyar színház

GRETCHEN.

Tréfa 8 felvonásban. Irták Dawis és Lipschütz. Fordította Hajó Sándor. Kezdeté fél 8 óraker.

Nepszínház-Vígopera

A bálkirálynő.

Operett 2 felvonásban, szövegét Irták Hicks Hamilton, a verseket Taylor, zenéjét szerzele Ercelino Baker. Kezdeté fél 8 óraker.

APOLLÓ-SZÍNHÁZ

Telefon 58-59.

Karácsonyi ajándék.

A tengerész gyermeke. Egy tolokodó hegynek. Japan játékok. Kezdeté 5 óraker.

Selyem Fűgöny Smyrna Vaszon

és szövét udonságok. Anyterítő és paplan. Os Axminster szőnyegek. és asztalneműk.

Olcsó választék. Olcsó árak.

Rosenberg és Quitt

VII., Király-utca 32. szám.

Nászajándékok

jubileumra díszítványok, evő- és szeszek, műtárgyak, stb.

részletfizetésre

is kaphatók jutányos áron

POLGÁR KÁLMÁN

műtárs ékszerterelepén

Budapest, Erzsébet-körút 29. l. em.

Arjegyék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

Benoid-gáz

világító készülékek és motorgenerátorok

A legújabb kor nagyfontosságú találmánya, egyformán alkalmazható világításra, fűtésre és erőátvitelre.

Magyar Benoid-gáz Részv.-társ. Arad.

Raktár és iroda:

Budapest, VI., Andrássy-ut 17. szám.

A jövő házi zenéje a HARMONIUM.

meri már most is a legelőkelőbb körös szalonjait megróditott a. Ahol Zongora van, ott csak akkor teljes a Harmonia, ha vele szemben egy Harmonium van.

Reményi Mihály cég

a m. kir. zeneakadémia házi hangszerkészítője nyerte el.

Iskolák, dalárdák, kápolnák és templomok részére különösen alkalmasak az Aeol-Harmoniumok, melyek azok hangja teljesen olyan, mint az Orgonáé és azt teljesen pótolja.

Tündéres karácsonyfa!

Szép

Ujdonysági

Karácsonyi ládák!

(Ar és kivételben a külföld felülmúlva) Islétes üvegáruak, ezüstfontok, golyók, ragyogó díszítványok, ékes reflektorok, girlandok és sok tündéres értékanyagból összeválogatott gazdag tartalommal meg a pazar karácsonyfa hatásos kelleivel. — Kaphatók négyféle sortiment-csoportban, úgy mint:

I. sz. csoportláda 1.25 frt. II. sz. csoportláda 5. - frt. III. sz. csoportláda 10. - frt. IV. sz. csoportláda 15. - frt.

kommerz-láda (kiskereskedőknek is igen ajánlható) tartalma 8 doboz (4 1/2 drb) csakis nagy és hatásos üvegárukat, arany-ézüst fontát és zsenillázott, festészetű ujdonyságokat. Ily kommerz-láda 2 frt 38 kr. Láda mindenkor ingyen. Törzsmenyés csomagolás ládánként 10 kr. A láda kiadós sok tartalma és olcsó áruványa, az előzetes tömeg-összeállításával és csomagolással magyarázandó.

Piökl és Haas sportüzletének karácsonyi idejénosztálya Budapest, VI., Andrássy-ut 13. szám. A fenti ajánlatunkat kivéve az egyéb karácsonyi ajándékok, játékok és apró oktat. névelőeszközök árát az árakhoz hozzáadjuk.

BUDA KIRÁLY KESERÜ VIZ. ELSŐRANGÚ HASHAJTÓ

Surányi szalonczukorka

legfinomabb minőségben

1 kg. 4 H., 2 kg. 7 H., 4 kg. 12 H. utánvétel mellett bérmentve.

Finom friss teásütemény is kapható

Surányi cukorkagyár

Nagy-Surány, Nyitra megye.

Egy háromszobás lakberendezés 360 forinttól

kezdve, mely áll: 2 szekrény, 2 asztal, 2 ajkás szekrény, 1 mosdó és 1 tükör, 1 szőnyeg, 1 szőnyegpad, 1 szőnyegasztal, 3 ebédlőszék, 2 ülőke, 1 szalonasztal és 1 konzol és 1 tükör selyemmel vagy pilucca-butorok 110 frt. Nagyobb és finomabb berendezés, valamilyen bútorok nagyon olcsó árakért, nagy választékban.

NAGY IMRE lakberendezési vállalkozó bútorraktár

Budapest, Váci-körút 9. Z. em. Szerecsen-utca sarok 865 képpel ellátott legmodernebb albumunkat 50 fillér bélyeg beiktatásával ellenében megküldjük.

FOLIES CAPRICE.

RÉVAY-UTCA 18.

Leánynezőben.

11 óraker Terbitsch Sándor ut szolójával

Végül „Ländliche Unschuld“

Nappali penzár 9-10 óra és déltán 3-6 óraig. Az 1-es emeleti Casino de Paris-ban minden este 1/212-től angol és francia különlegesége fellépte.

Veszek zálogcédulákat

elzálogosított briliánsokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket a legmagasabb összegig költségmentesen kiváltok és teljes értékét kifizetem

DEUTSCH ALFRED ÉKSZERKERESKEDŐ BUDAPEST, Király-utca 34. Petőfi-utca sarok

HETI MŰSOR.

Table with 9 columns: Decem, Napszín, M. tr. Operanaz, Végzín, Király-Szín, Napszín (Vil.-Opera), Magyar Szín, Vár Szín, Urania. Rows for dates 18-22.

SZÍNHÁZAK

Kedden, 1907. december 17-én

Nemzeti színház

MÉGVÁLTAŒ.

Szinmó 8 felvonásban. Ita dr Szalay Mihály. Örv. Keresztessy Rákosi Sr. Keresztessy Mihály Gál. Edecs Mária P. Márkus E. Schwarz Jozsef Fethes. Hivóghy grófné Vízvári M. Selyembeki baróné Molnár. Seressné Demján. Erdős Anna Munkácsi M. Levélhordó Hajdu. Juliska Várnai. Orvos Pállfy. Munkás Meszáros.

II. Kfr. Operaház

A cremonai hegedős. Opra 2 képbén. Ferrari Tádco Szemere. Filippo Takács. Sandro Arányi. Ottomina, leánya Sándor. A polcsta Mihályi.

Ulna. A pros czlő. Kezdeté 7 óraker

Vilgshnház

Tisztli fruska

Vigjáték egy felvonásban. Ita Rajna Ferenoz. Carin grófne Haraszthy H. Valburg, leánya Harmath H. Arsen, báró Fenyvesi. György, szarados Bárdi. Kört, diák Tapolczai. Szobalány Dalos I.

Ezt követi: Coulisset ur. Vigjáték 8 felvonásban. Ita Blum és Toche. Fordította F. haly József. Személyek: Coulisset, Hogedüs, Saint-Casel, Vendrel, Geston, Fenyvesi, Rosino, Szőgyény M. Lucien, Tapolczai, Louise, Komjádi I. Anette, Pécsi P. Esperrilloné, Rógaszékinió, Alfredné, Kiss I. De Fontellerné, Makrocziné.

Uránia színház

A babona. Kezdeté 8 óraker

TÁTRA-MULATÓ

VII., KIRALY-UTCZA 77.

Sensatiós deczemberi műsor

Este 10 óráig: VARIETÉ MŰSOR.

Este 10 órán tul:

Nemzetközi Cabaret

Conferencier: Bauer György.

Az előadás kezdete 8 óraker.

Pályok! Fenntartott helyek! TELEFON 15-10.

Sár- és hoczipók, vadászmeilony, lábszarvédó, jágersalóruházat és kocsitakarók

FÖLDVÁRY IMRÉNÉL,

Kossuth Lajos-utca 18. és Rákóczi-ut 7. Arlegryek bérmentve.

Karácsonyi rendeléseit

fénykép, nagytások, festmények és selyem arcképes dísztárgyakról, kérem mielőbb megtenni.

RIVOLI fényk. és fest. műterem

Budapest, Rákóczi-ut 30.

Esti felvételek. Telefon. Vidékre árjegyzék díjtalanul.

CIMBALMOK,

legújabb szabadalmazott szél helyő szerkezetű, melynek hangját, hangtartását más gyárimány megközelítheti, részletfizetésre legolcsóbban menő jótállással kaphatók. Fonográfok, gramofonok, hegedők, fuvolák, szitárak, klarinétok stb. olcsón legjobbak. Kifüggetve elismert jó munkáert. Árjegyzéktingyen küld. Magyoróssy Gyula m. kfr. szabadalmazott hangszergyártás Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71. Telefon 87-27

Nagy Karácsonyi vásár Szővel blous frt 1 20-tól kezdve. Bársony flanel blous forint 2.25. Selyem blous frt 3.50-tól kezdve a legfinomabb kivitelű. Csipke blous frt 6.50, 7.50, 9.-. Iselés szerint méretük után is készítenek. Redlich J. Lipót, Bpest, Andrassy-ut 58. és Andrassy-ut 50. (Odegon sarok). Uri és noi divat áruházában. Ugyanott cretonok, flanelok és szövetek méter árára is kaphatók.

Elismert legjobb fényképezési készülékek nagy választékban, olcsó áron. Minden vásárló megkapja az Utasias Műteremben című munkát. A ki egy jó készüléket akar vásárolni forduljon bizalommal cégünkhez. Figyelmeztetés! Azon cégek, akik 10% engemennyt igényelnek, azok az eredeti árakat ugyanannyival, sőt többel emelik. R. LEONNER (WILH. ULLER) és. és kir. udvari fényképezési kellekek gyártója. Fényképezési készülékek gyára. Másoldó intézet műkedvelőknek Wien G-ában 81.

3 UJ SZÓ... ALTWATER GESSLER BUDAPEST. GESSLER-SIEGRIED JAGERNDORF-BUDAPEST. GESSLER FÉLE VALÓDI DANUBIUS MUSTAR. Kiváló ujdonság.

FŐVÁROSI ORFEUM. Ma Ruth St. Denis. A világhírű táncművész és a rendkívül mulattató deczemberi új műsor. Az előadás kezdete 8 óraker. Jegyelvétel a nappali pénztárnál 10-12 óráig és d. u. 2-6 óráig. A télikerben reggeli 8 óráig VÖRÖS ELEK calgányzene-kara hangversenyez.

Varieté-Színház. előttr: Nemzetközi Orfeum. BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám. DeceMBER hó 16-tól FRED EDLAWI a világhírű átváltozó-művész fellépte. EGY VIG SZOMORUJATÉK 28 átváltozás 15 perc alatt. CARUSO UTOPIÁBAN ónekes varázslatok 11 szereplővel. KOMPONISTA-KONGRESSZUS 80 világhírű zeneszerző bemutatása. Azonkívül az összes pjonnan szerződött attraktiók és magánzed-mok fellépte. Az előadás kezdete este 8 óraker. Minden ánnep- és vasárnap délután 1/2-1-kor előadás mórsekelt helyarakkal. A télikerben reggeli 8 óráig HEGEDÜS GYULA elsőrendű calgány-zene-kara hangversenyez. A télikerben éjjeli 12 órától reggeli 8 óráig NAGY BALL MABILLE.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körut 28. Telefon 52-88. (BONBONNIERE). Minden este 9-től 12-ig a nagyszerű új deczemberi műsor kíséret ben fellépnak: Nagy Endre, László Rózi, Ferenoz Károly, Balogh Bőske, Bibor Olga, Kepf Jolán, Huszár Károly, Sajó Géza, Gabányi László, Máhr Nánd, Kováry stb. 4 BOHOZAT! 25 CABARETSZÁM! 4 SZINPADI TRÉFA! Jegyek: Bárd-nál Kossuth Lajos-utca és Andrassy-ut, Zipser-nél Andrassy-ut 4. és a Cabaret pénztáránál, Teréz-körut 28.

HELVÉZIA KÁVÉHÁZ. Andrassy-ut 35. szám. Minden este cigányzene. Jól lát? Ha nem, akkor forduljon bizalommal. MATSCHER optikushoz, csak Károly-körut 6. sz. ahol szem-üvegek és látászüveg is legolcsóbban kaphatók. Ismeret árjegyzék bérmentve.

Régi sebek,

melyek gyógyíthatatlannak látszanak, vagy begyógyultak és újból kinyílnak, vagy mindenkor folynak, vagy szivárognak és részben beszáradnak,

Régi sebhelyek,

melyek tökéletesen nem gyógyultak be, vagy viszketnek és gyakran felkapartatnak, vagy sömörrel párosult viszketegség-ből származnak,

Régi sebek,

melyek bármilyen egyéb bajtól származnak, alaposan, fájdalom- és minden utólagos kellemetlenség nélkül begyógyíthatók a valódi

Erényi-Ichtiol-Salicil segítségével.

Az eredeti «Erényi-Ichtiol-Salicil» 3 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:

Erényi Béla DIANA- Gyógyszertára

Budapest, Károly-körut 5. (Postai megrendelések utánvétel mellett aznap szállítanak.) Több mint egy millió köszönőlevél érkeztett be a világ minden részéből.

A Könyv

Az
ATHENAEUM

irod. és nyomdai
részvénytársulat
Könyvkiadóhivatalában a Következő
Karácsonyi és új-
évi ajándékoknak
Kiválóan alkalmas
munkák jelentek
meg

a legbecselesebb és legértékesebb karácsonyi és újévi ajándék.

A MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRA. A Magyar Irodalom Története.

Teljes enciklopédia tizenkét kötetben.

Megjelent kötetek:

- I. kötet: **A technika vívmányai.** Szakértők közreműködésével szerkesztik *Hollós József* és *Pfeifer Ignác*. 574 szöveggel és 50 műmelléklettel. Második *Klapáthy Jenő* szerkesztői közreműködésével átdolgozott kiadás. Díszes félbörkötésben 24 K
- II. kötet: **Az ember.** Testi és lelki élete, egyéni és faji sajátosságai. Szerkesztették: *Alexander Bernát* és *Lenhossék Mihály*. 470 szöveggel és 39 műmelléklettel. Díszes félbörkötésben 24 K
- III. kötet: **A világegyetem.** A Föld és a csillagvilág fizikai tüneményeinek ismertetése. Írták *Cholnoky Jenő* és *Kövesligethy Radó*. 379 szöveggel, 37 műmelléklettel és egy forgatható csillagterképpel. Díszes félbörkötésben 24 K
- IV. kötet: **A Föld.** A Föld multja, jelene és felfedezésének története. Írták *Cholnoky Jenő*, *Litke Aurél*, *Papp K.* és *Treutz Péter*. 302 szöveggel és 63 műmelléklettel. Díszes félbörkötésben 24 K
- V. kötet: **Az élők világa.** I. rész: Növényország. II. rész: Állatország. Szerkesztették *Entz Géza* és *Mágócsy-Dietz S.* 817 szöveggel és 31 műmelléklettel díszítve. Díszes félbörkötésben 24 K

III. kiadás. Képes díszmű két kötetben. A legjelesebb szakértők közreműködésével megindította és vezeti: **Beöthy Zolt.** Szerk.: **Badics Ferenc.** Több mint 500 szöveggel és körülbelül 100 műlappal. A két kötet ára díszesen aranyozott félbörkötésben 48 K, könyvtári félbörkötésben 44 K

Madách I.: Az ember tragédiája.

Ötödik díszes kiadás, nagy 4°. **Zichy Mihály** húsz rézfénymetszetű képpel. Díszes kötésben 32 K Tizenegyedik kiadás, **Zichy Mihály** öt képpel és szerző arcképpel. Nagy 8°. Díszes vászonkötésben ára 7 K 20 f

A Magyar Birodalom Története.

Írta: **Acsády Ignác.** Acsády munkája népszerűen, a művelt nagyközönség igényeinek megfelelően beszéli el nemzetünk ezeréves történetét. I. kötet: 2 színes térképpel, 8 színes, 22 más melléklettel és 298 szöveggel, 1903. Ára díszes félbörkötésben 18 K II. (befejező) kötet: 2 színes térképpel, 7 színes, 18 más melléklettel és 225 szöveggel. 1904. Ára díszes félbörkötésben 22 K A két kötet ára kötve 40 K

LEGÚJABB!

Irodalmi kincsek.

LEGSZEBB AJÁNDÉK!

Finom bőrkötésű kötetek. Öt kötet egy tokban.

- Beöthy Zolt.** A magyar irodalom kis tükre. III-ik kiadás. A szerző arcképpel. Finom kötésben 3 K
- Madách Imre.** Az ember tragédiája. Drámai költemény. *Alexander Bernát* bevezetésével. Szerző arcképpel. Ára bőrkötésben 3 K
- Kisfaludy Sándor.** Himfy szerelmei. *Széchenyi A.* bevezetésével. Szerző arcképpel. Finom bőrköt. 3 K
- Vörösmarty Mihály válogatott lírai versei.** *Beöthy Zolt* bevezetésével. Szerző arcképpel. Finom bőrkötésben 3 K
- Heine H. Dalok könyve.** Fordította és bevezetéssel ellátta *Endrődi Sándor.* Szerző arcképpel. Finom bőrkötésben 3 K
- Mind az öt kötet együtt 15 K. Kötetenként is kaphatók.

UJDONSÁG!

A Kaukázus.

Utazásaim, élményeim és kutatásaim. — Írta: **Déchy Mór.** 20 rézfénymásolású melléklettel, 6 nagy látképpel és kb. 200 remek szöveggel díszített mű. Ára díszes kötésben 30 K

UJDONSÁG!

Túl az erkölcs világán

(Jensejten von Gut u. Böse) *H. Lichtenberger* bevezetésével. Fordította *Vályi Bódog.* Ára füzve 2 K 50 f, kötve 3 K 50 f

UJDONSÁG!

Nagy Magyarok Élete.

Életrajzok felnőttek és a serdültebb ifjúság számára. Írta **Benedek Elek.** Számos képpel. Öt kötetes kiadás. I. kötet tartalma: *Attila, Árpád, Szent István, Szent László, Könyves Kálmán, IV. Béla, Nagy Lajos, Hunyady János, Mátyás király, Werbőczy István, Zrínyi Miklós, Tinódy Sebestyén, Balassa Bálint és Báthory István.* Díszkötésben 6 K II. kötet tartalma: *Bocskay István, Bethlen Gábor, Pázmány Péter, Szenczy Molnár Albert, Apáczai Csere János, Zrínyi a költő, Thököly Imre, II. Rákóczi Ferenc, Mikes Kelemen.* Ára díszkötésben 6 K III. kötet tartalma: *Bessenyei György, Révai Miklós, Kazinczy Ferencz, Gvadányi József, Csokonai Vitéz Mihály, Kisfaludy Sándor, Körösi Csoma Sándor, Berzsenyi Dániel, Kőlcsey Ferencz, Kisfaludy Károly, Katona József.* Ára díszkötésben 6 K

UJDONSÁG!

Bánó Jenő, Bolyongásaim Amerikában.

Útleírások a tropusok vidékéről. Számos képpel. Ára füzve 10 K Díszkötésben 12 K

REMEK KIÁLLÍTÁSÚ DÍSZMUNKA!

A Magyarhoni Protestáns Egyház története.

Décsi L., Farkas J., Kovács S., Pokoly József közreműködésével szerkeszti **Zsilinszky Mihály.** Közel 300 szöveggel, tizenkét melléklettel és számos kézzírathasonnással. Ára díszes vászonkötésben 17 K könyvtári félbörkötésben 19 K

UJDONSÁG!

Bárony István: Erdőn, Mezőn.

Természeti és vadászati képek. — **Spányi Béla, Pataki László, Mesterházy Kálmán, Ujváry Ignác, Goró Lajos** és más művészek eredeti rajzaival. Nagy díszkiadás. Harmadik kiadás. Ára díszes vászonkötésben 24 K Egyszerű szövegkiadás. Füzve 5 K Ugyanaz díszkötésben 6 K

Víg világ. Mulattató történetek, kalandok, adomák a vadász-, erdész- és gazdaéletből, a falu és puszták világából. 25 műmelléklettel. Illusztrálta **Garay Ákos** és **Neogrady Antal.** Ára díszkötésben 24 K

Mulattató vadászrajzok. Vidám kalandok és adomák gyűjteménye. **Széchy Gyula** eredeti rajzaival. Ára díszes vászonkötésben 8 K

Tóth Béla: Szájrul-szájra. A magyarság szálló igéi. Második kiadás. Vászonkötésben 7 K

Mendemondák. A világtörténet furcsaságai. Gyűjtötte és magyarázza **Tóth Béla.** II. kiadás. Vászonköt. 8 K

Magyar ritkaságok. Képekkel és hasonmásokkal. II. kiadás. Vászonkötésben 8 K

Reviczky Gyula összes költeményei. Új olcsó kiadás. — Ára vászonkötésben 3 K

Hock János. Vigasztalások könyve.

Elmélkedések és hangulatok. — III. kiadás. **Honti Nándor** rajzaival. Vászonkötésben 8 K Dombornyomású bőrkötésben 15 K Képek nélkül. Vászonkötésben 6 K Bőrkötésben 10 K

Jézus Élete. A jó gyermek számára. 20 színes képmelléklettel, számos szövegrajzzal. Ára celluloid díszköt. 8 K

Imakönyve. Finom kiadás. Változatos keretrajzokkal a acélmetszetű képpel. Bőrkötésben 10—20 K Bőrkötésben, bőrtokkal 28—30 K Valódi elefántcsontkötés 44—70 K Közönséges kiadás. Keretrajz nélkül, két acélmetszetű képpel. Vászon- és bőrkötésekben 3—10 K Kiszalaktú díszkiadás, színnyomatú keretekkel. Finom, sima bőrkötésben 6—15 K Modern, hosszúkás kiadás, piros szegélykerettel. Ára különböző bőrkötésben 15—25 K

Imakönyv serdülő ifjak és leányok számára. (Bérmaimakönyv.) — Ára különböző kötésekben 2—14 K Kis gyermekiek imádságai. Különféle kötésekben. Ára 130—8 K Öregbetűs kiadás idősebb hölgyek részére, vászon- és bőrkötésben. — Ára 6 K-tól feljebb.

A Szocializmus története és tanításai. Írta: **Dr. Farkas-Wolfner Pál.** Harmadik kiadás. Ára füzve 2 K kötve 3 K

Szana Tamás. Száz év a magyar művészet történetéből.

1800—1900. 235 szöveggel és 20 önálló műmelléklettel. Ára gyönyörű díszkötésben 40 K

Petőfi Sándor összes költeményei. Harmadik teljes kiadás, a költő arcképpel. Kis 8-adrét, 4 kötet, finom angolvászonban, két kötetben, díszesen kötve 10 K

Összes költeményei. **Baditz O., Benczur Gyula, Bihari Sándor, Böhm Pál, Ebner Lajos, Eisenhut Ferenc, Hegedüs László, Karlovszky Bertalan, Révész I., Spányi Béla, Vágó Pál, Vaszary János, Wagner Sándor** eredeti rajzaival. Ára négy kötetben, vászonkötésben 12 K Ugyanaz 2 kötetben díszes bőrhöz kötve 20 K

UJDONSÁG!

A művészet kis-tükre.

Teljes műtörténet 600 képpel. Írta: **Reinach Salamon.** Fordította és a magyar művészet adataival bővítette: **Dr. Lázár Béla.** Vászonkötésben 5 K Díszes egész bőrkötésben 7 K

A magyar nép multja és jelene. Írta: **Benedek E.** Két kötetben. Számos képpel. I. kötet: A szolgásgától a szabadságig. II. kötet: A bölcsőtől a sírig. Ára kötetenként 16 K

Kaphatók az ATHENAEUM részvénytársulat könyvkiadóhivatalában VII., Rákóczi-út 54. és minden könyvkereskedésben.

Argentor- Művek

4057
Argentor ezüst
K. 20.—

Rust & Hetzel

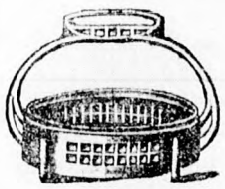
cs és kir. udv. szállítók

Budapest, IV., Váci-utca 5. sz.

Mindenféle disz- és használati-tárgyak, evőeszközök a legjobb minőségű chinaezüstből és a legmodernebb kivitelben.

Naponként újdonságok jelennek meg.
Setabotok és cigarettatárczak valódi ezüstből dusvá asztékban.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A legjobb tisztítószer valódi chinaezüst részére
az «ARGENTOL»
Darabja 30 fillér.

4115
Argentor ezüst!
K. 9.—

3786
Argentor ezüst
K. 23.—

3850
Argentor ezüst
K. 23.—

Jessék
a címre
ügyelni!

Gramofonok

a legjobb minőségben 30 korona értékű lemezrel együtt, csekély hátrésként már 85 koronáért (és feljebb) kaphatók

Aufrecht és Goldschmied
hangszeráruházában

Budapest, VII., Rákóczi-út 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

KEDVES NAGYPAPA!
HOL VETTED A SZÉP
HÁLÓKÖNTÖSÖDET?

OTT, A HOL
A
GYÖNYÖRŰ
RUHÁDAT!
NEUMANN-M.
CS. ÉS KIR. UDV.
SZÁLLITÓNÁL
BUDAPEST
MUZEUMKÖRÜT
1ÉS 3.

ÁRJEYZÉK
BÉRMENTVE.

Gőzeke-, BÁRDI.

kocsirud-, Spritzbogen-,
kézi-, udvari- és asztali-

**Acetylen-
lámpák**

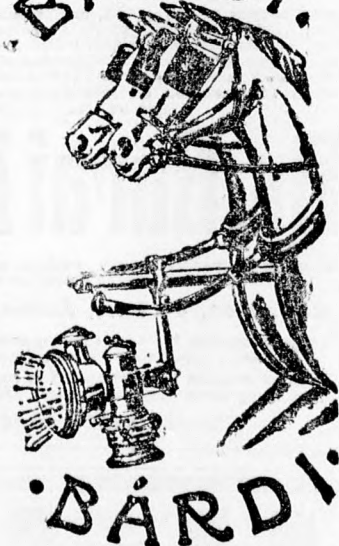
Bárdi József

RÉSZVÉRTÁRSASÁGNÁL.

Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

(Fővárosi Orfeum mellett).

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BÁRDI.

Mindenütt kapható a legfinomabb

Weider tejszin és Zsolna csokoládé

Csokoládé dessert bonbonok.

Weider Ármin és Béla

csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA

Ocsász. és apost. kir. felségének legfelső elhatározása folytán.

A polgári jótékonyozásokra szánt

XXXVIII-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.889 nyereményt tartalmaz közzepében 612.980 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 korona.

A nyeremények kifizetéséért a csász. kir. lottójelek keznekedik.

A busás visszavonhatatlannal 1907. évi december hó 19-én fog megtartani

Egy sorsjegynek ára 4 korona. — A sorsjegyek Bécsben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, ill. ker. Vordere Zollamtstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtőkben, dohány-
üzletekben, adó-, posta-, távída- és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben, stb. kaphatók.
Játéktervek sorsjegytörök részére ingyen adnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.
A csász. és kir. lottójelek igazgató-ság (államsorsjátékok osztály).

TUDOMÁNYOS ZSEBKÖNYVTÁR
 Egyes száma 60 fill. 201-203 szám: Apható mindenütt

MOST JELENT MEG

Dr. KOVÁCS GÁBOR

A szociálizmus

E munka teljesen kimerítő képet ad a szociálizmus mibenlétéről és történeti fejlődéséről. A jelenkor e nagy mozgató kérdéseiben tájékozva kell lenni minden állampolgárnak. Ez a tájékoztatás e nem nyarjellemű, de teljes és közzérhetően megírt munkából meríthető legjobban. **440 fill. kor. 80 fill.**

HAZTARTÁS

Kürthy Emánél lapja, a magyar gazdaságoknál kulzhe etlen közlönye 1908. januárban kezdi meg XIV évtolyamat Mintegy 100 rovata a külső és belső haztartás minden ágara kiterjed Ezenkent ezernél több konyharecept.

Előfizetési ára:

Negyedévre 3 kor. Félévre 6 kor. 1 évre 12 kor.

Kiadóhiva al:

Budapest, VIII., József körút 31 B.

Tessék mutatványszámot kérni.

BIZTOS
 gyógyulást keresőknek
 kik bármily

nemi betegségben szenvednek

mint húgyúti és hólyagbajok, húgycsőszűkítések, vesebajok, savarok, éjjeli magömlések, sebek és dujakorok bántalmak (syphilis), az önterítés utóbaiként fellépő idegbajok, korai férfierő elgyengülés, bármily borküldések stb. nőknél fehérletyás, méh bajok, alapos, gyors és gyökéres gyógyítására szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógymedicínát fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. cz. és kir. császári főorvos országos ntró és a legérgebb 33 éve fennálló rendelt. intézetét

Budapest, V. ker., Andrásy-ut 24. sz.

Rendeltetés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgyúti és hólyag bajok vizsgálatá Villamos húgycsőűkítő segéylevel.

Videknek levelekre kimerít ő választ és szabványos tanácsot nyarnek, gyógyszerrel gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

»Hermes« levélrendező,
 »Hermes« számlarendező,
 »Hermes« gyorstűzők,
 »Hermes« iratgyűjtők,
 »Hermes« iratdobozok

minden jobb papírüzletben kaphatók, hol nem, úgy kérem közvetlenül hozzám fordulni.

Kertész M.

Irodai cikkek, különlegességek gyára.
 BUDAPEST, VII., Hársfa-utca 12.

(saját házban), Telefon 27-43.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve.

Óráink pontosak, mint a nap!

Kérje ingyen óraárjegyzékünket!

Tőünk rendeljen, ha szolidan és becsületesen akar kiszolgálva lenni. Valódi Roskopf rendszerű nikkell remontoir-óra 5 K. Valódi nikkell tua óra 15 K. Igen finom valódi svájci ezüstóra 15 K. Pontos megbízható ébresztőóra 3 K. stb. Kiszárat kizárva, becsérelés megegedve.

Magyar Ipar és Kereskedelmi B.-T.
 Budapest, Király-utca 98 h.

BUTOR

Aikalmi vételi!

Butorvásárlók figyelmébe ajánlom legjobb minőségű butoraimat. Háló-, ebéd- és uzsonbák, valamint egyes butoradarabok, oszálalos olcsón, minden elfogadható áron kaphatók

PECHNER N.

butor - nagykereskedő

Király-u 28. az udvarban.

TELEFON 38-71.

Gimnaziumi,

reál, kereskedelmi, polgár egyéves önkéntességi, bármely erettségű vizsga letéveséhez igényelt tantárgyakból legjobb módszer szerint tanít és tanított kiténő philologus és matematikus. Egyenkinti oktatás. Tanítványok csak korlátozott számban vételnek fel. A bámulatos eredményeket igazoló okiratok a lakáshoz megekinthetők. **Goitein Heinrich** Budapest, VII, Damjanich-utca 29 II emelet 10.

A FRANKLIN-TÁRSULAT kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvkereskedésben kapható

Új regények és elbeszélések

MOLNÁR FERENCZ

Muzsika

Elbeszélések

Ára 4 korona.

SZÖLLÖSI ZSIGMOND

Palma di Palma

Elbeszélések

Ára 4 korona.

VÉRTESI ARNOLD

Fölfelé

Regény

Ára 2 kor. 40 fill.

NAGY ENDRE

A misokai földkirály

és egyéb elbeszélések

Ára 4 korona.

SAS EDE

Desdemona leánya

Regény

Ára 4 korona.

ISAÁK MÁRTHA

Bilincsek

Regény

Ára 3 kor. 20 fill.

PIERRE LOTTI

Az ébredők

Regény

Fordította Dr. KÖNIG GYÖRGY
 Ára 3 korona.

PAP MARISKA

A rög

Elbeszélések

Ára 3 kor. 20 fill.

Fogkefék rendkívül jó minőségűek nagy és olcsó választék.

MÖLLER J. L.-féle

Szalicil-szájviz és fogpor

használatát eltávolít minden fogfájalmat, biztosan megszünteti a fogak romlását és a kellemetlen szálidit - Egy üveg szájviz Ára 40 kraj. száraz 60 kraj. száraz. nagyobb üveg 1 forint 60 kraj. száraz és 3 forint

Müller J. L.-féle Szaliczil fogpor

szaliczil vizet használva nemcsak növekedést teszi a fogakat, hanem a már létező fogbetegségek tovább terjedését is megakadályozja. Doboz 60 kraj. száraz és 1 forint 20 kraj. száraz.

Müller J. L.-féle Szaliczil fogpép

Áruba 60 kraj. száraz Ugyanazon hatással bír, mint a fogpor. Minden főt elsorolt készítményhez orvosi utasítás után készülnek.

MÜLLER J. L.

cs. és kir. udvari Utaszeres és pipare-észappan gyárosnál.
 Budapest, IV., Koronaheczeg-u. 2. Az országban mindenütt kapható.

Hollandi

életbiztosító részvénytársaság

Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente.

Amsterdam.

Magyarországi igazgatóság:

BUDAPEST, VIII., RAKOCZI-UT 1. SZ.

Az 1907-ik év végén:

a biztosítások összege a 300.000.000
 koronát meghaladta.

a díjtartalékok összege 92.748.430,52
 korona.

Liberális feltételek.

Legolcsóbb díjak.

Prospektusokkal és felvilágosításokkal szívesen szolgál az igazgatóság és a társaság hivatalnokai valamint képviselői az ország egész területén.

PONTOS és LEGJOBB ÓRÁK
5 ÉVI JÓTÁLLÁS
MELLETT
RÉSZLET FIZETÉSRE

KÜLÖNLEGESSÉG
ALKALMI AJÁNDÉKOKNAK
VALÓ ÉKSZEREKBE,
CHINA-EZÜST DISZTÁRGYAKBAN,
ÉVŐESZKÖZÖKBE
és ÉGYHÁZI SZENT ÉDÉNYEK
DÚS VALASZTÉKBAN.

JAVÍTÁSOKRA és VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK
ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN és BÉRMENTVE.
POLGÁR KÁLMÁN ékszerész és művésztanár
 Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.

Felesége keres

gépkeféssel 20 koronáig.
 hetenként
 A gép megvételénél garantáltan kap arra
 nevére, hogy bizonyos munkával ellátják
 és hogy otthonában részeseit. Javítások
 nem közzé akadályt. Főtitkárnak is alkalmas.
 Kisméretű levelek rendelkezésre állanak.
 Kérjen prospectust. Sobán-dorfer F. Wien. III. Neukirchengasse 10

Kedves ajándékot

küldök Önnek postafordultával ingyen és bérmentve, ha
 árjegyzékem szívesen 100 címet (csak vidékire)
 küldése czéljából. Küldök magán és állami hivatalnokokról, tanítókról, a magas
 klerusról, gazdálkodókról, gazdasági hivatalnokokról, gyá-
 rosokról, gyári hivatalnokokról, jól szituált magánzó ról,
 kereskedőkről, iparosokról tisztán és olaszul írt egy
 iv papírra lakohelyüket és legközelebbi környéküket.

Szabadalmazott újdonságok üzeme!
LEOPOLD WEISZ, WIEN.
 III/2. Lichtenauergasse 2.

Gramofonok

kizárólag eredeti elsőrangú
 gyártmányok,
 részletfizetésre is
 kaphatók.

**MAGYAR IPAR ÉS
 KERESKEDELMI B. T.**
BUDAPEST,
Király-utca 98/h.
 — Kérjen árjegyzéket. —

SZABADALMAKAT

védjegyeket és mintaoltalmat
 megszeresz a
Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
PASZTOR (bej. cég)
 BUDAPEST, VII. kerület, Erzsébet-körút 17. szám.
 Fényképezés díjtalan. 25576 TELEFON 21-20.

„AZ ANKER”
Élet- és járadék biztosító társaság
 Magyarországi vezérképviselet

BUDAPEST, IV., DEAK-TÉR 6. SZ. (ANKER-UDVAR.)

Az 1907. évtől kezdve új, a
 felekre nézve nagyon ked-
 vező biztosítási feltételek lép-
 tek — díjmentés nélkül —
 érvénybe.

1907-ben B) osztalékterv sze-
 rint a befizetett díjak arányá-
 ban az évi díj 31,72%-ig
 emelkedő nyereségyosztalék
 fizetett ki készpénzben.

**Társasági vagyon 171 millió korona, melyből Magyar-
 országban 28.000.000 van elhelyezve.**
Díjkönyvecskék kívánatra ingyen.

Miért nem nősülök meg?
 Irta: Szirmai Imre.

Kaptam én szerelmes irást
 Bizony tuczatszámra;
 Kaptam én már édes csókot
 Homlokomra, számra.
 Vallottak már énnekem is
 Hűséges szerelmet,
 Mégis aglegény maradtam,
 Mégse nősültem meg.

Azaz, egyszer megpróbáltam,
 Fejem reá adtam;
 De elváltam és azóta
 Nőtlenül maradtam.
 Vallhatnak nékem azóta
 Hűséges szerelmet;
 Megmaradok aglegénynek,
 Dehogy nősülök meg.

Minek tenném, amikor így
 Vidámság az életem;
 S elkerülnek a bajok is,
 Amelyektől féltem.
 Rheuma, csusz, nem bánt engem;
 Mert kifogott rajta . . .
 Az alföldi sósorszesznél
 Nincs kitünőbb fajta.

Az alföldi sósorszesz, hej,
 A mindenem nékem;
 U a szerelmes leánykám,
 Ó a feleségem.
 Nem költök sok pénzt reája,
 Mégis van keletje:
 Fehérkeresztes vignetta —
 Ez a toalettje! . . .

**Első Alföldi Cognagyár R. T. és
 Szeszfinomítógyár Kecskeméten.**
 Ajánlja:
 legkiválóbb fajta gyártmányait
 úgyant:

Barackpálinka
 Barack créme
 Radial Elixir
 48-as likőr
 Barackcognac
 Kecskeméti keresztes
 Keserü menyecske likőr
 és egyéb hírneves
Kecskeméti különlegességeket
 valamint
 saját szeszfinomítójában
 leparólt legkiválóbb és legmagasabb fokú szeszből készült
Alföldi fehér keresztes

sósorszeszt,
 melynek hatása egyszerűen mesészerű.
**Alföldi fehér keresztes
 sósorszesz**
 a hű házi barát igazi háziszer.
 Az Alföldi fehér keresztes sósorszesz egyedüli gyártója az
Első Alföldi Cognagyár
 részvénytársaság
Kecskeméten.

Ö. és. és kir. fensége József főherceg, Ö. fensége Szász
 Coburg Gotha herceg kamarái szájittóia

E hirdetés rovatban minden szöveg... KIS HIRDETÉSEK

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szöveg... KIS HIRDETÉSEK

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban.

Bakarszöllő

5 kilós kosárral 4. — Dió 3.20 koronáért szállít. Mayr Gyuláné Poklostelek.

Gyász esetben

ruhák soron kívül gyorsan festetnek feketére Haltenberger Béla ruhafestő gyárában Kassa. 27086

Erdélyi

csemegealma ötkilós postafosárral 2 korona 40 fillér. Jenev Átilia földbirtokosnál. Pokakeresztne, Marostordamegye.

Rekedtség

biztos és kellemes orvossága a Réthy-féle czukorka, 60 fillérért mindent kapható 721k

Polgári

iskola bármely két osztályát szög torntér készíti elő Kováts-fele tanulóotthon. Nagymező-utca 21. Egyenkint tanítás. (Hölgyek is) 27508

Jogi-

politikai szigorlatokra, alap-és államvizsgákra (egyese tárgyakból is) Kolozsvárra; Budapestre ugyiszintén államszámviteli tanulmányokra, olcsón előkészít. Jogi szeminárium; Budapest, VI. Róssa-utca 44. III. 8

Allást

mindenkinek minden irányban in-yn közvetít Huszár, Budapest, Gresham-palota. Csak vidékieknek. Válaszbélyeg.) Elsőrangú ajánlások.

Csemegezőlő

friss, mintha a tőkérdő való volna, édes, elálló 5 kilós postakosárral 5 korona, fehér szőlő 6 korona. Csemegealma 3,50 K. Legszébb csemegealma 50 kiló 24 korona bérmentv. Horetzky Armin Pozsony Szt.-György. 27524.

Csemegezőlőt

legnemesebb fajokban, fagymentesen csomagolva, 5 kilós postakosárral 5 kilós bádögödönköben 7 koronáért szállít Rottmann Hermin Kiskunhalasán.

Dió,

garantált idejű, egészséges, fehérbélű nagyszemű vékonyhéjú, métermázsánként 50, huszonötökiló 13, ötkilós mintakosárral 3,20 koronáért utánvétellel bérmenttlenül szállít Mihajlovits György, Monor. 27441

Uzletvételt

és átadást minden irányban inyen közvetít Huszár, Budapest, Gresham-palota. Csak évélig. (Válaszbélyeg.) Elsőrangú ajánlások.

Polgári, gimnáziumi,

kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gimnáziumi különböztetve és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyeg kérek. 25465

Zálogcédulákat,

brilliantokat aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb áron vesznek. Brillantokért (öbbit) fizetnek, mint utonnan kerültek. SINGER JAKAB ékszerkereskedő, Budapest, Király-utca 91. Izabella-u. sarkán.

Allást,

képvisellett vagy foglalkozást ha keres, ha helyzetlen javítani akar, rendelkezje meg a Magyar pályázati értesítő és munkaközvetítő újságot Csáky-utca 4. Egyes szám ára 40 fillér. Mutatványszám ingyen. 27472

Fenyőborovicska

(Juniperus) BARTA-féle, 3 liter a 7,50, 4 liter 8. — bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesm. 26973

Régi ezüsttárgyakat

és zálogcédulákat vesznek és eladók mindennemű arany- és ékszerárut, ugyanint régiségeket, drágaköveket, arany- és ezüst-órákat, láncokat, gyűrűket, ezüst-évszékűket. Kérjen árjegyzéket ingyen. Fuchs Dávid utóda Budapest, IV., Váci-utca 18. I. emelet. 26764

Polgári iskolai

reáliskolai, gimnáziumi, kereskedelmi, egyéves önkéntességre képesítő vizsgákra, valamint mindenféle javító és pótló vizsgákra legrovidebb idő alatt a legjobb sikerrel előkészít. "Tanár" Budapest, Thököly-utca 2. em. 3. ajtó. 26814

Veresáfonyabefőt

BARTA-féle, 5 kilós postakosárral 6. — korona FELKA, KONZERVGYÁR Felka, Szepesm. 26972

Zálogcédulákat,

brilliantokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb áron vesznek. Brillantokért (többet) fizetnek, mint utonnan kerültek. SCHILLER ISIDOR, Sip-utca 8. 26316

Lakást,

butorosított szobát, bármely célra, berendezéssel is, mindenféle bérhelyiséget gyorsan, csekély díjért közvetít a lakásbérhelyiségek közvetítő csak V., Gresham-palota Mérieg-utca 2. sz. Telefon 81-08. Minden bérhelyiség nyilvántartva.

Pénzkölcsönt

magánpénzt azonnal, takaréktól legrosszabban ingatlant, bekebelezésre, félévi utólagos 6 százalékos kamatra, bármilyen kölcsönért tessék hozzám fordulni. Tarácsky Ferenc, Rottenbiller-utca 5/b. Válaszbélyeg. 27428

Építkezéseket

Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes tevékenység felépítésére felépít. Építési tanácsokkal szolgál. Borsodyépítésiroda Bpest, Rákóczy-ut 71. 782

Alkalmi vétel.

Butorok, visszamaradt szőnyegek, kényeszerítő körömmények miatt eladó; mahagoni hálószoba 180 ft., íróasztal könyvvezekrény, nyel, olajfestmények 2 ft., nagy perzsaszőnyegek, lámpák, 3 áru villany 14 ft. Árverési butoreladás. Dob-utca és Holló-utcai sarokpincze. 26616

Magán építő iparos

iskola előkészít építő, közműves és kőfaragó vizsgálóhoz biztos sikerrel Szerény díjazás mellett elfogad tervek készítését, felülvizsgálatokat és statisztikai számításokat, Vagi István építész igazgató, Budapest, VII. ker., Baross-tér 17. 27225

Ki a YES-OU-SI

czimű lapot megrendeli, jászva minden megrendelés nélkül és onáltalán az

angol és francia

nyelveket alaposan megtanulhatja. Előfizetési ár negyedevenkét minden kiadásra 3 korona. Megrendeléseket elfogad és mutatványszámokat küld a kiadót hivatal. Budapest, Andrássy-utca 97. szám.

Finom

őszi juhtúrót 5 kg. bödön 6 koronáért bérmentve Svájc tégláját kilója 1.60 fill. — ért szállít közvetlen a Felső Magyarországi hegyi juhtúrógyár, Nagyszabos, Gömör megye.

Hasszonyok

vigyázzatok.

Minden családra nézve legfontosabb, könyvel a gyermekáldásról több mint ezer köszönőíráttal diszkrétnek küld 1 koronáért levélbéllyeg ellenében is, Fischer Róza asszony Budapest, VII. Damjanich-utca 28/E

Saját gyártmányu

vas-és rézbutorok

Rézagy 45.- frt Vaságy matraccsal 8.50 • Gyermekágy 11.50 • Sodronyágy-betét 3.50 •

Vas- és rézbutorok gyári

WEISZ LIPÓT

Király-utca 99. szám. TELEFON 57-01.

Alkalmos vétel.

Éjjeli üzlet 22000 lakóssal bíró városban — konkurenczia nélkül, családi ügyek miatt örök áron igen olcsón eladó sürgősen. Ügynökök díjaztatnak. Cím a kiadóhivatalban. 27517

Házak,

villák, telkek, gyáriraktárak, gyárépületek a főváros minden részéből eladásra vagy kibérlésre előjegyzésben. Huszár Budapest, V., Gresham-palota Elsőrangú ajánlások. Telefon 81-08.

Szepességi csemegék

BARTA-féle veresáfonyabefőt, málna-, szamóca-, csepkebogyót, gomba- és buskonterveket, pasztetomokat ajánl a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. Kérjen árjegyzéket.

BUTOR

árverésről, linom és egy szerű butor, hálószobák és garson szobák Szalon bőrfotellek, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, porzsaszőnyegek és egyes darabok; Földes B., VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

3 szó . . .

Egyenruha

Tiller

Budapest.

Magánkutató iroda

Bákóczy-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67 47 26703

Kolozsvári

jogtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikeres biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójoghól speciális tanfolyam melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen csekély díjazás al. Levélbeli érdeklődésekre kimerítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

PENZ

kölcsön sorsjegyekre, érték-papírokra Erzsébet sorsjegyre 6.- K Józsv " 7.- " Magy. v. t. " 20.- " Bazilika " 15.- " Olasz v. t. " 30.- " Osztr. v. t. " 40.- " Hazai " 90.- " Conv. Jelzőlog, " 250.- " Hazai sorsjegyre K 120.- Konvertált Jelzőlog K 2.40

A kölcsön 2 koronánál kezdődő apró részletekben törlesztendő. Ha sorsjegyek már zálogban vannak, úgy a leltőjegy beállításánál is a kölcsönt a fenti összegre felmentjük. Azonnali elintézés és legelőször kamattal.

BEIFELD BANKHÁZ

BUDAPEST, Károly-körút 1. a Alapítva 1874-ben.

Butor

új és használt beraktározásból visszamaradt, csillárok, lámpák, irodabebebebendezés, pénzszekrények, bútorok olcsón eladó. Beraktározási vállalat tulajdonosi városban épület Központi városban épület Gerlóczy-utca 2. raktár 10-11-12.

Parketagyár

Gyöngyösön ajánlja gyártmányait.

Stenográfia

Díjtalan géniás oktatás az összes írógépeken. D. Italan és bíró alkaközvetítés. Minden hónapban új gyorsírási és gépirási tanfolyamok nyílnak az okleveles gyorsíró tanároktól vezetett Stenográfia országos Gabelsberger, magyar, német gyorsíró és gépiróiskolában. Levelező és vitairásu tanfolyamok, kereskedelmi szaktanfolyamok, kereskedelmi akadémiával rendelés a árok vezetése alatt. Tanítás reggel 7 órától este 9-ig. Copying office, sokszorosítási iroda. Kérjen prospektust. Az intézet helyiségei Vaezi körút 33. alatt vannak. Azelőtt Kazinczy-utca 8 (B054)

Ajtók ablakok,

VASREDŐNYÖK,

VASRÁCSOK,

kapuk használ- tak és újak olcsón kaphatók

Lefkóvits Jakabnál

Bpest, V., Csáky-utca 26. Korall-utca sarok. Lipót körút közelében

Urasági

butorokat,

szőnyeget,

osillárokat

és legelősebb berendezéseket (gyárakat és üzleket is) vesznek és eladók.

Nagy Zsigmond

VI, Lázár-utca 3 (a Váci-körút mellett).

Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni pliszander vagy másfajta háló, ebédlő, ülőszoba és szalonbutorokban. Részlázószobák, bürgerinturák és kárpitosfélekben. Perzsa, smyrna és más szőnyegekben és függönyökben, modern bronzcsillárokkal, gáz, villamos stb.-hez.

Polgári árkai

Pontos kiszolgálás!

Kitűnő szabás!

Videkre mintái küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek

Zellszka János

angol úri szabóterem

BUDAPEST,

Andrássy-ut 58. I. em.

Allandó választék a legdivatosabb angol és bel-földi szövetekből.

Ajtók és

ablakok

régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvasszuszatók, kerkerítések, keramillapok, Kehlheimi, apok olcsón kaphatók

Kelemen Mór,

épület-bontás vállalkozónál Budapest, Nador-u. 72-74. Vízközlet Sziget-ut 6.

Modern

urasági butorok

alkalmi vétel és eladás

náló, ebédlő, szalon, uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas-és rézbutorokban.

GROSZ SANDOR és társa

Budapest, Liszt Ferenc-tér 2. sz. ezelőtt Gyár-utca

Telefon 14-09.

KARÁCSONYI

AJÁNDÉK

gyermekek számára

Menek-mendegőnek. Mesék és történetek. Irta: Sebők Zsigmond. Szines és szinezetlen képekkel.

Ára kötve 3.- korona.

Ispláng, ispláng. Gyermekversek. Irta: Pósa Lajos.

Ára kötve 3.- korona.

Szerkesztették: Dr. Kiss Aron, Péterfy Sandor, Pósa Lajos és Tihanyi Agost.

Ára kötve 3.- korona.

Singer és Wolfner

kiadása

Bpest, Andrássy-ut 10.

A címtesék

gyeri.

VALÓ.

di francia különle gesszők (óvszerek) csakis

P. BERGUEHANFELS

leghíresebb párisi gyártósló legelőnyösebben beszereshető

Polgár Sándornál

Budapest, VI. ker., Erzsébet-körút 50.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Urasági butor

Eladók és vesznek; mahagoni hálószobákat, ebédlőket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmína szőnyeget, függönyöket, üveg-és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat képeket, olajfestményeket teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Allandó nagy lakberendezési kiállítás!

IV., Sommelweiss-(Ujvilág)-utca 21., kapubejárati. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióküzlet nincsen.

26619